

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:39 • 10 Mayıs '97 • 80 000 TL. (KDV dahil)

Devlet terörüne, engellemelere, ihanete rağmen
Onbinler Alanlardaydı!

'97
MAYIS
GÜLAN

İÇİNDEKİLER

Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak, Başyazı.....	3
1 Mayıs '97 ve gösterdikleri.....	4-5
Sınıf Hareketi.....	6-7
Düzenin yalanları ve gerçekler.....	8-9
Reformizmin icazeti.....	10-11
Orta Sayfa: Program Sorunları Üzerine Konferanslar:	
Demokrasi Sorunu-2.....	16-20
Denizler sosyalizme aittir.....	21
Kürt Ulusal Sorunu.....	22-23
Dünya'da 1 Mayıs '97.....	24-25
Uluslararası Hareket.....	26-29
EKİM'den.....	30
Okurlardan.....	31

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:39 • 10 Mayıs 1997

Fiyatı:80 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Sorumlu Y. İşl. Md.: Gonca Balyemez
EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. 52/5 İstanbul,
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
E-mail : kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBULGenel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları:

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhıyc/ANKARA
Tel-Fax 0 (312) 229 40 19Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84Alemdar Cd. Erdoğanlar İşhanı. No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92Ünlü Cd. Sarı Sk. Mavi Köşe İşhanı. No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

Kızıl Bayrak'tan

Gelecek Devrimin, Sosyalizmindir!

'97 1 Mayıs'ının üzerinden sadece bir kaç gün geçti. Sermaye medyası ve reformist basın devrimcilere saldırmak için hızla harekete geçti. Ortalığı yine devrimcilerin "provokatör" olduğu yaygaraları kapladı. Oysa devlet işçi ve emekçilerin birlik, mücadele, ve dayanışma gününü teslim alma ve devletleştirme politikası doğrultusunda "1 Mayıs alanını devrimcilerden arıtma" operasyonuna günler öncesinden başlamıştı.

İhanetçi sendika ağaları geçen yıl ilan ettikleri "devrimcileri 1 Mayıs alanına sokmama" planları doğrultusunda, devletle işbirliği yaptılar. Ağalara suikast yapılacağı, tehdit edildikleri vb.. gibi sahte ihbarları bahane eden polis kültür merkezlerini, cemevlerini, çeşitli dernek ve kitle örgütlerini, işçi sendikalarını, devrimci gazetelerin bürolarını, devrimcilerin, demokrat ve yurtseverlerin evlerini bastı. 1 Mayıs'a bir kaç gün kala 500'e yakın kişi gözaltına alındı.

Bir çok devrimci gazete gibi Kızıl Bayrak da bu saldırıdan nasibini aldı. 27 Nisan'da 2.5 saat süren ve Eminönü ve İstanbul Emniyeti'ne bağlı 30'a yakın polisin katıldığı bir taciz baskını sonunda, toplatıldığı gerekçesiyle 37. ve 38. sayılarımızın 1250 tanesine, 1 Mayıs özel sayımızın ise 8000 adedine el konuldu. Büromuza gelen Ümit Belen isimli okurumuz bu baskın süresince Aksaray/TEM'de gözaltında tutuldu. Sefaköy ve İkitelli'de çalışanlarımız Bülent Laçın, Fatoş Çal ve Tekstil İşçileri Bülteni çalışanı Tamer Kapucu ile okurumuz Rojhat, aynı gün evlerine karakol kurularak gözaltına alındılar ve 29 Nisan'da bırakıldılar. 30 Nisan akşam saatlerinde ise Tekstil İşçileri Bülteni'nin Şirinevler'de bulunan bürosu Bahçelievler Emniyeti'ne bağlı TEM ekiplerince basıldı. Engin Alhaz, Yeliz Çabuk (tekstil işçisi) Hasan Sever isimli bülten çalışanlarımız ile birlikte, 29 Nisan günü gözaltından çıkan Tamer Kapucu 30 Nisan'da tekrar gözaltına alınarak 1 Mayıs'tan bir gün sonra bırakıldılar.

Devlet güdümlü konfederasyon yönetimleri 1 Mayıs'ta iş bırakma çağrısı bile yapmadılar. Bu çağrıyla yapan bir iki sendikanın etkisi ise çok sınırlı oldu. Sendika ağaları geniş sınıf kitlelerini işten atılma tehdidi ile yüzyüze bırakarak alana geldiler.

1 Mayıs sabahı bir çok emekçi semti ablukaya alındı, alana doğru yol alan otobüsler durduruldu, engellendi. İstanbul'da alana gelen emekçiler üst arama adı altında, iç çamaşırlarına kadar soyuldular. Polis ihanetçi sendika ağalarından da güç alarak, bu arsız saldırganlığıyla alanda hakimiyetini ilan etmek niyetindeydi. Sadece ihanetçi ağalardan değil, reformistlerden de umduğunun çok ötesinde bir destek buldu. Bugün devrimcilerin "sınıfla buluşma kaygısı gütmeyeceğini" uluorta söyleyenler, sınıfla buluşma adı altında Çağlayan Köprüsü'nde devletle "buluşmalar". Bayraklarını, fularlarını, pankart sopalalarını, kol bantlarını ve ellerindeki günlük gazetelerini polise teslim ederek, kitlelerine yakılmasını seyrettirdiler. Demoralize ederek alana soktukları koflaşmış, coşkusu yitmiş kitleyle "sınıfla buluşmak" yerine düzenin devrimcileri ve işçi sınıfını kontrol altına alma operasyonunun sıradan bir payandası oldular.

Alan girişini zaptetmiş olan

polisin terörünü teşhir ederek, onursuzlaştırma ve moral kırma amacından başka birşey hedeflemeyen bu üst aramayı reddedenler ise devrimciler oldular. Bürokrasinin ve reformizmin kayıtsızına rağmen tutumlarından bir adım geri atmayan devrimci kortejler devletin saldırısına uğradıklarında yazık ki yalnızdılar.

1 Mayıs 1997, tüm engellemelere karşın onbinlerin alanlara akışına tanıklık etti. İhanetçi ağaların tüm kayıtsızlığına rağmen, işçi ve emekçi kitlelerin öncü bölükleri mücadele etmek için ayağa kalkmaya hazır olduklarını gösterdiler. Ancak tüm onurlu duruşlarına rağmen, sendikal sınırlar içine hapsolmuş öncü sınıf müfrezeleri, alanı, devrimci bir egemenlik altına alarak zaptetme gücü ve kapasitesi gösteremediler. Aynı zamanda, 1 Mayıs 1997 öncü kurmayları yaratamamış bir sınıfın savaş kapasitesinin sınırlılığında da tanık oldu.

Sınıf düşmanımız uyumuyor, 1 Mayıs'ta reformizmin verdiği açık destekten de güç bularak devrimci ve komünistlere dönük yeni saldırılar planlanıyor. Önümüz bahar... İşçi ve emekçileri sermayenin yeni saldırıları bekliyor. 1 Mayıs 1997 bu saldırılara karşı sınıfın potansiyelini herşeye rağmen gösterdi. Bu potansiyeli devşirmeyi ve geliştirilmeyi bekliyor.

Rosa'nın ifadesiyle "1 Mayıs işçi hareketi ile birlikte yaşıyor. Kendine has içeriğiyle onunla birlikte değişiyor ve kendi atmosferinde, kendi geriliminde sınıf mücadelesinin değişen durumlarını yansıtıyor."

Evet biz sınıf mücadelesinin değişen durumlarına uyma esnekliği gösterebilen bir örgütlenme, azim ve mücadele kararlılığıyla yolumuzu yürüyoruz. Yalpalayanlara, yoldan sapanlara, teslim olanlara, umutsuzluğa kapılanlara inat görevlerimiz daha bir azimle kucaklanmak üzere bizi bekliyor.

Gelecek Devrimin, Sosyalizmindir!

**Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4000 000 TL.
Yurt Dışı 130 DM. Yurt Dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için : 0079219-2

DM için : 3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Abone
Formu

Kızıl Bayrak

Ekim Gençliği

aylık sosyalist gençlik dergisi

**8. SAYISI
YAKINDA
BAYİLERDE!**

Devlet terörüne, engellemelere ve ihanete rağmen Onbinler Alanlardaydı!

İşçi sınıfı '97 1 Mayıs'ına sermayenin yoğun saldırıları ve sendika bürokrasisinin kuşatması altında girdi. Ancak, faşist sermaye rejimi günler öncesinden baskı ve terörü tirmandırmasına rağmen onbinlerce işçi ve emekçinin o gün alanlara taşınmasını engellemeyemedi. Sendika konfederasyonlarının da 1 Mayıs'a dönük hiç bir ciddi ön çalışma yapmadıkları İstanbul, Ankara, Adana, İzmir gibi bir çok kentte 1 Mayıs kutlamaları merkezi olarak ve alanda kutlandı.

Ne var ki, birlik, dayanışma ve mücadele ruhuyla 1 Mayıs gösterilerine katılan işçi ve emekçiler alanları kolluk güçleri ve hain sendika bürokratları tarafından kuşatılmış olarak buldu. Özellikle sanayi proletaryasının kalbinin atığı İstanbul'da devletin 1 Mayıs gösterisini ruhsuz bir törene çevirmeye çalıştığı görüldü. 20 bin polisin yığınak yaptığı, onur kırıcı aramalarda insanların ellerindeki günlük gazetelerin dahi "sakinliği" denip alındığı, pankart ve dövizlerin yırtılıp yakıldığı, hain sendika bürokratlarının kürsülerinin kalın bir güvenlik zinciriyle korunduğu '97 1 Mayıs'ını işçi ve emekçilerin içlerine sindiremedikleri belliydi.

Zira onlar, bu 1 Mayıs'ta özel-leştirilmeden taşeronlaştırmaya, sefalet ücretinden işsizliğe, sosyal hakların tırpanlanmasından, siyasal özgürlüklerin pervasız gaspına dek sermayenin topyekün saldırılarına karşı birlik olmaya gelmişlerdi. Mücadele kararlılıklarını sergileyerek sömürsüz, özgür bir dünyaya olan özlemlerini haykırmak istemişlerdi. Susurluk kazasıyla iğrenç gerçekliği suyüzüne çıkan çeteleşen devleti lanetleyecek, faşist odaklara ve kontr-gerilla güçlerine öfkelerini kusacaklardı. TİS ihanetlerine imza atarak, onları arkadan hançerleyen sendika bürokratlarına tek bir ağızdan defol diyeceklerdi. En meşru hak arayışlarında, her türlü eylem ve direnişlerinde karşılarına çıkan devlet terörüne dur demek için yola çıkmışlardı. Hiç bir çıkarlarının bulunmadığı kirli savaşa karşı halkların kardeşliği şiarını yükseleceklerdi.

Bu ortak talepler etrafında bütünleşmek, mücadele birliğini yakalamak ve sınıf dayanışmasını gerçekleştirmek umudunu taşıyarak 1 Mayıs'a gelen işçi ve emekçiler, bir kez daha karşılarında devleti ve sendika bürokrasisini buldu. Gösterinin cansızlığı ve coşkusuzluğu bir bakıma işçi ve emekçilerin düzenin denetimi ve sendika bürokratlarının icazeti altındaki bir 1 Mayıs'a gösterdikleri tepkinin sessiz bir ifadesiydi.

İşçi sınıfının, devletin 1 Mayıs

öncesi yoğunlaştırdığı sindirme-bastırma-ezme politikasına ve işten atılma tehdidine rağmen onbinler olarak alanlara çıkması, kuşkusuz onların bağrında içten içe mayalanan mücadele dinamiklerine işaret etmekteydi. Ancak işçi sınıfı 1 Mayıs'a nispeten durgun ve sessiz geçen bir dönemin ağırlığını üzerinden atmadan ve büyük ölçüde örgütsüz, önderliksiz olarak giriyordu.

Çıkişsızlık ve alternatifsizlik 1 Mayıs alanına doğrudan yansıdı. Sendika bürokratlarının ve devletin denetimindeki bir 1 Mayıs'a fazla ilgi göstermediklerini mitingten erken ayrılarak gösteren işçi ve emekçiler, alana kendi damgalarını vurma gücünü sergileyemediler.

Bunun başlıca nedeni kuşkusuz ki devrimci bir perspektiften ve devrimci bir önderlikten yoksun oluşlarıydı. 1 Mayıs'ı önceleyen dönemde devrimci hareketle anlamlı bir buluşma yaşayamayan işçi sınıfı, '97 1 Mayıs'ını da devrimci ve komünist güçlerden yalıtılmış olarak yaşadı. Faşist sermaye rejiminin devrimci hareketi kitlelerden koparmak için giriştiği provokasyonlara karşı sınıf cephesinden anlamlı bir tepki ortaya konulamadı.

Bu 1 Mayıs'ta da sermaye devleti devrimci ve komünist güçlere azgınca saldırdı. Değerlerini ve onurlarını çiğnetmemekte direnen devrimcilerin alanda sınıf kitleleriyle buluşmasını istemeyen, onların 1 Mayıs'ın devrimci anlamına uygun alternatif kutlamalarını içlerine sindiremeyen devlet bir kez daha 1 Mayıs'ı kana boğdu.

Reformist hareket, gelinen aşamada sendika bürokrasinin dahi şiar edindiği talepleri aşmayan siyasal platformuyla devrimci güçleri yalnız bırakıp düzenin icazetine sığınırken, devrimci ve komünist hareket 1 Mayıs'ın devrimci değerlerini çiğnetmemenin bedellerini ödüyordu.

Zira onlar, zaferin direnenlerin olduğunu herkesten iyi biliyordu. İşçi sınıfı açısından '97 1 Mayıs'ının derslerinden öğrenmek, herşeyden önce bedelsiz kazanımın olamayacağını kavramaktan geçmektedir. Sermaye düzenine karşı cepheden tutum alınmadan, sendika bürokratlarının denetimini kırmadan, reformist barikatları yıkıp geçmeden, kısacası devrimci bir mücadeleye atılmadan yarınları kazanmak da mümkün olmayacaktır.

Öyleyse sınıfsız, sömürsüz, özgür yarınlar için, devrim ve sosyalizm için mücadele bayrağımızı kaldıralım. Sosyalizmin kızıl bayrağı altında sınıfsız belirleyelim!

1 Mayıs'ın onuru ve reformizmin utancı

Önemli siyasal açıklıklar sağlayan bir 1 Mayıs'ı geride bıraktık. Sınıf ve kitle hareketinin bugünkü durumundan çok siyasal konum ve tutumlara ilişkin açıklıklar oldu bunlar.

Sınıf ve kitle hareketinin durumu Susurluk'u izleyen sürecin farklı evrelerinde az-çok bir açıklığa zaten sahipti. Olayın ilk sarsıcı etkisi kitlelerin tepkisinde ani bir büyüme ve eylem isteğinde belirgin bir güçlenmeye yolaçmıştı. Fakat bu uzun sürmedi. Sendika konfederasyonları inisiyatifi ele alarak peşpeşe bir kaç yasak savma eylemle deyim uygunsu doğan heyecanı yatıştırdı ve eylem isteğini önemli ölçüde boşa çıkardılar. Bunu izleyen dönemde ise demokratikleşme, darbe, şeriat-laiklik vb. tartışmalar çerçevesinde bizzat düzen güçleri inisiyatifi ele aldılar. Devletteki çeteleşmeye karşı kitle hassasiyeti "ışık söndürme" türünden medya destekli orta sınıf inisiyatifleri çerçevesine sıkıştırılarak kısırlaştırıldı. Devrimci hareket ise bu denli elverişli bir nesnel ortamda, kendi bağımsız inisiyatifi çerçevesinde tek bir ciddi adım atmayı bile başaramadı. Bütün bu süreç boyunca devrimci saflara genel bir dağınıklık egemendi. TÜSİAD'ın demokratikleşme çıkışının yeni bir ivme kazandırdığı reformist cereyan devrimci safların bir kesimini de etkisi altına alınca, bu durum iyice ağırlaştı.

Yaşam koşullarının günden güne ağırlaştığı ve çalışan sınıfa saldırıların aralıksız sürdüğü bir dönemde ve 1 Mayıs'ın hemen öncesinde 700 bin işçinin satış sözleşmeleri imzalandı. Buna sınıf kitlelerinin hissedilir bir tepki gösterememesi, bir bakıma bu yılın 1 Mayıs'ına da bir ön gösterge oldu.

1 Mayıs'ı her zaman önemsemediği bilinen faşist rejim, kuşku yok ki Susurluk sonrası sürecin tüm bu verilerini iyi bir biçimde değerlendirdi ve buna göre davrandı. Geçmiş deneyimler ve son sürecin yarattığı açıklıklar, ne yapması, nelere ve kimlere güvenmesi gerektiği konusunda onun işini bir hayli kolaylaştırdı. Terör, tehdit ve engellemelere başvuracak, bunun düzlediği zeminde sendika bürokrasisinin ihanetine ve reformizmin icazetçi-teslimiyetçi tutumuna güvenecekti. 1 Mayıs'ın kitle mücadelesinde yeni bir soluk olmasını mümkün mertebeye engellenmenin yolu buradan geçiyordu. Yaşananlar bu hesabın çok da isabetsiz olmadığını gösterdi.

1 Mayıs'ı önceleyen süreçte sistematik bir terör ve tacizle devrimci akımların hazırlık çalışmaları sürekli engellenirken, reformist sol çevrelere rahat bir ön hazırlık ortamı cömertçe tanındı. Bunu tamamlayan bir öteki taktik, 1996 1 Mayıs olayları üzerinden devrimci akımlar hedef haline getirilerek bir korku ve dehşet havası yaratmaktır. Bununla bir yandan 1 Mayıs'a kitle katılımı sınırlandırılacak, öte yandan ise katılımcı kitle mümkün olduğunca devrimci kortejlerden uzak durmaya itilmiş olacaktı. Sonuçta bu hesap da büyük ölçüde tuttu.

Bu hesabın tutmasında reformist solun bu hesaba yatan utanç verici tutumları temel önemde bir rol oynadı. Legal ve icazetçi reformist sol partiler, devletin ve sendika bürokrasisinin çizdiği sınırlar içinde bir 1 Mayıs kutlamasına baştan razı oldular ve bunu alanlarda tam bir terbiyeli maymun uysallığı içinde sergilediler. Türkiye'nin son 21 yıllık 1 Mayıs pratiğinde onların bu yıllık kutlamalarda sergiledikleri türden bir utanç verici teslimiyet tablosuna hiçbir zaman rastlanmamıştı. Arama turnikelerinden, "aykırı" pankart ve flamalar bir yana ceplerindeki günlük gazetelerini bile polise teslim edecek bir uysallıkla geçerek, sözde 1 Mayıs'ta alanlara çıktılar. Gerçekte ise bir mücadele ve kavga günü olan 1 Mayıs'ın içinin boşaltılmasında polise ve sendika bürokrasisine bu davranışlarıyla tam bir destek vermiş oldular. Onların bu tutumu polisin 1 Mayıs'ı bir güç ve duruma hakimiyet gösterisine çevirmesini kolaylaştırmakla kalmadı, devrimci kortejlere yöneltilecek saldırıya da alabildiğine uygun bir zemin yarattı. Tüm kesimleriyle reformist akımlar 1 Mayıs'taki bu terör gösterisini utanç verici bir sükunetle izlediler.

Bu terbiyeli maymunlar 1 Mayıs'ın ardından bir de utanmadan 1 Mayıs'a "güçlü" ve "başarılı" katıldıklarıyla övünebiliyorlar. Bir başarı düşününüz ki, rejimin ve hain sendika bürokratlarının 1 Mayıs'ı icazetçi ve uysal bir seremoniye dönüştürme taktiğinin başarısına paralel düşüyor, onun bir uzantısı olarak ortaya çıkıyor olsun. Bu basit olgu bile herşeyi açıklamaya, herkesi yerli yerine oturtmaya yetiyor.

Reformizm, '97 1 Mayıs'ında, devlet terörünün ve "1 Mayıs dehşeti" kampanyasının kitlelerde yarattığı çekingenlik ve tedirginlik ile TÜSİAD'ın başını çektiği sahte demokratikleşme kampanyasının kitlelerde yarattığı anayasal hayalleri devşirmiştir. Onun kof güç gösterisinin gerisinde bu etkenler vardır ve bu çerçevede sermaye uşağı sendika bürokratları da onlara her türlü kolaylığı sağlamışlardır.

Devlet ve sermaye medyası, özellikle Susurluk sonrası süreçten itibaren, reformist sol akımı devrimci hareket ile sınıf ve kitle hareketinin devrimcileşmesi ihtimaline karşı bir koz olarak kullanmak eğilimindedir. Özellikle İstanbul'daki 1 Mayıs kutlamaları devletin bu konuda doğru hesap yaptığını göstermiş ve onu bundan sonrası için daha çok umutlandırmış, daha çok cesaretlendirmiştir.

"Demokratik devlet" çizgisine kayarak her türlü devrimciliği söylem planında bile bir yana bırakan bir reformist sol akımın, devrimci siyasal mücadele karşısında bundan böyle isteyerek ya da istemeyerek üstleneceği uğursuz rol, '97 1 Mayıs'ın sunduğu verilerden hareketle yeniden değerlendirilmelidir durumundadır.

Kızıl Bayrak

1 Mayıs'ı İstanbul'da Onbinler Kutladı

MAYIS GULAN

'97 1 Mayıs sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul'un çeşitli semtlerinden gelen insanların Perpa önünde birikmesiyle başladı. Küçük-üyük gruplar halinde akın akın toplanma alanına gelen işçiler, emekçiler, gençler ve devrimciler kortejlerini oluşturmaya başladılar. Sendikalar, demokratik kitle örgütleri, dernekler, siyasi partiler, gençlik örgütleri ve devrimci yapılar pankartları, flamaları, döviz, şapka ve kokartlarıyla kızılın egemen olduğu bir renk cümbüşü oluşturdular. Ancak, bu renk denizine, alanı sınımsız çevrelemiş ve tek tip üniformalarıyla karafatma sürülerine benzeyen kolluk kuvvetlerinin karanlık gölgesi düşüyordu.

1 Mayıs gösterisi için oluşturulan kortejlerden çok önce polis alanın çevresine yerleşmişti. Okmeydanı, Şişli ve Taksim başta olmak üzere kent adeta polis ablukası altındaydı. 20 bin polis ve binlerce asker panzer, cop ve silahlarıyla herkesten önce konumlanmıştı. Kimileri yayan, kimileri tutukları otobüslerle toplanma alanına gelen 1 Mayıs göstericileri kentin çeşitli yerlerinde sık sık kolluk güçlerinin engellemeleriyle ve sataşmalarıyla karşılaşılıyor, didik didik aranmalardan geçiriliyordu. Gençler daha mahallelerinde polisçe "Gelün bakalım buraya, yoksa 1 Mayıs'a gideceğinizi mi sanıyorsunuz!" denilerek gözaltına alınıyor, boyunlarına taktıkları atkılardan dolayı karakollarda dayaktan geçiriliyordu.

Toplanma alanı üzerinde ise polis helikopterleri alçaktan taciz uçuşu yapıyor, güç gösterisinde bulunuyordu. Sermaye devletinin günler öncesinden başlattığı sindirme-bastırma-ezme politikası etkisini toplumda olağanüstü bir gerginlik havası olarak gösteriyordu. Toplumu terörize etme furyası medyadan pompalanan "kanlı, kaosu 1 Mayıs geliyor" propagandası ile başlatılmıştı. 1 Mayıs'a iki gün kala ise yirmiyi aşkın siyasi dergi bürosu ve demokratik kitle örgütü basılmış, 500'e yakın insan gözaltına alınmıştı.

Bir yanda devletin bu pervasız saldırılarının yarattığı tedirginlik havası... Öte yanda 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamak için hiç bir ciddi hazırlık çalışması yapmayan, işçileri "işten atılma" kaderiyle yüzyüze bırakan

sendika bürokratlarının alçakça tutumları... Tüm bunların devrimci hareketin güçlü ve güven veren bir alternatif olarak ortaya çıkmamasıyla da birleşmesi, 1 Mayıs '97'nin geçen yıla nazaran zayıf, sessiz ve büyük ölçüde buruk geçmesine neden oldu.

Toplanma alanında biriken kortejler Saat 11.30'a doğru Perpa önünden alana akmaya başladılar. İş gününe denk gelen 1 Mayıs için sendika bürokratlarının hiç bir ön çalışma yapmamış olması belirgin bir tarzda etkilediği rahatça görülmüştü. Tuzla Deri-İş, Genel-İş, Nakliyat-İş, Limter-İş, Hava-İş, TÜMTİS ve Yol-İş belli bir kitlesellik sağlayan sendika kortejleriydi. Bursa'dan gelen direnişçi GİNTEM işçilerinin haykırdığı, "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganı, Tuzla Deri işçilerinin ön plana çıkardıkları "Tuzla işçisi direnişin simgesi!" şiarı, Limter-İş'ten yükselen "Tuzla yangınının hesabını soracağız!" sloganı, çeteleşen devleti lanetleyen şarlara karşı olarak işçiler arasında taze bir hava estiriyordu.

KESK kitlesel bir tarzda ve "Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın Sosyalizm!" şiarıyla alana girdi. KESK kortejleri içinde gür bir tarzda atılan diğer sloganların başında ise "Yaşasın halkların kardeşliği!" ve "Çeteler halka hesap verecek!" geliyordu.

Daha sendika kortejlerinin tümü alana girmeden miting başlatıldı. Kürsüden kitlelere seslenen sendika bürokratları, 1 Mayıs'a çok kısa bir süre kala TİS ihanetlerinin altına attıkları imzalara rağmen belli bir rahatlık içerisindeydi. Her zamanki beylik lafları bu kez de tekrarlayan sendika ağaları, açık ki, bir yandan devrimci güçlerin faşist devletçe engellenmiş olmalarına, diğer yandan işçi sınıfı üzerindeki denetimlerine güveniyordu. Ancak, kürsüleri olağanüstü güvenlik önlemleriyle korunan sendika bürokrasisi buna rağmen yuhalanmaktan kurtulamadı.

Bu arada alana İstanbul Üniversitesi Öğrencileri Koordinasyonu "Eşitlik-Özgürlük-Barış, Yaşasın 1 Mayıs!" pankartı ile girdi. Yaklaşık bin kişilik öğrenci grubunun arkasından ise, "Ne şeriat, ne darbe, kurtuluş sosyalizm!" şiarının yazılı olduğu

bir pankartla TMMOB geliyordu. Odalar kortejini, EMEP ve SİP izliyordu. İç çamaşırlarına dek onur kırıcı bir aramadan geçirilen reformist partililer, ardında "hoşa gitmeyen" fular, pankart ve hatta Emek gibi günlük gazetelerini bırakırken demoralizasyon yüzlerinden okunuyordu. Polis hemen oracıkta yaktığı bir ateşte el koydukları malzemeleri yakıyor, ayaklarıyla pankart sopalarını kırıyor, gerginliği tımandırmak için elinden geleni yapıyordu.

EMEP 5 bini aşkın kitleleriyle alana girmeyi başaran en kalabalık korteji oluşturmuyordu. Özellikle genç kesimlerin, boyun eğilen bu onursuz aramadan huzursuz olduğu gözleniyordu. Emek Gençliği EMEP görevlilerince ses aracı üzerinden sık sık tekrarlanan: "görevliler dışında kimse aramalara müdahale etmesin" anonsları ile kontrol altına alındı. EMEP, kitlesel gücüne rağmen belli bir disiplin ve coşku yaratmakta, atılmaya çalıştığı sloganlara katılım sağlamakta açık bir güçlük çekiyordu. Zaten, arama kabinlerinden faşist diktatörlüğün keyfi ve pervasız uygulamalarına boyun eğerek geçen EMEP kitesinin "Kahrolsun faşist diktatörlük!" sloganını gür bir sesle haykırabilmesini beklemek abes olurdu. Kortejde "Bütün dünyanın işçileri ve ezilen halkları birleşin!", "Faşizme ölüm, halka hürriyet!", "Halkların eşit ve özgür birliği, Demokratik Türkiye!" pankartları dikkat çekiyordu. "Sermaye mezara, EMEP iktidara!", "Demokratik Türkiye!" ve "İş, ekmek, özgürlük!" ise attıkları sloganların başında geliyordu.

SİP düzenli yürüyüşü ve kızıl bayraklarıyla disiplinli bir görünüm sergiliyordu. Ancak onlar da bazı flamalarını arama noktasında polise teslim etmenin moralsizliği içindeydi. Büyük pankartlar ve geniş aralıklı yürüyüş tarzıyla taslanan tüm "büyüklüğe" rağmen geçmişe göre kan kaybetmiş oldukları ise gözden kaçmıyordu.

Belli bir bekleyişin ardından alana gelen İP, Türk bayraklarıyla ve Atatürk posterleriyle donanmış haliyle adeta devleti simgeliyordu. Polis barikatının diğer tarafında bulunan devrimci kortejlerle buluşmak için bekleyen kalabalık bir kitlenin yuhları ve "Kahrolsun düzen partileri!" sloganları altında alana giriş yapan İP belki de en cansız

ve moralsiz korteji oluşturuyordu. Sıralamanın en arkasına atılarak kitlelerden yalıtılmak istenen *Devrimci Güç Birliği* kortejinin IP'in önüne geçmek istediği sırada patlak veren çatışmanın etkileri ve hiç susmayan yuhlar kuşkusuz bu moralsizliğin başlıca faktörleriydi. IP gibi CHP ve DBP de beklenen kitle tarafından aynı şekilde ve "Kahrolsun düzen partileri!" sloganıyla karşılandı.

DBP'nin alanda yerini almasının ardından polis barikatlarını çoğaltarak sıklaştırdı. Devrimci yapıların oluşturduğu kortejleri bekleyen kitlelere yapılan tehditkar: "Bundan sonra alana kimse girmeyecek, dağılın!" açıklaması bir anda 1 Mayıs'ı ikiye böldü.

Bir yanda tüm engellemelere, sendikal ihanete, baskı ve teröre rağmen birlik, dayanışma ve mücadele ruhunu taşıyan işçi ve emekçiler duruyordu. İşçi ve emekçileri ise polis, sendika bürokrasisi ve reformist yapılar adeta kuşatıyordu. Diğer yanda ise, 1 Mayıs'ı devrimci içeriğiyle işçi ve emekçilerle birlikte kutlamak isteyen *Devrimci Güç Birliği* korteji ve onun içerisinde sıralanan Özgür Gelecek, Kızıl Bayrak, ÖMP, DHP, DMP alana girmeyi bekliyordu.

Devlet ve sendika bürokrasisi devrimci güçleri kitlelerden yalıtılmak için hazırlıklarını çok öncesinden yapmıştı. İşçi ve emekçiler, 1 Mayıs'ı içi boş bir geçiş törenine çevirmek için hizmete kusur etmeyen sendika bürokrasisine teslim edilecekti. Baskı ve terörle yaratılan yıldırganlığı devşiren reformist akımlar ise bu 1 Mayıs'ta tümüyle terbiye edilecekti. Böylece devrimci harekete pervasız bir saldırının önü de açılmış olacaktı.

Gerçekten de böyle oldu. Polis barikatlarının sıklaştırılmasıyla devrimci kortejleri bekleyen kalabalık daha da arttı. Yaklaşık bin kişi haykırmaya başladı: "Engeller kalksın, barikatlar açılın!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Faşizme karşı tek yumruk, tek barikat!", "Hoş hoş köpekler, vatan sizden ne bekler!", "Yaşasın devrimci dayanışma!"

Devletin devrimci kortejlere saldıracağı haberini alan kitle bir ara polis barikatına doğru yöneldi. Ancak polisin tersi bir hamle yapmasıyla ve EMEP ile SİP'in destek çağrılarını "kendileri böyle istedi, bizim yapacak bir şeyimiz yok!" gibi utanç verici yaklaşımlarla red etmeleri üzerine etkili bir karşı basınç oluşturulamadı. Sık sık sloganlarla bölünen gergin bir bekleyiş başladı.

Bu sırada ise Perpa önünde beklemekte olan kortejlerin en arkasında yer alan ÖDP, HÖP ve HADEP'in kendi alternatif kutlamalarını gerçekleştirip, alandan ayrılacakları haberi geldi. 1 Mayıs öncesinden Tertip

komitesiyle yapılan anlaşmaya göre miting tüm kortejler alana girmeden başlatılmayacaktı. Ancak, HADEP, HÖP ve ÖDP'nin Tertip komitesine ulaştırdığı: "Biz dağılıyoruz siz mitinge başlayabilirsiniz!" mesajı, karara zaten uymamış olan sendika bürokrasisine meşru bir zemin sunmakla kalmıyordu. Devrimci güçlerin tümüyle yalnız bırakılmasına da yol açıyordu.

Kısa süre sonra ise miting alelacele bitirildi. Sendika kortejleri dağıldı. Bazı KESK üyeleri ve işçiler "Engeller kalksın, barikatlar aşılın!" sloganlarıyla karşı basınç oluşturmaya çalışan kitleye karışırken, diğerleri evlerinin yolunu tuttu. Mitingin dağılması ve alanın diğer tarafında neler olup bittiğine ilişkin doğru dürüst bir haberin alınmaması ve sürenin gittikçe uzaması devrimci kortejleri bekleyen kitlede de bir çözüme yol açtı. Kimileri, bir boşluk bulup polis barikatının arkasında bulunan *Devrimci Güç Birliği* kortejine katılırken, büyük çoğunluk alandan ayrıldı.

Bu durum, ... ya tüm değerlerin faşist sermaye rejimi tarafından çiğnenmesine izin veren onursuz bir teslimiyet, ya kanlı bir provokasyon... ikilemine boyun eğmeyen *Devrimci Güç Birliği* kortejinin ters yönde yürüyüşe geçmesiyle saldırının da startını verdi. Tertip komitesine ve basın mensuplarına defalarca amaçlarının işçi ve emekçi kitlelerle alanda bütünleşmek olduğunu açıklayan, pankart, flama ve dövizlerine dokunulmayacağı, gözaltıların yaşanmayacağı güvencesinin verildiği koşullarda herhangi bir bozucu davranışa mahal vermeden alana girmeye hazır olduklarını tekrarlayan *Devrimci Güç Birliği* korteji, bu doğrultudaki tüm olanakların tükendiği bir noktada Okmeydanı'na yöneldi. Daha bir kaç yüz metre yürünmüştü ki, bin kadar polis iki panzer eşliğinde ve gaz bombalarıyla kitlelerin üzerine hücum etti. Güç Birliği korteji polisin "Allah allah..." nidaları arasında saldırıya uğradı. Vahşişe dövülen, yerlerde sürülen, kan içinde kalıncaya dek coplanan onlarca insan gözaltına alındı.

1 Mayıs'ın devrimci bir kızılığa boyanmasını engelleyen faşist sermaye devleti, bir kez daha 1 Mayıs'ı kana boğdu. Sermayeye cepheden bir karşı duruşu simgeleyen 1 Mayıs'ın devrimci onuruna ve mücadeleciliğine sahip çıkan ise tüm zayıflığına rağmen bir kez daha devrimci hareket oldu.

Ne zaman ki, sermayenin faşist devleti, sendika bürokrasisi ve reformizm tarafından kuşatılmış olan işçi ve emekçi kitleler devrimci güçlerle 1 Mayıs alanlarında buluşup, kaynaşmayı başaracak, işte o zaman devrimci 1 Mayıs da kazanılmış bir mevzi olarak Türkiye sınıf hareketinin tarihine yazılacak!

1 Mayıs kızıldır, kızıl kalacak!

Ankara'da ağaların 1 Mayıs'ı salona hapsetme manevrası sökmedi

Tandoğan Alanı'nda çoşkulu 1 Mayıs..

Ankara'da 1 Mayıs tartışmaları bir ay öncesinden başladı. DISK, Türk-İş, Hak-İş konfederasyonları 1 Mayıs'ı kapalı mekanlarda kutlama anlayışın dayken, KESK merkezi kutlama için İstanbul'u seçti. Ancak bu tutumlar Ankara'da 1 Mayıs tartışmalarını bitirmeye yetmedi. Gerek işçi, gerekse de kamu çalışanları sendikalarının tabanından yükselen basınç 1 Mayıs'ı Ankara'da açık alanda kutlanmak yönündeydi. Bu arada Ankara Demokrasi Platformu 1 Mayıs'ın Tandoğan'da kutlanması için başvuruda bulundu. Buna rağmen sendika merkezlerinin tutumlarında esasa ilişkin bir değişiklik olmadı. KESK'e bağlı sendikalar 1 Mayıs'a yönelik afiş ve bildiri çalışmalarını iki gün önce başlatırken, diğer sendikalar anlamlı sayılabilecek hiçbir çalışma yürütmedi. Her yıl olduğu gibi sudan bahaneler bu yasak savma babındaki tutumlara gerekçe gösterildi. Kutlamanın çalışma gününe denk gelmesi, havanın yağışlı olması türü söylemler katılımın düşük olacağı karamsarlığını yansıtıyordu. Dahası karamsarlık adeta bilinçli bir tarzda yayılıyordu. Öyle ki, miting öncesi sendikalara yaptığımız ziyaretlerde, katılım hakkındaki sorularımız her zamanki gibi "iyi bir çalışma yürütemedik, katılım az olacak" şeklinde yanıtlanıyordu.

Bütün bu olumsuz görünen tablo, 1 Mayıs sabahı Sıhhiye köprüsü üzerinde bozuldu. Büyük bir kalabalık (25-30 bin) rengarenk pankartlarıyla toplanmaya başlamıştı. En önde DISK'e bağlı Genel-İş şubeleri, ardından ASKİ çalışanları, Harb-İş pankartlarıyla gelen işçiler, kamu çalışanları sendikaları, DKÖ'ler, devrimci basın, öğrenciler ve partilerden oluşan çoşkulu bir kitle oluşturuyordu.

Saat 11.30'da Tandoğan'a doğru yürüyüşe geçildi. Polis arama noktasında kitlelerin elinde bulunan bildiri ve gazeteleri yere atarak provokasyon yaratmaya çalışıyordu.

Kamu emekçileri sendikalarının içerisinde coşkusu ve disipliniyle dikkat çeken Maliye-Sen yürüyüş boyunca marşlar söyledi. Eğitim-Sen ise tek bir pankart arkasında yüze yakın kitleyle en az katılımı gerçekleştiren

sendika oldu.

Bu yılki 1 Mayıs'a liseli gençlerin katılımının oldukça fazla olması dikkat çekiyordu. Genel kitlenin büyük çoğunluğunu gençler oluşturuyordu. Tupac Amaru President ibareli bir pankart ise oldukça ilgi gördü. Partiler içinde HADEP'in kitlesi en coşkulu ve kalabalık kitle özelliğini taşıyordu.

Komünistler olarak alana "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!" şiarı ve en önde taşıdığımız "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!" ibareli pankartla girdik. Kortejimizi ayrıca kızıl bayraklar, Marx, Engels, Lenin posterleri süslüyordu. Arıkış ve sloganlarla karşılanan komünistlerin yükselttikleri "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!" ve "Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!" sloganları aktif bir tarzda desteklendi. Pankartlarımız, kızıl bayraklarımız ve tok sloganlarımızla anlamlı bir coşku yaşadık/yaşattık.

Kitlenin alana yerleşmesiyle birlikte 1 Mayıs marşı okundu. Devrim şehitleri anısına saygı duruşunda bulunuldu. Bu sırada kürsüden Nazım Hikmet'in "Ölenler dövüşerek öldüler" şiiri okundu. İHD Ankara Şubesi başkanı Yıldız Temürtürkan, DISK adına Dev-Maden Sen genel başkanı Tayfun Görgün, Türk-İş adına Harb-İş Ankara Şube başkanı İbrahim Yalçın ve KESK adına Ankara Şubeler Platformu dönem sözcüsü Nazım Alkaya tarafından konuşmalar yapıldı.

Kitle tarafından ilgi görmeyen konuşmaların uzaması belli bir gevşeklik yarattı. Komünistler olarak bu duruma müdahale etmek için sloganlarımızın hızını yükselttik. Alanda yanbaşılarımızda yer alan üniversiteli öğrenciler sloganlarımıza katıldılar. Coşkumuzu onlarla bütünleştirdik.

Miting boyunca yoğun bir bildiri dağıtımı ve kuşlama faaliyetini gerçekleştirdik. Ayrıca gazetelerimizi alanda sattık. Mitingin dağılmasıyla birlikte alandan hiç susmayan şiarlarımızla ve disiplinli bir yürüyüşle ayrıldık.

Ankara / Kızıl Bayrak

1 MAYIS GULAN

1 Mayıs '97 Aynasında Sınıf Hareketi...

Türkiye işçi sınıfı, '97 1 Mayıs'ında tüm engellemelere, baskılara, faşist teröre inat alanlara çıktı. Ancak devrimci öncüsüyle buluşamadığı, sendika bürokrasisi tarafından kuşatılmışlığını aşamadığı oranda 1 Mayıs'ı "anlam ve önemine uygun" biçimde yaşayamadı/yaşatamadı. 1 Mayıs öncesinden sınıfın öncü kesimlerinde 1 Mayıs'ı mücadeleci içeriğiyle kutlama doğrultusunda güçlü bir eğilimin olmasına rağmen, konfederasyonların denetim ve hakimiyetini kırabilecek/dışlayabilecek bir taban inisiyatifi oluşturulamadı.

Öte yandan "birlik" adına ortak kutlama kararı alan 4 konfederasyonun hiçbiri, kendi aldığı karara uyma ihtiyacı dahi duymadı. Tam tersine, hareketi bölüp dağıtabilmek için ellerinden geleni ardına koymadılar. Ne 1 Mayıs'ın tatil günü sayılması için anlamlı bir çaba ortaya koydular, ne ciddi bir ön çalışmada bulundular, ne de 1 Mayıs günü geldiğinde işçileri fabrikalarından, işyerlerinden alıp alanlara taşıdılar. Aksine, sermaye devletinin emekçi kitleler içerisinde yaratmaya çalıştığı sinmişlik ve yılgınlık psikolojisine kendi cephelerinden tuz biber ektiler. İşçi ve emekçilerin 1 Mayıs alanlarında devrimci politikayla buluşarak militan mücadele kararlılıklarını sergilemelerinin önüne devletten önce dikileceklerini her fırsatta ilan ettiler.

1 Mayıs'a doğru sınıf hareketi

1 Mayıs'ı önceleyen süreçte işçi sınıfı, birlik ve dayanışmaya nesnel bir zemin sunacak bir taban örgütlenmesine girişemedi. Öncü işçiler ve sınıf bilinçli sendikacılar "işçi sınıfının damgasını vurduğu devrimci bir 1 Mayıs!" için çeşitli platformlarda bir araya gelmiş olsalar da, bu yönlü söylem ve çabalar 1 Mayıs'a yansımaları bir düzeye ulaştırılmadı. Kendi çıkış arayışlarıyla büyük ölçüde yalnız kalan sınıfın ileri kesimleri, konfederasyonlardan umudu çoktan kesmişti. Ancak buradan kesilen umut, bu kez daha alt kademe sendikacılara (İSSP), bağlanmıştır. Oradan da güçlü bir yanıt bulamadığı oranda ise geniş işçi kitlelerin umudu giderek umutsuzluğa evrilmişti.

Sendikal ihanetin kışkırttığı bunalım, bu kışkırtıcı parçalayacak, birlik ve dayanışmasını sağlayacak bir taban örgütlenmesi yaratamamış durumdaki sınıf hareketinin, sermayenin topyekün saldırılarına

karşı koyabilmesi, birleşik bir mücadele yürütüp yükseltebilmesi de söz konusu olamazdı. Geçen bir yıl bu açıdan büyük oranda "kaybedilmiş" bir yıl oldu. Yerel ve tekil mücadele örnekleri, bütün direngenliğine ve ilerliliğine karşın, sınıfın genelindeki moral kaybını engelleyemedi. Genel saldırıyı birleşik-militan bir karşı koyuşla yarıp geçemeyen işçi sınıfı, bağrında biriktirdiği tüm mücadele dinamiklerine rağmen genel bir güvensizliğe düştü.

İşçi sınıfı, bu yıl, uluslararası "birlik-dayanışma ve mücadele" gününe, işte bu ortamda geldi. Birlik ve dayanışmasını sağlayacak örgütlülüğün yoksun, yıl boyunca uğradığı tüm saldırılarda büyük ölçüde dövüşmeden yenilmiş sınıf hareketinin güncel durumunu belki de en iyi tarzda ortaya koyan örnek, 1 Mayıs'tan çok kısa bir süre önce imzalanan TİS ihanetleri karşısındaki suskunluğu oldu.

Son bir yılın siyasi ortamı ve sınıf hareketine etkileri

Türkiye işçi sınıfı, sınıfa saldırının uluslararası merkezi İMF ile siyasi iktidarın uygulayıcıları arasındaki ilişkiyi daha önceki bir süreçte farketmiş, tepkisini çeşitli biçimlerde ve giderek yaygınlaşan tarzda ortaya koymaya başlamıştı. Hükümet ve özellikle de Çiller ailesi öfkeli tepkilerin hedefi haline gelmişti. "İşçiler İktidara, Çiller Amerika'ya!" benzeri sloganlarda ifadesini bulan bu bilinç, '96'nın sonlarında, varıp "Susurluk" a çarptı. İktidarın hükümet düzeyinde kavrandığının açık görünüşlerinden biri olan yukarıdaki slogan birden anlamını yitirdi. Devlet ve iktidar kavramı ilk kez ve neredeyse kendiliğinden, bu derece açığa çıktı. Gizli ve açık suç örgütleri deşifre oldu. İşçi sınıfına ('77 ve '96 1 Mayıs katliamı), devrimcilere (Balgat benzeri toplu katliamlar, bin operasyon vb.) ve topluma karşı işlenmiş suçlar (uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, Maraş, Sivas, Çorum katliamları) bizzat devletin resmi ağzlarından "itiraf" edildi.

Susurluk kazası, devletin niteliğini açığa çıkarması, suçlarını sergilemesi, pisliğini teşhir etmesi yönünden önemli bir işlev gördü. Ancak Susurluk bir yandan devlet ve iktidar oligusunun gerçek anlam ve niteliğini sergilerken, diğer yandan da egemen sınıf iktidarının gerçek gücünü ilk kez bu denli çıplak bir tarzda ortaya çıkarıyordu. Öylesine ki, işçi sınıfı daha dün algılandığı gibi,

hiç de o iktidarsız, o İMF'nin kuklası hükümet kadar basit ve güçsüz görünen bir yapıyla karşı karşıya olmadığını açık bir tarzda gördü. Mevcut mücadele ve örgütlülük düzeyiyle işçi sınıfı, hiç de, bir kaç eylemle hükümeti "sallayıp" düşürerek, Çiller'i Amerika'ya kaçırmakla iktidara gelemezdi. Sermayenin iktidarı, işçi sınıfının bırakın düşürmeyi, çoğu organına dahi ulaşamayacağı bir güç ve örgütlülüğe sahipti.

Susurluk'un ortaya çıkardığı bu devlet gerçeği, sadece kirli ve kanlı değil, aynı zamanda ürktütücüydü de. Ürktütücüydü; çünkü böyle bir suç örgütü karşısında, sınıfın verili örgütlerinin (sendikaların) işsizliği iyice ortaya çıkıyordu. Meral gibiler, Çiller gibilerin karşısına çıkarıldığında, sendika bürokratları herşeye karşın bir güç olarak algılanabiliyordu. İşçi sınıfı en çok da, bu gücün yanlış kullanılmasına, ihanetlere kıızıyordu. Oysa Susurluk yalnızca sendika bürokratlarının gerçek iktidar güçlerinin karşısında sadece bir saray soyтарыsı olabileceğini göstermekle kalmadı, somut bir tarzda bu guruhun çeteleşmiş devletin bir parçası haline geldiğini de ortaya koydu.

Bu ürktütücü gerçekler karşısında, örgütsüz ve devrimci önderlikten yoksun olan proletarya, suskun bir bekleyişi tercih etti. Toplumun çeşitli kesimlerinden "yurttaş"lar, her biri kendi sınıfsal yapı ve konumuna uygun yöntemlerle protestolarını dile getirirken, işçi sınıfı sustu. Hatta denilebilir ki, salt siyasal gelişmelere karşı tepkisizlik düzeyinde kalmadı bu suskunluk. Bazı istisna çıkışlar bir yana bırakılırsa, işçi sınıfı kendi özgün sorunlarına karşı da adeta bir felç durumuna girdi. Son TİS ihanetlerinde olduğu gibi, sermayeye ve uşağı sendika bürokratlarına karşı aktif bir tepki ortaya konulamadı.

Sermayenin 1 Mayıs hazırlığı ve işçi sınıfı

Sermaye devleti '97 1 Mayıs'ına, aslında daha '96 1 Mayıs'ından itibaren hazırlanmaya başlamıştı. Estirilen karşı devrimci rüzgar, ancak yılın sonlarında, Susurluk'a çarparak bir nebze kırılılabildi. Gene de, devlet, '97 1 Mayıs'ına karşı hazırlığa, onun asıl sahiplerinden önce başladı. Daha Nisan başında, işçi sınıfı ve devrimciler 1 Mayıs gündemli toplanmaya başlamadan, MGK toplanmıştı bile. Bu toplantıda kararlaştırılan askeri önlemler alanda görüldü. Taktik tutum olarak ise devlet,

sessizlik fesadına başvurdu. Son bir haftaya kadar, 1 Mayıs'ın adını anmadı. Hazırlıklarını gizli sürdürdü. Ancak son günlerde, medyayla elele bir tehdit, şantaj ve karalama kampanyası başlatıldı. Üç-dört gün öncesinden de askeri saldırıları yoğunlaştırıldı.

Önce, devlet itirafçılarına '77 ve '96 1 Mayıs'larındaki devlet provakasyon ve katliamları anlatılarak "ben devletim öldürürüm" mesajı verildi kitlelere. Ardından '96'dan seçilmiş özel görüntüler döne döne gösterilerek "ben devletim yaptırım" tehditi savuruldu.

Bu aynı süreçte işçi sınıfı yoğun bir iktisadi saldırı altında tutulmaya devam ediyordu. TİS ihanetleri 1 Mayıs'ın hemen öncesinde yaşanmıştı. Söz konusu satışlar yalnızca işçi kitlelerinin sendikalara karşı zaten zayıflamış olan güvenini iyice sarsmakla kalmadı, sınıfın öz güvenini de sarstı.

Sermaye sınıfının 1 Mayıs hazırlığı kuşkusuz bunlarla sınırlı değildi. Bunlar sadece dışarıya yansıyan, dışarıdan rahatça izlenebilenlerdir. Sendikacılarla yapılan gizli toplantılarda ne direktifler verildiği, bu hainlerin, sınıf düşmanlarıyla elele, işçi sınıfına karşı hangi komplolara giriştiklerini tarih gösterecek. Fakat bugünden açık olan, taban baskısı karşısında alan başvurusu yapmak zorunda kalan konfederasyonların denetleyebildiği tüm sendikaları alandan uzak tutmuş olduğudur. İstanbul'daki gösteriye, hemen hemen sadece sınıfın mücadelecisi, öncü müfrezeleri katılmıştır. Anlaşılan o ki, bu 1 Mayıs'ta sendika korucularına döşen görev, sınıfın öncü kesimlerini kitesinden yalıtarak, devrimcilerle birlikte bir devlet provokasyonuna yem yapmış.

Konfederasyonların bu niyeti, aslında 1 Mayıs sabahı ve alanda ortaya çıkmadı. 1 Mayıs yaklaştıkça, sendikalarındaki hazırlıklardan bunu görmek mümkündür. Katılmama direktifi alan sendikalar, hiç bir çalışma yapmamakla yetinmediler. Kendilerine rağmen katılım ihtimallerini azaltmak için çalıştılar. Biraz dürüstleri, işgünü sorununu büyütürken, daha namussuzları da işten çıkarılma tehdidini kullanarak yaptı bunu. Kimisi de sınıfın güvensizliğini besleyerek.

'97 1 Mayıs'ının sınıf üzerindeki etkisi

Bütün bu önlemlerden sonra alana, Tuzla Deri-İş, TÜMTİS, Genel-İş, Nakliyat-İş, Yol-İş gibi sendikalarla, mücadele geleneğini yitirmemiş üç-beş işletme ve kamu çalışanlarının en ileri kesimleri geldi.

Kortej düzenlemesine göre, en önde sendikalar vardı. Böylece alana ilk giren işçiler oldu. Tabii provakatif arama operasyonundan ilk geçenler de. Bu hakaret ve aşağılamayı yaşadıkdan sonra, devrimci kortejlerin nelerle yüz yüze kalacaklarını tahmin etmek artık zor değildi. Bu tahminle, bir kısım işçi (Tuzla

Deri işçileri başta olmak üzere) ve kamu çalışanı, alana yerleşmeyi reddederek, arama noktasına olabildiğince yakın bir mesafede sloganlarla protesto gösterisinde bulundular. Fakat kolluk güçlerinin engellemeleri nedeniyle yaklaşabildikleri yer, arama noktasına öyle uzaktı ki, polis barikatlarının arkasında bekleyen kortejlerle iletişim kurmak, bu dayanışmadan onları haberdar etmek dahi mümkün olamadı.

Alana girenlerin çoğu, arama provokasyonunun ağırlığı altında demoralize olurken, devrimcilerle dayanışma çabasını yükselten kesimin çabaları büyük ölçüde sonuçsuz kaldı. Bu moral bozukluğu ve provokasyon ortamının gerginliğiyle, çoğu işçi, tören başlamadan alanı terketti. Protokola göre, tüm kortejler alana girmeden töreni başlatmamak gerekiyordu. Tertip komitesi buna uymayıp töreni başlatınca, Tuzla Deri alanı protestolarla terk etti. Bürokratlar töreni başlattığında, kürsü önündeki işçi kortejleri de hızla çözülmeye yüz tutuyordu.

1 Mayıs'ta tüm engellere inat onbinler olarak alanlara çıkmış işçi ve emekçiler açıktır ki, devletin ve sendika bürokrasinin denetiminde, reformist hareketin ise icazetçi tutumları altında gerçekleşen bir kutlamayı içlerine sindiremiyorlardı. Birlik, dayanışma ve mücadele ruhundan uzak bir 1 Mayıs töreni hızla terkediliyordu.

Söz konusu tablo, kuşkusuz işçi sınıfı hareketinin güncel zayıflığına işaret etmektedir. Ancak tersinden, işçi sınıfının bağımsız politik öncüsü ve devrimci politikasıyla buluşabildiğinde tabloyu tersine çevirecek dinamikleri içinde barındırdığını da ortaya koymaktadır.

Geleneksel devrimci hareketin, 1 Mayıs öncesi dönemde görmekte zorlandığı, işçi sınıfını devrimci politikayla kuşatmak alanında yaşadığı açık zaafiyet, 1 Mayıs'ta tüm sonuçlarıyla üstü örtülemez bir gerçeklik haline aldı. 1 Mayıs '97 bir kez daha göstermiştir ki, devrimci önderlik boşluğunu hızla gidermek görevi yakıcılığından hiçbir şey yitirmedi.

Bu görevi sahiplenen ve gereklerini yerine getirmeye çalışan komünistlerin, bu doğrultuda diğer devrimci yapılarla girdiği güç birliği çabaları maalesef yaşam bulamamıştır. Geleneksel devrimci hareketin, sınıfa devrimci önderlik görevlerine bakışının iyiniyetli bir söylemin ötesine taşmadığı pratik olarak bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Geleneksel devrimci hareketin sınıfa uzaklığı bir yanda, sermayenin yeni saldırı hazırlıkları diğer yanda. Önümüzdeki dönemde komünist hareketin sorumlulukları ağırdır. İşçi sınıfını hem moral, hem de örgütlülük olarak bir yeni saldırı dönemine hazırlamak, sınıf devrimcilerini bekleyen temel bir görevdir. Yenilgiyi zafere çevirmek ellerimizdedir.

Adana'da 1 Mayıs kutlamalarında devrimci coşku...

1 Mayıs hazırlık komitesinin Adana'da organize ettiği eylem saat 12.00'de hastaneler kavşağında başladı. Burada toplanmaya başlayan kitleler, ardından sloganlarla İstasyon Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti. Eylemde birkaç işçi sendikası (Genel-İş, Emekli-Sen), KESK, DKÖ'ler ve devrimci sosyalist basın pankartlarıyla yer aldılar. Geçen yıllardaki kutlamalardan farklı olarak, bu kez sermaye devleti daha temkinli ve yumuşaktı. Yıllardan beri ilk defa sosyalist basın pankartlarına izinli geçiş verildi. Bu, sermaye devletinin Adana'da oluşturduğu yoğun baskı ve terör cenderesinin yavaş yavaş çatlama başladığının açık bir göstergesidir.

Kutlamaya yaklaşık 10 bin kadar insan katıldı. Alana başından itibaren devrimci bir hava egemendi. En çok atılan sloganlar, "Yaşasın 1 Mayıs! Biji yek gulan!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Kahrolsun MGK, MIT, CIA, Kontrgerilla!" vb. oldu. Alana hakim olan devrimci coşkunun nedeni ise, devrimci grupların havayı değiştirebilecek kadar güçlü bir katılım sağlayabilmiş olmalarıydı. Buna rağmen, yalnızca devrimci hareketin değil reformist partilerin de geçmiş yıllara oranla daha zayıf oldukları göze çarpıyordu. Bunun tek istisnası HADEP oldu. Ruhsuz bir havanın egemen olduğu reformist partilerden farklı olarak HADEP, hem kitleliliği hem de coşkulu özelliği ile alanda önemli bir yer tuttu. Yaklaşık 5 bini bulan kitleleriyle, alanda apayrı bir görüntü oluşturuyordu. Bu güçlü katılım, komünistlerin Kürt sorununa ilişkin değerlendirmelerinde yer alan Kürt kitlelerinde mayalanmakta olan önemli bir emekçi dinamiğinin varlığına işaret etmektedir. Kürt kitlelerin ulusal bir yönelişin yanısıra sınıfsal bir yönelişi içerisine de girdiklerini göstermektedir.

Bu yılki 1 Mayıs kutlamasının en belirgin zaafı ise işçi kitlelerinin eylemde çok zayıf bir yer tutmaları oldu. Hain sendikaların 1 Mayıs'a katılmamaları bunun en temel nedenidir. Türk-İş ve DİSK şubeleri 1 Mayıs'a yönelik hazırlık bir yana, eylemde dahi yer almadılar. 1 Mayıs yokmuş gibi davranan hain bürokratlar, bu günü adeta unutturmaya çalışacak kadar ileri gitmişlerdir.

1 Mayıs'ın bu olumsuz tablosunu bozan tek sendika Genel-İş oldu. Alana etkin bir

şekilde katılan temizlik işçileri, gerek coşkuları, gerekse etkin katılımlarıyla 1 Mayıs'a kısmen de olsa sınıfsal bir görüntünün sinmesini sağladılar. Giydikleri iş kıyafetleriyle alana ayrı bir renk kattılar.

KESK alanda ancak sınırlı bir kitle ile yer aldı. 1 Mayıs öncesi tıpkı DİSK ve Türk-İş gibi KESK de hiçbir hazırlık çalışması yapmadı. Şubelere hakim reformist odaklar, emekçi memurların grevli-toplu sözleşmeli sendika mücadelesinin 1 Mayıs'ta işçi sınıfının mücadelesiyle birleşmesinin önünü açacak girişimlerden özenle kaçındılar. Emekçileri eylemsizlik içerisinde mücadeleden uzak tutanlar, kamu çalışanlarının 1 Mayıs alanına çıkışını sağlamak için de hiçbir şey yapmadılar. Yalnızca Eğitim-Sen belli bir katılım sağlayabildi.

Devrimci kortejler yukarıda da belirtildiği gibi geçen yılla kıyaslandığında nicel anlamda daha zayıftı. Alanda Alinteri, Atılım, Kızıl Bayrak, S. Rızgari en kalabalık kortejlerdi. (Kurtuluş Osmaniye'de katılma kararı aldığından eylemde yer almamıştı.) Biz komünistler yaklaşık 100 kişilik bir kitleyle Kızıl Bayrak ve Ekim Gençliği pankartları arkasında yürüdük. Bunun yanısıra dövizlerimizle de kortejimizi zenginleştirdik. Yol boyunca ve toplanma yerinde yaygın bir kuşlama yaptık. Alanda ayrıca EKİM ve MLKP imzalı kuşlamalar dikkat çekti.

1 Mayıs'ın Adana'daki toplam panoraması ve komünistlerin 1 Mayıs alanındaki durumu buydu. Bizim açımızdan düşünüldüğünde belli bir başarı grafiğinin sağlandığı ne kadar açıksa da, 1 Mayıs'ı daha güçlü karşılamamızın olanaklarını yeterince değerlendiremediğimiz de bir gerçektir. Alanda çok daha güçlü bir katılımı örgütlemeye şansına sahiptik ancak bunu başaramadık. Etkin bir tarzda yürüttüğümüz 1 Mayıs faaliyetimizi bunu tamamlayan güçlü bir kitle çalışmasıyla birleştiremedik. Fakat şu da son derece açık ki etkimize sınırları her geçen gün genişliyor. Tüm sorun bu etkiyi somut bir örgütlü güç haline getirmekten geçiyor. Önümüzdeki dönem faaliyetimizin asıl yoğunlaşacağı alan bu olacak. Bunu yaparsak Adana'da yakaladığımız sıçrama momentini kazanmış olacağız.

Yalanlar ve gerçekler

"İşçiler karanlık güçlerin oyununa gelmedi. Tahrir ve kan" (Akşam gazetesi, 1. sayfa manşet), "Yine çatışma... İşçilerin olgun 1 Mayıs kutlamalarına küçük bir azınlık gölge düşürdü..." (Türkiye gazetesi, 1. sayfa manşet), "Tahrir sökmedi" (Hürriyet gazetesi, 1. sayfa), "Yine aynı senaryo" (Sabah gazetesi, 2. sayfa manşet).

Yukarıdaki başlıklar 2 Mayıs tarihli burjuva gazetelerden alınmış örneklerdir. Doğaldır ki; her sınıf, toplumsal olay ve olguları kendi penceresinden yorumlar. Çıkarları doğrultusunda anlam yükler ve politika üretir. Bu açıdan burjuva medyanın, sermaye sınıfının borazanlığını üstlenmesi beklenen bir tutumdur.

1 Mayıs'a ilişkin medyanın tutum ve değerlendirmelerine yer vermemizin nedeni, biraz da 3 Mayıs Dünya Gazeteciler Günü ve Flash TV baskını dolayısıyla ortalığı kaplayan "basın özgürlüğü" tartışmalarıdır.

Haber alma özgürlüğüne karşı değiliz elbet. Sahte nutuklar çeken burjuva medya olurken, en fazla biz faşist basın kanundan, baskınlardan, devletin saldırılarından nasibimizi alırız. Sadece gazetecilik yaptığı için on yıllarca yıl hapse mahkum olan ve 3 Mayıs Gazeteciler Günü'nün uluslararası sembolü haline gelen Ocak Işık Yurtçu'nun ülkesinde yaşayan, asil devrimci-sosyalist basın emekçileri biliriz "söz, basın ve örgütlenme özgürlüğünün" kıymetini. On yıllardır can ve kan pahasına yarattığımız mevzilerde işçi ve emekçi kitlelere ulaşmak için mücadele ediyoruz. Bürolarımız basılıyor, bombalanıyor. İnsanlarımız kurşunlanıyor, katlediliyor. Gözaltılar, işkenceler, tutuklamalar yaşantımızdan eksik olmuyor. Sınıfsız sömürsüz bir dünya özlemiyle, devrim ve sosyalizm uğruna mücadele veriyoruz. Bu mücadele içerisinde, "sınırsız söz, basın ve örgütlenme hakkı" için bedeller ödüyoruz.

Medya tekellerinin, ancak saldırılar kendilerine yöneldiğinde ya da çıkarlarına dokunan gelişmeler yaşandığında aklına geliyor "basın özgürlüğü". İki farklı sınıfın temsilcilerinin, iki farklı tavrıdır sözkonusu olan. Sermaye iktidarının temel dayanaklarından biri haline gelen medya tekellerinin "özgürlük" kavrayışı, ancak bundan ibarettir.

2 Mayıs gazetelerine geri dönelim. 1 Mayıs gösterilerini merak edip, medya tekellerinin yazdıklarını okuyanlar "haber alma özgürlüğü"nü kullanmış oldular. Ama nasıl bir "haber"? Eğer, okur, "özgürlüğü"nü sınırlarını biraz genişletip bir değil de, iki ya da üç gazete okuduysa vay haline...

Aynı gün, aynı yer, aynı zaman, aynı olaylar ancak farklı anlatımlar... Olaylar nasıl gelişmiş, kim hangi açıklamalarda bulunmuş, kim ne yapmış, kim kime saldırmış vb. vb. Her gazetede farklı bir anlatım, farklı bir dizge.

Ancak, olayın haberinde ortaklanamayanlar yorumunda ve kullandıkları dilde ağız birliği içindeler. Kime saldıracıklarını iyi biliyorlar. Anlaşılan o ki; her biri "yorum" yazıları için "haber" üretmiş durumda. İşte medya tekellerin gazeteciliği.

İşte yalanlar

"İstanbul'daki 1 Mayıs kutlamaları sırasında yasadışı örgütlerin provake ettiği tatsız olaylar yaşandı. Çağlayan'daki miting alanına girmeyip Taksim Meydanı'na ulaşmak üzere yürüyüşe geçen gruptan bazı kişilerin polisle çatışması sonucu yaralananlar oldu" (Akşam gazetesi)

"Yasadışı örgütlerin provokasyonu yüzünden 1 Mayıs kutlamalarına yine "kan" bulaştı.

(...)Partizan ve TİKB adlı yasadışı örgütler de kendilerine engel olmak isteyen polisle çatıştı."

(Sabah gazetesi)

"Özel üniformalarını saklayarak miting alanına girmeye çalışan DHKP militanlarına polis müdahale etti. Güç gösterisi yapmak isteyen yüzleri maskeli militanlar, polisin kararlılığını görünce geri çekilip başka yollardan Taksim Meydanı'na çıkmak için yürüyüşe geçti. Piyalepaşa Caddesi'nden yürüyen grup polis tarafından dağıtıldı.

Aynı gruplar daha sonra toplanarak Kasımpaşa ve Perpa'dan Taksim'e çıkmak için harekete geçti."

(Türkiye gazetesi)

"...başta DHKC ve PKK olmak üzere bazı yasadışı örgütler, miting dağılırken olay çıkardılar.

Yasadışı TKP/ML örgütü militanları, miting alanına yürüyüş sırasında Türk bayrakları ve Atatürk posterleri taşıyan İşçi Partililerin aralarına girmelerini engellediler"

(Hürriyet gazetesi)

Örnekler çoğaltılabilir. Ancak yukarıda verdiklerimiz, tablonun anlaşılabilmesi için yeterlidir sanıyoruz. Bunları tek tek kendi içinde ele almak yerine, 1 Mayıs günü sözü edilen gelişmelerin nasıl yaşandığını yazmayı tercih ediyoruz.

İşte gerçekler

Bilindiği gibi, beş devrimci hareket 1 Mayıs'a "1 Mayıs İçin Devrimci Güç Birliği Platformu" çatısı altında katıldılar. (Kızıl Bayrak, Alınteri, Özgür Atılım, Özgür Gelecek ve Partizan Sesi)

Bu platformda kapsayan daha geniş bileşenli ikinci bir oluşum daha vardı. "Devrimci 1 Mayıs İçin Dayanışma Platformu". Dayanışma Platformu, 1 Mayıs'ı önceleyen günlerde, 1 Mayıs Tertip Komitesi'ne bir deklarasyon sunmuştu. Daha önce Kızıl Bayrak sayfalarından da yayınladığımız bu deklarasyonda, devletin olası provokasyon girişimlerini engellemek amacı ile bir dizi talep sıralanmıştı. "Kitlelerin meşru gördüğü ve ardından yürüdüğü pankartlarla alanda yer almaları", "Sıralamada devrimci gazete ve dergilerin arkaya atılmaması ve işçi kitlelerinden koparılmasın", "Tüm kitle alana girmeden miting başlatılmaması" vb. bir çok hassas noktaya açıklık getirilmişti. Devrimci güçlerin amacı işçi ve emekçi kitlelerle birlikte 1 Mayıs'ı kutlamaktı.

Ancak devlet daha günler öncesinden devrimci güçlere

dönük bir saldırı başlatmış durumdaydı. Gazete ve dergi büroları, sanat ve kültürevleri, kitle örgütleri ve evler basıldı. Yüzlerce insan gözaltına alındı. Tehditkar açıklamalarla insanların 1 Mayıs'a gelmesi engellenmeye çalışıldı. Daha günler öncesinden, alana 22 bin polis, binlerce asker vb. yığılacağı, tüm yolların kesileceği vb. açıklamalar yapıldı. Kısacası devlet açık bir savaş hazırlığı içerisindeydi. Amaçlanan, devrimcileri alana sokmamaktı. Devletin en yetkili ağızları, bunu açık açık ifade ediyorlardı.

1 Mayıs sabahı erken saatlerden itibaren kitle, tertip komitesinin belirlediği buluşma alanında toplanmaya başladı. Yukarıda sözünü ettiğimiz beş devrimci grup da, "1 Mayıs İçin Devrimci Güç Birliği" ortak pankartının ardında, kendi pankartlarını açarak kortejlerini oluşturdular.

Alana giriş noktasında yüzlerce polisten oluşan bir barikat vardı ve gelen herkesi iç çamaşırlarına dek aramaya tabi tutuyorlardı. Pankart sopalara, flama ve bayraklara, gazetelere, şehit resimlerine ve pankartlara saldırıyor, el koyuyorlardı. Pankart ve resimler yırtılıyor, gazeteler yakılıyor, pankart sopaları kırılıyordu. Bu onursuzca muameleye karşı çıkanlar ise tartaklanıyor, gözaltına alınıyordu. Yaşananlar tam bir zorbalıktı. '96 1 Mayıs'ında da polisin yine üst aramasını bahane ederek üç emekçiyi katletmesi hala hafızalarımızdadır.

Devrimci Güç Birliği gelişmeleri değerlendirdi. Devrimci değerlerimizi sembolize eden, politik duruşumuzu ifadelendiren bir çok materyalimize polis tarafından engelleneneği, insanların gözaltına alınmaya çalışılacağı çok açıktı. Dahası, kitleye dönük açık bir saldırı olması ihtimali de çok yüksekti. Tertip komitesi, verdiğimiz deklarasyonu sümenaltı etmiş, bizim pro-

vokasyon zeminlerini ortadan kaldırmak için önerdiğimiz hiçbir önlemi dikkate almamıştı. Devrimci Güç Birliği sıralamada yine en arkaya atılmış ve kitleden yalıtılmış durumdaydı. Bu durumda Güç Birliği olası bir provokasyonu engellemek için kararlar aldı. Birincisi; fiili olarak sıralamadaki yerini değiştirecekti. Böylece kitlenin en ardında kalarak, polisin açık saldırı hedefi haline gelmeyecekti. İkincisi arama noktasına girmeyecek ve arama kaldırılincaya dek bekleyecekti.

İşte ilk saldırı yürüyüş esnasında, Güç Birliği sıralamasını değiştirmek için harekete geçtiği sırada gerçekleşti. Ancak medya tekellerinin uydurduğu gibi TKP/ML militanlarının IP'e saldırısı sözkonusu değildir. Saldırı IP kortejinden, Güç Birliği kortejine doğru geldi. Sözkonusu olan IP'in provokasyon girişimidir. Tescilli karşı-devrimci kimliği ile IP bir kez daha sermayeye hizmetini sundu. Çatışmanın büyümemesi ise Güç Birliği'nin sağduyulu yaklaşımı ile sağlanmıştır.

Bu saldırının ardından Güç Birliği korteji yürüyüşünü daha fazla sürdürmedi. Polisin arama noktasında oluşturduğu barikatın 100 metre kadar gerisinde beklemeye başladı.

Bekleme sırasında, tertip komitesine Güç Birliği'nin talepleri iletildi. Kısaca özetlersek; "Polisin olası bir saldırısına ve provokasyon girişimine izin vermemek için polis barikatının kaldırılması gereklidir. Biz işçi kitleleri ile birlikte 1 Mayıs'ı kutlamak istiyoruz. Kendi pankartlarımız, flamalarımız ve materyallerimizle alana girmek istiyoruz. Polisin zorbaca tutumu göstermektedir ki, bizi simgeleyen, devrimci değerlerimizi sembolize eden materyallerimize saldırı gerçekleşecek. Tertip komitesi aramanın çok gerekli olduğunu düşünüyorsa eğer, polisin yerine orada bulunan sendika görevlileri arama yapmalıdır."

Ancak Güç Birliği'nin bu talepleri en başta tertip komitesi tarafından kabul edilmedi. Türk-İş, DISK ve KESK tarafından oluşturulan bu komite, polisin ekmeğine yağ sürer bir tarzda, devrimcileri yalnızlaştırmak için elinden geleni yaptı. Hatta, alana giren işçi gruplarının içerisinde devrimci kortejlere destek olmak için biraraya gelen yüzlerce işçiyi de dağıtmak için özel çaba sarfettiler.

Benzeri şekilde, bekleme sırasında Güç Birliği kortejinin gerisinde yer alan ve alana girmeyen HÖP, HADEP ve ÖDP ise devletin bu onursuzca saldırısı

karşısında devrimcilerle tutumlarını ortaklayacak yerde, sendika bürokrasisine "jest" yapmayı yeğlediler. "Sorun çıkartan dergiler yüzünden alana giremediklerini, ancak mitingin başlayabileceğini." bildirdiler. Daha sonra kendi aralarında kısa bir "kutlama" gerçekleştirip, Güç Birliği kortejinin arkasını boşalttılar.

Saatlersüren bekleme sonrası tertip komitesi ile yapılan son görüşmede Güç Birliği'ne basın mensuplarının da önünde şu üç seçenek sunuldu: "Ya tüm pankart ve malzemelerinizi bırakarak alana girersiniz. Ya polisle çatışarak alana girmeyi denersiniz. Ya da alana girmeden dağılırsınız"

Bunun üzerine kısa bir değerlendirme yapan Güç Birliği, yaratılmak istenen provokatif ortama girmemek, sermaye devletinin '96 1 Mayıs'ı sonrası giriştiği benzeri bir karşı-devrimci saldırıya malzeme olmamak için alana girmekten vazgeçti. Zaten sendika bürokrasisi önceden verdiği sözü çiğneyerek mitingi çoktan başlatmış durumdaydı ve alandaki işçi kitleleri dağılıyordu. Güç Birliği bu durumda kendi kitlesi ile, yaklaşık 15 dakikalık mesafede bulunan Okmeydanı Fatma Girik Parkı'nda bir alternatif kutlama yaparak dağılma kararı aldı. Bu nedenle düzenli kortejler halinde Okmeydanı yönüne doğru yürüyüş geçildi. Ancak yürüyüşün daha ilk dakikalarında polis panzerlerle, gaz bombalarıyla kitleye saldırdı. Hiçbir uyarıda bulunmaksızın gerçekleştirilen saldırıda onlarca insanımız yaralandı.

Sonuç yerine...

Görüldüğü gibi yaşananların medya tekellerinin anlattıkları ile uzaktan yakından bir ilgisi yok. Devrimci güçler saldıran değil, saldırıya uğrayan taraftır. Provokasyon girişimi, '77'de ve '96'da olduğu gibi yine devlet tarafından tezgahlanmıştır. Sendika ağaları, düzenin icazeti ile alana onursuzca girmeyi kabul eden reformistler ve karşı-devrimci İP grubu bu tezgahın piyonluğunu üstlenmişlerdir.

Sorun, ne devrimcilerin üs-taratmama tavrı konusundaki biçimsel çıkışıdır, ne de "yasadışı", "bölücü", "terörist" güçlerin varlığıdır. Asıl sorun, devletin işçi ve emekçi kitlelere, devrimci harekete dönük ve günlerce öncesinden başlayan saldırıdır.

Tüm bu gelişmeler ve yapılan açıklamalar onlarca medya mensubunun önünde yaşanmıştır. Buna rağmen medya tekellerinin olayları bu derece çarpıtarak vermesi, gelişmeleri muğ-laklaştırmaya çalışması tek bir şeye dönüktür. Sermaye devletinin 1 Mayıs'a dönük yeni bir karşı-devrimci kampanyasına malzeme yaratmak. Aslında sermaye medyası bu çabaya 1 Mayıs'ın öngünlerinde başlamıştı. Ancak 1 Mayıs günü alanlara taşan onbinlerce emekçi bu çabayı boşa çıkarmıştı. Şimdi sıra devrimci hareketin bu yeni saldırı dalgasına vereceği yanıtıdır.

'97 1 Mayıs'ında Devlet Cephesi

1 Mayıs '97'yi geride bıraktık. Daha öncekilerde olduğu gibi bu 1 Mayıs da devrim-karşı devrim mevzilenmesinin dönemsel görünümünü açık bir tablo halinde önümüze koydu. Her zaman olduğu gibi devlet 1 Mayıs '97'ye özel bir hazırlık ve kendi cephesinden yapılmış ince bir değerlendirme ile girdi.

Son 10 güne kadar 1 Mayıs önsüreci sessiz bir bekleme ile geçti. Önceki yıllardan farklı olarak, sınıf hareketinin ileri kesimlerindeki ters eğilime rağmen, tabanda bir gündem olarak 1 Mayıs hissedilmedi. TİS ihaneti yüzünden ihanetçi bürokrasiye duyulan öfke 1 Mayıs gündemi ile birleşemedi. Konfederasyonların devlet güdümlü yönetimleri her yıl olduğu gibi "salonda mı, alanda mı?" tartışmasına "İstanbul dışında bir 1 Mayıs" tartışmasını ekleyerek havayı yokladılar. Tabanın kararlılığını ve örgütlü basıncının düzeyini ölçtüler. İleri sendikal odaklardaki İstanbul kararlılığı karşısında gündemi daha fazla zorlamadan kapatarak, devletin 1 Mayıs'tan devrimcileri arıtma operasyonuna sessizce payanda olmaya koyuldular. Devrimci ve reformistlerle sol hareketin son günlere kadar net bir politika üretmesiyle de birleşince bunda görece kolay bir başarı da sağladılar.

Devlet cephesi: Sessiz bekleyişin ardındaki zayıflık ve saldırı hazırlığı

Önceki 1 Mayıs'larda devlet, neredeyse aylar öncesinden 1 Mayıs gündemini açar, son bir ayda da medya yardımıyla açık bir saldırıya girişerek, toplumu gerilimli bir beklenti havasına sokmayı denerdi. Bu yıl ise farklı bir taktik devreye sokuldu. Son bir haftaya kadar Ekim tarafından "susunluk fesadı" olarak adlandırılan bu taktik uygulandı. "Susurluk skandalıyla devletteki çeteleşmenin açığa çıktığı bir sürecin üstüne gelen bir 1 Mayıs öncesinde, bu onlar payına en akıllı bir davranış oldu. 1 Mayıs'ı problem etmiyormuş, önemsemiyormuş gibi davrandılar." Devletin bu tutumunun arkasında, açıkça görülür hale gelmiş zaafı vesilesiyle devrim cephesinden yük-selebilecek bir karşı teşhir ve propaganda duyduğu korku yatıyordu. Düzen medyasının zaman zaman '96 1 Mayıs görüntülerini içeren yayınları ile yapılan zemim yoklama ve hatırlatma manevraları dışta tutulursa, devlet Nisan ayının büyük bir bölümünü tedbirli bir bekleyiş ile geçirdi. Hazırlıklarını ise "şeriat-laiklik-darbe" ekseninde sürdürülen ve aylık periyodlarla yinelenen "MGK toplantısı gerilimi" perdesi arkasında

sürdüdü.

Bu devlet için akılcı bir politika olduğu kadar bir zayıflığın itirafı da idi. Kitleler nezdinde yüzü açığa çıkan çeteleşen devlet, başta '77 ve '96 1 Mayıs'ları olmak üzere geçmiş "1 Mayıs öcüleri"ni diriltmeyi, provokasyon edebiyatına sarılmayı denemedi. Biliyordu ki, Susurluk'tan beri geniş kesimlerin aklına provokasyon denilince öncelikle devletin kontrgerilla çeteleri geliyor. Belgelerin ortaya çıkarttığı ve devletin ak-lama komisyonu tarafından bile itiraf edilen Susurluk çetesi ile '77 1 Mayıs provokasyonu arasındaki dolaysız ilişki bile devletin kolayca teşhiri için yeterliydi. Düzen bu zayıf karını öne çıkartacak bir saldırı manevrası yerine sessizliği tercih etti. Yazık ki bu "zayıf karına" devrim cephesinden de etkili bir teşhir ve ajitasyonu 1 Mayıs gündemine bağlayan özel bir yüklenme yapılmadı. Ortaya konan sınırlı çabalar ise genel bir atmosfer yaratmaktan uzak kaldı.

Devlet saldırıyı başlatıyor...

Son yılların en sessiz geçen 1 Mayıs ön süreci, 26 Nisan'da yapılan MGK toplantısının ardından bozuldu. Sol güçlerin genel dağılıklığını ve politika alanındaki açık zaafını gören düzen, bu çatlaktan sızarak genel bir ideolojik saldırı başlattı. Düzen medyasının yükselttiği polis menşei "teröristlerin '97 1 Mayıs'ını kana bulamaya hazırladıkları" propagandası start aldı. Konfederasyonların ihanetçi yöneticileri daha geçen yıl ilan ettikleri "devrimcileri alana sokmama" politikası doğrultusunda polisle açık bir işbirliğine gittiler. Ağalara suikast yapılacağı, tehdit edildikleri vb.. gibi sahte ihbarlar ile polise açık bir manevra alanı sağladılar. 5 Ocak Ankara eyleminden devrimci etkinliği tasfiye etmekte belli bir başarı ile uygulanan yöntem tekrar devreye sokulmuş oldu. Bilindiği gibi ağaların sahte ihbarlarını dayanak yapan devlet 5 Ocak öncesinde Ankara'da devrimci yayın bürolarını ve kültür evlerini basmış, bu yolla alandaki devrimci etkinliği sınırlandırmayı başarmıştı.

Devlet saldırısı reformist odakları gözetiyor

1 Mayıs'ı İstanbul dışına sürmeyi başaramayan devlet, bu kez bir teslim alma ve evcilleştirme operasyonu başlattı. "Demokratik Türkiye!" "taktik" şiarının arkasına gizlenmiş "Demokratik Devlet!" "teslimiyet stratejisi" ile düzenle bütünleşmeye doğru koşar adım yürüyen liberal demokratik muhalefet bu operasyon karşısında devlet ağ-

zıyla "Aman provokasyona gelmeyelim!.." edebiyatına sarıldı. Solun geniş kesimlerinde teslim olmaya dünden razı bir ruh hali ile karşılaşan düzen buna gerekli karşılığı vermekte gecikmedi; Hedef küçültüldü. Solun devrimci kesimleri ile bugün reformist hayallerle oyalansa da devrimci bir mirasın onurunu üzerinde taşıyan kesimlerine dönük bir saldırı programı belirlendi. Devrimci odaklar ve onların çeperindeki mevzilerle sınırlı bir baskın ve gözaltı furysı ile reformist-legalistlere verilen "uslu olun" mesajı pekiştirildi.

27-30 Nisan arasında İstanbul'da aralarında İstanbul Kültür Merkezi, MED-KOM (Toplam 14 kişi gözaltına alındı), MKM (5 kişi gözaltına alındı), Yüz Çiçek Açsın Kültür Merkezi, Tohum Kültür Merkezi (Yaklaşık 70 kişi gözaltına alındı), Arya Kültür Merkezi (3 kişi gözaltına alındı) Yapı Sanatevi, TUAD, İdil Kültür Merkezi, Kızıl Bayrak gazetesi, Tekstil İşçileri Bülteni, Marmara TİYAD, Okmeydanı Kültür Merkezi, Kurtuluş gazetesi (Toplam 14 kişi gözaltına alındı), Alinteri gazetesi (6 kişi gözaltına alındı), Özgür Atılım gazetesi (7 kişi gözaltına alındı) ve Genel-İş Sendikası'nın da bulunduğu 20'yi aşkın kurum basıldı. Cemevleri, çeşitli dernek ve kitle örgütleri, sendikalar, devrimci gazetelerin büroları, devrimcilerin, demokrat ve yurt-severlerin evleri kuşatma altına alındı. Devrimci etkinliğin güçlü olduğu, Gazi, Ümraniye-1 Mayıs, Maltepe-Gülsuyu, Okmeydanı ve Tuzla bölgeleri başta olmak üzere tüm emekçi semtleri boğucu bir polis kuşatmasıyla sarıldı. 27 Nisan'dan itibaren bu mahallelerde sivil polis timleri ağırlıklı uzun namlulu silahlarla dolaşıyorlar, hava karardıktan sonra gelişigüzel kimlik kontrolü yaparak insanları gözaltına alıyorlardı. 1 Mayıs'a gelindiğinde İstanbul'da 500'e yakın kişi gözaltındaydı.

Devlet "Kanlı 1 Mayıs" amacına ulaştı

1 Mayıs günü İstanbul'da tüm engellemelere rağmen, alana çıkan onbinler devleti aynı saldırgan tutumla karşılarında gördüler. 1 Mayıs öncesinde ağalardan ve reformistlerden beklediğinden fazla destek almayı başaran devletin geri adım atması da beklenemezdi zaten... Reformist icazetçi politika burada da sürdü. Alana gireni ve girmeyeniyle reformist kortejler devrimcileri devlet saldırısı karşısında yalnız bıraktı. Sabahdan beri işçi emekçi kitleleri üzerinde taciz uçuşu yapan polis helikopterleri, devrimci kortejlere yöneldiler. Panzer destekli polis birlikleri yüzlerce insanın joplanarak kana bulandığı vahşi bir saldırıyla onlarca kişiyi gözaltına aldı. Böylece devletin "Kanlı 1 Mayıs" sevdası reformizmin desteğiyle uygulanmış oldu.

2 Mayıs günü medya, Okmeydanı'na çekilen kitlenin polis saldırısını protesto etmek amacıyla yapılan bir çöp aracının görüntüleriyle süslediği yayınlarla "devrimci örgütlerin amacına ulaştığını, 1 Mayıs'ın kana bulandığını" yazdı. 1 Mayıs'ta saldırıya uğrayan devrimci kortejlerden gözaltına alınanlardan 34 kişi, 1 Mayıs öncesi baskınlarla gözaltına alınanlardan da 4 kişi ile birlikte 3 Mayıs günü tutuklandılar.

Bu açık saldırıya rağmen reformist odaklar, devlet ağıyla konuşmayı kesmek bir yana hız verdiler. '97 1 Mayıs'ı asıl olarak devlet cephesinin genişlemesine tanıklık etti. Bu 1 Mayıs ile ihanetçi sendika ağaları, işbirlikçi düzen partileri dışında reformist-legalist politika da devletin değirmenine açıktan su taşıma kararlılığını ilan etmiş oldu.

Aşağıda, *Demokrasi* gazetesinden alınan, ve herhangi bir devrimci iddia taşımamasına rağmen, 1 Mayıs'ın objektif bir tablosunu sunan bir yazıya yer veriyoruz. Reformist partiler yayın organlarında ehlilemiş 1 Mayıs'a eklemlemeyi başarı sayıp, 1 Mayıs'ın devrimci geleneğine sahiplenilen devrimci hareket saldırırken, sözkonusu yazı tutarlı bir demokratinin bir onuru olduğunu göstermesi açısından anlamlıdır.

Yarınlar için şimdi

Kadıköy, işe giden insanların bir gün önceki telaşından uzak, 'garip' bir seslik içinde. Meydana açılan sokaklardaki polis minibüslerinin, iskeledeki Çevik Kuvvet ekiplerinin önünden geçenler, 'Haydi 1 Mayıs'a kaçamak bir bakış fırlatıyorlar.

Otobüs duraklarında da her günkü aşına kalabalık yok. 1 Mayıs öncesi trafik güzergahları değiştirilmişti... Ama burası için böyle bir şey yoktu. Yoksa çalışanlar 1 Mayıs kutlamalarına mı gittiler..?

"Sendikadan geleceklere kapıya... Diyeceklerdi gidiyoruz... Kimse gelmedi... Ben ne yapabilirim tek başıma... Zaten işyeri de gergin, Refahlılar Hizmet-İş'i örgütlemeye çalışıyor." 1 Mayıs kutlamasının yapılacağı Çağlayan'a yolcu taşıyan Belediye-İş üyesi otobüs şoförü, böyle yanıtlıyor sorumuzu.

Taksim'e girmeden, Harbiye üzerinden gidiyoruz, Çağlayan'a doğru. Taksim araç trafiğine kapalı.

Çağlayan kavşağındaki kürsü büyük bir özenle hazırlanmış. Dev pankartlar... çevresinde, kırmızı, mavi, beyaz bereli işçiler... görkemli kürsü güvenlikte...

Kürsü görevlileri dışındakiler Perpa önündeler. Sendikalar, partiler, kitle örgütleri... Sarı, kırmızı rengarenk pankartlar, yollara, tepelere serilmiş... Yürüyüş öncesinin son hazırlıkları yapılıyor. Miting araçlarından yükselen Türkçe, Kürtçe türküler, marşlara ilk sloganlar eşlik ediyor.

Saatler ilerliyor ve işçi konfederasyonlarının başkanları yürüyüşü başlatıyor. Arama noktasından sorunsuz geçiyorlar. Ardından işçi sendikaları geliyor. Yürüyüş bir an kesiliyor: Tuzla Deri-İş işçileri, dağıtılan bir bildiri nedeniyle gözaltına alınan arkadaşlarını almadan ilerlemeyeceklerini söylüyorlar.

Aramaların yavaşlığı, yürüyüşü de yavaşlatıyor. Kortejler sık sık kesintiye uğruyor ve her grubun geçişinden sonra tartışmalar yaşanıyor... Kadınlar, boynundaki çiçekli fluarın niye alındığını; gençler, parti bayrağına neden el konulduğunu soruyor... Eşarbi, bayrağı, dövizleri ellerinden alınanlar, 'olayların sebebi' olmamak için işi fazla uzatmıyorlar... Avukatların aramaya karşı direnişleri de tertip komitesinin 'herkesin aranması'nı isteyen yazılı başvurusuna yenik düşüyor. Kadını, erkeği, genci, işçisi, avukatı, doktoru herkes didik didik aranıyor.

'Sakıncalı' görülen herşeye el konuyor ve hemen oracıkta yakılmış ateşe atılıyor. Özlemler ateşe... Dumanı tüm mitingcileri kucaklıyor.

Yürüyüşçüler, soğuğun etkisi mi, yoksa günler öncesi başlatılan tedirginliğin etkisinden mi, sessiz, alana yerleşiyorlar. Arasıra haykırılan sloganlar coşku yaratmıyor.

Sendikaları, Emeğin Partisi, Sosyalist İktidar Partisi, Barış Partisi, Demokrasi ve Barış Partisi takip ediyor. Sonra akış duruyor. Alanda sesizlik. "Yoksa bir şey mi oluyor?"

ÖDP, HADEP ve siyasi gruplar gelemiyor. "Bir şey mi oldu" sorusu, bir şey olmadığını öğrenmenin rahatlığına dönüşüyor: Polis alana giriş çıkışları durduruyor ve herkes tedirgin bekliyor.

Siyasi gruplar, arama noktalarının kaldırılmasını istiyor. ÖDP, HADEP, onbinlerce kişi bekliyor. Pankartlarındaki dövizlerindeki, giysi ve kimliklerindeki renk ve coşkuyla... Tertip komitesinin 'ara çözüm'leri sonuçsuz kalıyor. Ve sonra, 'biz de burada kutlarız' deyip, gönüllerindeki gibi kutluyorlar 1 Mayıs'ı: 'Gelenekleriyle, marşları ve sloganlarıyla... Ardından dağılıyorlar İstanbul'a... Kalanlar, ellerinde sapanlarla karşı koymaya çalışıyor, 'Robokop'lara... İnip kalkan her coptan sonra kan içinde kalıyor küçük yüzler...

Bugün 1 Mayıs. Bugün "Birlik, Dayanışma ve Mücadele" günü. Ama olmuyor. Kitle bölünüyor. Yukarıda sendika bürokratları, aşağıda olup bitenlere kayıtsız, dev pankartlar altında, görkemli kürsü üstünde yaptıkları geleneksel konuşmalarla 'resmi' kutlamaları başlatıyor.

Alandakiler, kürsünün görkemi ile tezat içinde... Dev pankartların arkası boş... İşçiler alanda 'azınlık'. İşçiler fabrikalarda... İşçiler, işten atılma korkusu içinde... İşçiler biraz daha fazla ekmek parası peşinde... İşçiler savaşın tüm faturasını ödemekte... Bürokratlar alanda, dev posterlerin altında... Bürokratlar çelik miğferlerin arkasında... Oysa bugün 1 Mayıs, bugün fabrikalar boşalacak, alanlar dolacaktır. Bugün işsizliğe, özelleştirmeye, sendikasılaştırılmaya karşı mücadele günü olacaktır. Bugün savaşa karşı barış ve kardeşlik şiarının yükseleceği gün olacaktır...

Bugün, görkemli kürsülere ihtiyaç yok. Bugün fabrika kapılarında gidecek sendikacılar gerekli, bugün şiarların arkasında duracak, bugüne mücadele günü dedirtecek işçi önderleri gerek.

2 Mayıs 1997, *Demokrasi*

1 Mayıs '97'de Reformist İcazet

Devlet, sendika bürokrasisi, işçi ve emekçiler, reformist hareket ve devrimci hareket... İşte '97 1 Mayısı, düzen ve devrim kutuplaşmasının değişik noktalarında yer alan bu beş temel dinamik tarafından belirlendi.

1 Mayıs'ın esas kitle gücünü oluşturan işçi sınıfı ve emekçiler tüm baskı ve teröre rağmen onbinler olarak alanlara çıktı. Sermaye, 1 Mayıs öncesi yarattığı korku atmosferi ile katılımlı olumsuz yönde etkilemekle beraber kitlelerin alanlara taşınmasını engelleyemedi. Ancak devletin ve sendika bürokrasinin kuşatmasıyla bu güç büyük ölçüde etkisizleştirildi. Sermayenin saldırılarına ve çeteleşen devlete karşı yoğun tepki birikimleriyle alana çıkan işçi ve emekçiler birlik, dayanışma ve mücadele ruhuna uygun bir 1 Mayıs'ı gerçekleştiremedi.

İstanbul 1 Mayıs alanının kitlelerin mücadele isteği ve kararlılığını sergilemekten uzak kalışının en temel nedeni devrimci politikanın buraya taşınmamasıdır. Öylesine ki, 1 Mayıs gününde devrimci yapıların kortejleri alana dahi sokulmadı. Faşist sermaye rejiminin devrimci güçleri kitlelerden yalıtma politikasının bu denli rahat hayat bulmasında kuşkusuz devrimci hareketin 1 Mayıs öncesinde sınıf kitlelerini devrimci politikayla kuşatmak alanındaki zaaf ve zayıflıkları önemli bir rol oynamıştır. Fakat, '97 1 Mayıs'ın ortaya koyduğu en çarpıcı gerçeklerin başında reformist hareketin devletin bu politikasına sunduğu destek olmuştur.

İlk bakışta bu 1 Mayıs'ın en etkin gücünün legal reformist partiler olduğu söylenebilir. Geçmiş yıllara nazaran kan kaybetmiş olmalarına rağmen küçümsenmeyecek bir kitle gücünü alana taşımaya başarmış,

sınıf kitleleriyle alanda "buluşabilmiş"lerdir. Oysa kitle gücünün hangi fatura pahasına sağlandığına, "buluşma"nın hangi zeminde gerçekleştiğine bakıldığında, 1 Mayıs başarısızlığının arkasındaki temel nedenler de daha iyi anlaşılacaktır.

Reformist hareket daha bir yıl önce, '96 1 Mayıs'ının devrimci gücünün gölgesinde kalmanın da verdiği hırçınlıkla düzenle ağız birliği etmiş, devrimci harekete "cam-çerçeve" edebiyatı üzerinden saldırmıştı. Reformizm, 1 Mayıs sonrası süreçte histerik bir karşı-devrimci kampanya başlatan sermaye rejiminin karşısına dikileceğine, bu çok yönlü saldırının ezilen emekçi kitlelerde yarattığı yığınlılığı ve korkuyu devşirmek üzere kolları sıvamıştı.

İşçi ve emekçilerin geri bilincine seslenen reformist hareket yalnızca sendika bürokrasinin politik platformuyla giderek daha fazla örtüşmekle kalmadı. "Kitlelerle buluşmak" söylemini kendi icazetinin meşru zemini olarak da sundu. Bir yandan sendika bürokrasinin şiar edindiği, "İş, ekmek, özgürlük" ve "demokratik Türkiye" sloganları reformizmin temel politikası mertebesine yükseldi. Diğer yandan ise, sokak korkusu ve mücadele kaçınılılığı adeta teorileştirildi.

'97 1 Mayısı bu gerçeğin en somut ve çarpıcı göstergesi oldu. Düzeni aşan bir perspektife sahip olmayan reformist hareket, bu 1 Mayıs'ta fiilen düzene teslim oldu.

1 Mayıs'ı arama noktasındaki polis barikatıyla ikiye bölen sermaye devletinin bir amacı devrimci hareketi kitlelerden yalıtma olduysa, bununla bağlantılı diğer amacı işçi ve emekçilerin bulunduğu alanı tümüyle kendi denetimi altına almak, bir güç gösterisinde

bulunmak olmuştur. Arama noktalarında yaşanan onur kırıcı ve keyfi dayatmalar sermaye devletinin kitlelerin özgüvenini sarsmak ve direncini kırmak isteğinin en net ifadesiydi. Öyle ki, taciz ve sataşma eşliğinde onur kırıcı aramaların yaşandığı, pankartlardan günlük gazetelere dek "hoşa gitmeyen" herşeye el konulduğu, malzemelerin hemen oracıkta yakıldığı, pankart sopaların polisin ayakları altında kırıldığı, insanların keyfi bir tarzda gözaltına alındığı arama noktalarından kortejler adeta ehlilemiş olarak geçiyordu.

Sendika bürokratlarının denetiminde ve kendiliğinden bilinci aşmamış olan işçi kitlelerinin sermaye devletinin bu pervasız saldırılarına anlamlı bir karşı koyuş gösterememiş olmasında şaşılacak bir yan yoktur. Oysa aynı şey reformist hareket adına bir utanç abidesidir.

Kaldı ki, reformist partiler, işçi ve emekçilerin doğal tepkilerini dahi sergileyememişlerdir. Örneğin EMEP, arama sırasında polisin saldırganlığına müdahale etmeye çalışan gençlik güçlerini defalarca ses aracı üzerinden "aramalara müdahale etmemesi" doğrultusunda uyararak yoluna gitmiştir. Kolluk güçlerinin keyfi tutumları karşısında kendi çıkarmış olduğu, günlük bir gazeteyi dahi savunamamıştır. Oysa, Emek gibi legal, günlük bir gazetenin teslim edilmesine karşı çıkmak için sıradan bir demokrat duyarlılığı dahi yeterli bir zemindi. Bu liberal tasfiyeciler, EMEP kortejiyle karşılaştırıldığında son derece küçük bir grup olarak alana giren ÇHD avukatlarının onursuz aramalara karşı gösterdiği direnci dahi ortaya koyamamışlardır.

Reformistler açısından sıradan demokrat duyarlılığının yitirildiği tek yer arama noktası da değildi. Aramalarda onurlarını bırakarak geçmiş olmanın demoralizasyonu bir yana bırakılacak olursa, sermaye devletine mesajını ulaştırmış olmanın gönül rahatlığı içindeydiler. Oysa onlar alandaki yerlerini alırken, sermaye devleti, "arama" bahanesi adı altında tüm değerlerinin hoyratça ayaklar altında çiğnenmesine boyun eğmeyen devrimci güçlere saldırı hazırlığı içerisindeydi.

Reformistlerin teslimiyetçi tutumları yalnızca faşist rejimin provokasyon girişimlerine uygun bir zemin sunmakla kalmamış, fiili olarak devrimci hareketi de düşmanın zorbalığı karşısında yalnız bırakmıştır.

Devrimci hareket daha 1 Mayıs'ı önceleyen süreçte faşist

sermaye rejiminin kanlı provokasyon hazırlıkları içerisinde olduğunu görmüştü. Bu hazırlığı ve ehlileştirilmiş 1 Mayıs planlarını boşa çıkarmak için güç birliği çalışmalarına hız vermişti. Reformist hareket ise yalnızca 1 Mayıs'ı önceleyen süreçte bu hedeflere sırtını dönmekle kalmamıştır. "Kitlelerle buluşmak" adı altında devletin denetimi altındaki 1 Mayıs'a en onursuz tarzda da eklenmiştir.

Kolluk kuvvetlerinin hareketlenmelerinden, polis barikatlarının sıklaştırılmasından ve emniyet güçlerinin "bundan sonra kimse alana alınmayacak" türü açıklamalarından saldırı startının verildiğinin açık olduğu bir evrede, onlar, "Engeller kalksın, barikatlar aşılın!" sloganlarıyla karşı basınç oluşturmaya çalışan alandaki kitlenin destek çağrılarına yanıtız kaldılar. EMEP arkasına bile dönüp bakmazken, radikal söylemleriyle tanınan SİP "Yapacak bir şey yok, kendileri böyle istediler!" deme gafletinde bulundu.

Oysa bu aynı parti, HÖP, HADEP ve ÖDP ile devrimci güçlerden gizleyerek yürüttüğü işbirliği çalışmalarının sonuç vermesi üzerine en son anda çekildiği "Devrimci 1 Mayıs için Dayanışma Platformu"nun ön çalışmalarına katılmış, bu platformu oluşturan devrimci güçlerle birlikte daha bir kaç gün önce aynı deklarasyonun altına imza atmıştı. SİP'in, polis saldırılarıyla yüzyüze oldukları bir evrede "kendileri böyle istediler" diye itham ettiği devrimci güçlerin ortak açıklamasında şöyle diyordu: (...) 3. İşçi, emekçi ve devrimcilerin taşıdığı, arkasında durduğu ve meşru gördüğü pankartların alana girmesinde görevlilerce engel çıkartılmaması ve yardımcı olunması gerekmektedir. (...) Bizler, platform olarak önerilerimizin dikkate alınmamasını 'Devrimci 1 Mayıs'ı engelleyici bir tutum' olarak değerlendireceğiz. Bu durumda Devrimci 1 Mayıs kutlamasının gerçekleşmesi için yukarıda ortaya konulan noktaların takipçisi olacağız."

Onlar bırakalım bu kararların takipçisi olmayı, Devrimci 1 Mayıs'ı engelleyici tutumlara boyun eğmemekte direten, üst arama bahanesiyle devrimci değerlerin çiğnenmesine izin vermeyen devrimci güçleri de polis saldırısı karşısında yalnız bıraktılar.

Şimdi ise utanmadan yayınları üzerinden, 1 Mayıs'ta devrimci politikanın temsilcisi olmakla övünüyorlar. 1 Mayıs'a dönük ortak hedeflerin başında yer alan, emekçi kitlelerle buluşmanın, alanı sendika bürokratlarına terk etmemenin sahibi olduğunu iddia ediyorlar. Bu onuru devrimci hareketle paylaşmaya hazır olduklarını söyleyerek büyüklük taşıyorlar.

Hayır! Biz asla böyle bir "onur" paylaşmak istemiyoruz. Kitle hareketinin mevcut durumunu veri almak başka bir şeydir, kitlelerin geri bilincine yaslanmak daha başka bir şey. "Kitlelerle buluşmak" adı altında icazet, "alanı sendika bürokratlarına bırakmamak" adı

altında sendika bürokrasinin gölgesine sığınmak ise bunların hiç birisiyle açıklanamaz.

EMEP ise daha da ileri giderek günlük gazeteleri üzerinden "İsyan ediyorum, marjinallikte ısrar ediyorum" başlıkları atarak, devrimci hareketin güçsüzlüğü ile alay edebileceğini sanıyor. Oysa bu liberal tasfiyeciler, mesajlarının yalnızca devlet tarafından alındığını düşünüyor diye yanılıyorlar. Biz de amaçlarını gayet iyi anlayabiliyoruz.

Onlar bugün 1 Mayıs alanlarına çıkabilmelerini dahi, küfre vardırıarak hakaret ettikleri o "bir avuç marjinal" devrimci gruba borçludurlar. Bugün onlar varlık zeminlerinin dahi, devrimcilerin kan ve canlarıyla döşendiğini unutuyorlar. Devrimci güçlerin uzun mücadeleler sonucu ve ağır bedeller ödeyerek yarattıkları mevzileri koşar adım düzene teslim ediyorlar. Onların lügatında devrimci değerleri savunmanın bedeli "ölmeden sürünmek"tir. Bizim lügatımızda ise, bırakalım devrimci onuru, demokrat duyarlılığı dahi gösterememenin faturası "yaşarken cesetleşmektir".

'97 1 Mayıs'ı, kof bir devrimci söylem dışında ideolojik ve örgütsel platformlarıyla düzenin sınırları içerisine yerleşme sürecini çoktan tamamlamış olan reformist hareketin gelinen aşamada pratik-politik tutumlarıyla da giderek düzenle bütünleşme sürecine girdiğini göstermektedir. Onlar "kitle dışılık" ve "marjinallik" ile suçladıkları devrimci hareket ile ayırım çizgilerini net çizmek adı altında bu devletin 1 Mayıs'ıyla bütünleşmiştir. Her işçi-emekçi eyleminde kitlelerin kendiliğinden refleksi haline gelmiş "sendika bürokratlarının yuhalanmasını" kendileri adına devrimci öncülük sayanlar, 1 Mayıs sonrasında dahi devletin devrimci harekete dönük azgın saldırganlığını etkin bir tarzda teşhir etme gücü bulamadılar kendilerinde. Devletin provokasyonlarını değil, politikaları ve duruşlarıyla düzeni cepheden karşısına alan devrimci güçlerin militan tutumunu lanetli bir hastalık saydılar.

'97 1 Mayıs'ı bir kez daha çarpıcı bir tarzda göstermiştir ki, reformizm "güç olma" hevesiyle yalnızca kitlelerin en geri bilincine yaslanma kaygısı gütmemekte, aynı zamanda "rahat bir büyüme"nin önünde engel olan sivri uçlarını da hızla törpülemektedir.

Evet, EMEP ve İP gibi kaşarlanmış reformist yapıların "gelişme" kaydettiği ve beraberinde SİP gibi devrim-düzen kutuplaşması arasında yalpalayan yapıları da sürüklediğine '97 1 Mayıs'ı şahittir. Ancak '97 1 Mayıs'ının ortaya koyduğu asıl gerçek bu gelişmenin devrime değil, düzene doğru yaşandığıdır.

İzmir'de kitlesel 1 Mayıs

"Metin Göktepe, Ahmet Subaşı... Sıra Kimde? Devrimci Basın Susturulamaz!"

Sendikalar, DKÖ'ler ve yasal partilerden oluşan Demokrasi Platformu İzmir'de 1 Mayıs'ın organizasyonunu üstlendi. Kızıl Bayrak, Partizan Sesi, Özgür Gelecek, Atılım, Alınteri, Hedef, Odak ve Sterka Rızgari ile oluşturulan Güçbirliği Platformu ise Demokrasi Platformu'na bir sözcü gönderdi. Ancak devrimci hareketin Platform içerisindeki etkinliği zayıf kaldı. Sendikaların hemen arkasında yürümek, kürsüden metin okumak vb. gibi talepler hayat bulmadı.

Devrimci hareket 1 Mayıs'a yoğun bir politik faaliyetle hazırlandı. Özellikle Kızıl Bayrak ve HÖP'ün çalışmaları önplana çıktı. Kızıl Bayrak olarak 5 bin kadar bildiri, 400 afiş ve çok sayıda pul ile politikalarımızı işçi ve emekçilere ulaştırdık. Aynı zamanda EKİM'in de merkezi yerlerde etkin bir afişleme yaptığı dikkat çekti. Diğer yanda ise EMEP, SİP, ÖDP ve HADEP gibi reformist partilerin çalışması belirgin bir tarzda hissediliyordu. Sendikalardan ise yalnızca TÜM-TİS ve Belediye-İş afiş astılar.

1 Mayıs günü yoğun yağışa rağmen, Balık Hali civarına 40 bin kadar insan toplanmıştı. Yürüyüş kortejinin bir bölümü Cumhuriyet Meydanı'na girerken, arka ucu kilometreler gerideki AKM'ye dek uzanıyordu. Polisiye önlemler çok yoğundu. Konak Alanı'nın çevresini adeta kuşatan kolluk güçleri, ayrıca Konak civarındaki tüm sokak başlarını tutarak arama yapıyordu.

Sendikalar'dan TÜM-TİS, Belediye-İş, Genel-İş 1 Mayıs'ta iş bırakarak kitlesel bir katılım gerçekleştirdiler. KESK'ten özellikle Eğitim-Sen, SES, Tüm Bel-Sen kortejleri kalabalık kitleleriyle dikkat çekiyordu. Bu yılki 1 Mayıs'a işçi-emekçi katılımı geçen yıla oranla çok fazlaydı. Öne çıkardıkları

temel vurgu ise özelleştirmeye karşı mücadeleydi.

Sendikaların arkasından HADEP, ÖDP ve çeşitli kitle örgütleri yer alıyordu. En arkada ise yine devrimci yapılar yürüyordu. Kızıl Bayrak olarak bu kortejin başında konulanmıştı. "Ahmet Subaşı, Metin Göktepe... Sıra Kimde? Devrimci Basın Susturulamaz!", Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya HEP Beraber Ya Hiç Birimiz!", "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!" ile Ekim Gençliği imzalı "Özgürlük, Devrim, Sosyalizm!" pankartlarını taşıdık. Ayrıca EKİM imzalı "Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın Sosyalizm!" pankartı ile DHKP-C, TKP (ML)-TİKKO, MLKP pankartları açıldı. Binlerce bildiri, kuşumuz ve pullarımız alanın her tarafına ulaştırırken EKİM, MLKP ve Öncü Partizan kuşlamaları yaptı. Bizim dışımızda bildiri dağıtımının yapılmaması ise dikkat çekti. İşçi ve emekçilere dönük müdahalemizin bir diğer ayağını ise attığımız sloganlarla gerçekleştirdik. Son aylarda gündemi kaplayan Susurluk ile ilgili "Çeteleşen devlettir! İşçiler mücadeleye!", "Karanlığı devrim aydınlatacak!", "Temiz toplum savaşı işçilerle gelecek!" gibi şiarlar yükselttik. TİS ihanetini gerçekleştiren sendika bürokrasisine karşı "Kahrolsun Sendika Ağaları!" sloganını haykırdık. İP'in Alınteri kortejine "kürsüye işgal edecek" bahanesiyle saldırması sırasında protestolarımızı özellikle yoğunlaştırdık. Özelleştirmeye ve sermayenin topyekün saldırılarına karşı ise "Sokağa, eyleme, genel greve!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!", "Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!" şiarlarını yaygınlaştırmaya çalıştık.

1 Mayıs İçin Devrimci Güçbirliği Platformu Üzerine...

'97 1 Mayısı devrimci hareketin önüne beklemediği bir zayıflık tablosu çıkardı. Hareketin zaaf ve yetersizlikleri, hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak derecede çıplak bir şekilde gözler önüne serildi.

1 Mayıs'ı önceleyen süreç içerisinde devrimci güçler birlikte davranmak, iş ve güçbirliğine girişmek konusunda olumlu bir refleks gösterdiler. Devrimci güçler içerisinde (reformistlerle kader birliğini seçenler dışında kalan) 5 devrimci hareket 1 Mayıs'ta ortak tavır almak konusunda karar aldılar.

1 Mayıs İçin Devrimci Güç Birliği Platformu; Kızıl Bayrak, Özgür Gelecek, Özgür Atılım, Partizan Sesi ve Alınteri tarafından oluşturuldu. Güç Birliği Platformu'nun yanısıra, daha geniş bileşenli "Devrimci 1 Mayıs İçin Dayanışma Platformu" varlığını sürdürüyordu. Bu iki platformun oluşum ve gelişim süreçleri Kızıl Bayrak sayfalarına yansımış durumdadır. 1 Mayıs'ı önceleyen günlerde ise, Güç Birliği Platformu, her iki platformu birden temsil eder hale geldi. Dayanışma Platformu'nu oluşturan bir takım siyasi çevrelerin ayrılması, Güç Birliği bileşenlerini Dayanışma Platformu'nun da ana gövdesi haline getirmiş oldu. Yanısıra Dayanışma Platformu'nun yürütmesini de Güç Birliği bileşenleri almış durumdaydı. Bu nedenle değerlendirmelerimizi yaparken referans noktamız Güç Birliği Platformu olacaktır.

Güçbirlikleri Üzerine

Devrimci güçler arası "birlik", önemli bir ağırlığa sahip ve sürekli gündemde olan tartışmalardan biridir. Örgütsel/ideolojik birlikten tutun da, en küçük eylem birlikteliklerine kadar "birlik" tarihi gözler önündedir.

Ne yazık ki bu tarih ilkeli birlikteliklerin başarılarından çok, "birlikçi" söylemin kısır ve başarısız pratikleriyle doludur. "Birlikçi" söylem, devrimci mücadele tarihinin her evresinde, değişik düzeylerde ve yaygınlıkta kullanılmış, beylik bir söz kalıbına dönüşmüş durumdadır. Öyle ki, bu söylemin kendisi, devrimci hareketin zaaf ve zayıflıklarının üzerinin örtülmesinin, faturanın başkalarına kesilmesinin de bir aracı haline gelmiştir.

"Birlik"i politik ve tarihsel yakınlığı içinde kavrayıp anlamlandıramayanlar, güncel zayıflık ve basınçlar etkisiyle biraraya gelmeyi "birlik" sayanlar "birlikçi" söylemin de en has savunucuları olagelmışlerdir.

Siyasal güçler arası her düzeyde birlik özünde ilkeler ve uzlaşmalar sorunudur. Birliğin zeminini, siyasal güçlerin öznel çıkarları değil, temsil ettikleri sınıf ve katmanların ortak çıkarları belirler. Bu ortak çıkarlar

● **Siyasal güçler arası her düzeyde birlik özünde ilkeler ve uzlaşmalar sorunudur. Birliğin zeminini, siyasal güçlerin öznel çıkarları değil, temsil ettikleri sınıf ve katmanların ortak çıkarları belirler. Bu ortak çıkarlar etrafında şekillenen ve belirlenmiş ilkeler doğrultusunda işleyen birliktelikler, matematiksel bir güçler toplamını değil, sınıf savaşımında ortak bir politik tavır alış ve odaklaşmayı temsil eder.**

etrafında şekillenen ve belirlenmiş ilkeler doğrultusunda işleyen birliktelikler, matematiksel bir güçler toplamını değil, sınıf savaşımında ortak bir politik tavır alış ve odaklaşmayı temsil eder. Devrimci güçbirliklerine anlamını ve önemini veren tam da budur.

Bir devrimci güçbirliğini belirleyen "düzen karşıtı devrimci duruş"tur. En genel ifadesiyle, egemen sınıfın sömürüsüne karşı, ezilen sınıf ve katmanların devrimci öncülerinin birlikteliğini tanımlar. Bu sınırlar içerisinde devrimci güçler arası güçbirliğinin nesnel zemini tarihin her evresinde mevcuttur. Bu güçbirliğinin sınırlarını, biçimini ve hedeflerini ise; güncel siyasal durum, sınıf ve kitle hareketinin seyri, devrimci güçler arası ideolojik farklılıklar, egemen sınıf ve onun sınırları içerisinde hareket eden siyasal güçler dengesi vb. faktörler belirler.

Yukarıda çizmeye çalıştığımız genel çerçeve, "birlikçi" söylemin de nesnel zeminini oluşturur. Ancak, aynı söylem bu çerçeveye oturan siyasal bir öngörü ve pratikle birleşmediği oranda, genel bir doğrunun "iyi niyetli" tekrarından öte bir anlam ifade etmez. Dahası, "iyi niyetli" tekrarlar, küçük-burjuva grupçu kaygılar, siyasal ufaksuzluk ve politik tıkanıklıklarla birleştiği oranda, zaaf ve zayıflıkların "teori" mertebesinde savunusuna dönüşür.

1 Mayıs için Devrimci Güç Birliği

'97 1 Mayıs'ının ortaya çıkardığı tabloyu incelerken "1 Mayıs İçin Güç

vurgulamıştık. "İşçi sınıfı bu 1 Mayıs'ta özelleştirme saldırısının karşısına topyekün bir tarzda çıkmak zorunda olduğu gibi, çürümüş, kokuşmuş sermaye düzenini doğrudan hedefleyen militan, politik bir tutum içinde olmalıdır. Tam da bu nedenle devrimci propagandanın sınıfa dönük saldırılar ile Susurluk'un ortaya çıkardığı gerçekleri içiçe ele alması önem taşımaktadır."

Yukarıdaki satırlarla ifadelendirdiğimiz çevre, Güç Birliğini oluşturan beş devrimci çevrenin de ortaklandığı sınırları belirliyordu. 1 Mayıs'a hazırlık sürecinin geç bir evresinde de olsa yakalanan bu birliktelik anlamlı ve önemli bir adımı ifade ediyordu.

Güç Birliği, aşağıda bir bölümünü yayınladığımız çağrı metni ile kendini kamuoyuna deklare etti.

"1997 1 Mayıs'ı '77 Taksim katliamının 20., 1 Mayıs '96 Kadıköy katliamının ise 1. yıldır. Çete devletinin 1 Mayıs'ları kana boğarak birliğimizi, dayanışmamızı ve mücadelemizi engellemek istediği açıktır.

1 Mayıs katliamlarının hesabını sormak, devlek provokasyonlarına barikat olmak ve "Devrimci 1 Mayıs" istemlerinden dolayı hala cezaevinde bulunan 1 Mayıs tutsaklarının özgürlüğe kavuşması için 1 Mayıs'ta tek yumruk olalım. Özgürlük ve eşitlik bayrağını yükseltelim. 1 Mayıs'ı Taksim'le taçlandıralım!"

1 Mayıs ön hazırlık süreci

Güç Birliği tartışmaları içerisinde, devrimci bir '97 1 Mayısı için işçi ve emekçi kitlelerle buluşabilmenin özel bir yer tuttuğunu hep vurgulayageldik. Bu vurgu sadece bizim tarafımızdan değil, Platformun tüm bileşenleri tarafından yapılıyordu. Sendika bürokrasisine, devlete ve reformizme karşı devrimci bir odaklaşma yaratmak; o anlamda '97 1 Mayıs'na devrimci bir atmosfer kazandırmak hedefi ancak sınıf kitleleri ile buluşabildiğimiz oranda bir anlam kazanacaktı. '96'nın deneyimleri ışığı altında da "kitlelerden yalıtılmamak" vurgusu özel bir önem taşıyordu.

Ne yazık ki; Güç Birliği Platformu önüne koyduğu hedefler ve öne çıkardığı vurgular itibarıyla başarısız bir sınav vermiş durumdadır. Bu başarısızlığın nedenleri ise, Güç Birliğinde ortaklandığı hedeflerin "iyi niyetli sözlerden" öteye geçememiş olmasında aranmalıdır.

Güç Birliği Platformu, 1 Mayıs'ı önceleyen dönem içerisinde politik bir odak olmayı başaramadı. Fiziki varlığının ve deklasyonunun ötesinde siyasal bir varlık gösteremedi. Bu başarısızlığın ardında zaman kısıtlılığının da bir payı olmasına

Birliği Platformu"nun özel bir yer tutacağı açıktır. Bu Platform, yukarıda çizmeye çalıştığımız genel çerçeve içerisinde, hem güncel siyasal durum açısından hem de tarihsel miras gözönüne alındığında özel bir önem taşır. Komünistler, güçbirliği tartışmalarının başından itibaren bu özel öneme dikkat çektiler ve buna uygun bir tutum içerisinde olmaya çalıştılar.

"İşçi sınıfı tabanında biriken mücadele enerjisini 1 Mayıs'ta ortaya çıkarmak, herşeyden önce sendika bürokrasisi barikatının aşılmasını gerektirmektedir. Fabrika ve üretim alanlarında tabanın mücadele kararlılığı üzerinde yükselen taban örgütlülüklerinin yaratılması özel bir önem taşımaktadır. Tüm öncü işçiler, ileri sendikacılar ve devrimci güçler, en geniş kitlelerini devrimci bir etkinlik altında 1 Mayıs'a taşımak için işbirliği yapmalıdır. Emek ve özgürlük güçleri birleşik ve kitlesel bir devrimci 1 Mayıs hedefi doğrultusunda bir araya gelmelidirler. Sermayenin saldırılarına ve çeteleşen devlete karşı ortak talepler etrafında birleşmelidirler" (Kızıl Bayrak, sayı 36, sayfa 3, "İşçiler 1 Mayıs'ta ön saflara!")

Bu satırlar sayfalarımızda yer aldığı sıralarda, devrimci 1 Mayıs hedefi ile "Devrimci 1 Mayıs için Dayanışma Platformu"nun ve "1 Mayıs İçin Devrimci Güç Birliği Platformu"nun görüşmeleri sürüyordu. Gazetemizin aynı sayısında "İşçi sınıfı 1 Mayıs'a devrimci damgasını vurmalıdır!" başlığı ile yayınladığımız değerlendirmede ise "1 Mayıs ve devrimci görevler" altbaşlığında şunları

rağmen, asıl belirleyici faktör Güç Birliği bileşenlerinin yaklaşımları olmuştur.

Güç Birliğini oluşturan devrimci çevreler, bırakın belirlediğimiz sınırlar içerisinde devrimci politik bir atmosfer yaratmak için özel bir çaba harcamayı, Güç Birliği'nin propagandasını bile yapmaktan geri durdular. *Atılım* gazetesinin yasak savma babından yayınladığı bir haber dışarıda tutulursa, *Kızıl Bayrak* dışında hiç kimse Güç Birliğinin propagandasına yer vermedi. Sadece yayınlar üzerinden değil, alan çalışmaları üzerinden de değerlendirdiğinde aynı durum karşımıza çıkmaktadır.

Yanısıra Güç Birliği'nin işlerine sarılmak ve alınan görevlerin yerine getirilmesi konusunda da aynı duyarsızlık sürdü. Özellikle alana dönük hazırlıklar sözkonusu olduğunda ortaya çıkan tablo, tek kelime ile vahimdir. Güç Birliğini alanda ifade etmek üzere düşündüğümüz tüm hazırlıklar (*Kızıl Bayrak*'ın üstlendikleri hariç) boşa çıkmış durumdaydı. Ses düzeni ve ortak pankartın getirilmeyişi, ortak sloganlar konusundaki hazırlıksızlık, görsel malzemelerin (bayrak, flama, döviz vb.) gelmemişi, *Kızıl Bayrak*'ın görev üstlenip zamanında hazırladığı ortak bildirinin bastırılmayışı vb. vb... *Kızıl Bayrak* görev üstlenmediği halde, Güç Birliği için yedek bir pankart hazırlayıp alana getirmişti. Eğer bu olmasa idi, alanda Güç Birliğini simgeleyecek hiçbirşey olmayacaktı.

Alınan görevlere karşı yaşanan bu duyarsızlık, aslında Güç Birliği'nin önemine ve işlevine karşı bir duyarsızlığı ifade ediyordu. Bunun en somut göstergesini ise ortak sloganlar konusunda yaşadık. 1 Mayıs'a devrimci atmosferi hakim kılmak notasında özel bir önem taşıyan ortak sloganlar yine *Kızıl Bayrak* dışında hiçbir çevre tarafından sahiplenilmedi. *Atılım*'ın kısmi çabaları dışarıda tutulursa, bizim inisiyatifi ele alarak attırmaya çalıştığımız ortak sloganlar kortejlerde yankı bulmadı.

Birkaç örnekle çizmeye çalıştığımız bu tablo, Güç Birliği'nin pratik süreçlerinin bir aynasıdır. Ve hiç kuşku yok ki; bunun ardında Güç Birliği'ni oluşturan güçlerin politik zaaf ve zayıflıkları yatmaktadır.

Güç Birliği'ne yaklaşımlar

Komünistler, Güç Birliği'ne özel bir önem verdiler. "İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı" hedefini yakalayabilmek için bu Güç Birliği önemli bir mevziyi temsil ediyordu. Soruna hiçbir zaman devrimci güçlerin matematiksel toplamının yaratacağı kitle gücü üzerinden yaklaşmadık. Bu Güç Birliği'nin asıl etkisini; çete devletine, sendika bürokrasisine ve reformist harekete karşı devrimci politik bir odak olmasında gördük. Devrimci güçlerin ister Güç Birliği çatısı altında, ister tek başlarına yapmaları gereken, devletin ve reformizmin karşı-devrimci propagandasını kırarak bir siyasal atmosfer yaratmak olduğunu vurguladık.

Ne var ki; diğer devrimci çevrelerin bu konudaki "iyi niyetli" söylemlerinin somutta neye denk düştüğünü süreç içerisinde gördük.

Güç Birliği toplantılarında karşımıza çıkan tartışmalar bile bu durumun bir

● **Komünistler, Güç Birliği'ne özel bir önem verdiler. "İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı" hedefini yakalayabilmek için bu Güç Birliği önemli bir mevziyi temsil ediyordu. Soruna hiçbir zaman devrimci güçlerin matematiksel toplamının yaratacağı kitle gücü üzerinden yaklaşmadık. Bu Güç Birliği'nin asıl etkisini; çete devletine, sendika bürokrasisine ve reformist harekete karşı devrimci politik bir odak olmasında gördük. Devrimci güçlerin ister Güç Birliği çatısı altında, ister tek başlarına yapmaları gereken, devletin ve reformizmin karşı-devrimci propagandasını kırarak bir siyasal atmosfer yaratmak olduğunu vurguladık.**

göstergesiydi. Öyle ki; Platformun ortak sloganlarını tartışırken "sosyalizm" sloganlarının kabul görmeyişine tanık olduk. Devlet ve düzen teşhirinin ve işçi sınıfının taleplerinin yükseltilmesinin ortaklandığı bir platformda "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!" sloganı reddedildi. Sloganı reddeden *Partizan Sesi* ve *Özgür Gelecek*'in gerekçesi ise ilginçti: "Bu slogan sosyalist devrimi anlatır. Bizim ideolojik platformumuza terstir. Kendi sloganlarınızı önermeyin."

Sermaye düzeninin bu derece teşhir olduğu, sınıf hareketinin içten içe kaynadığı bir dönemde "devrim ve sosyalizm" alternatifini öne çıkarmak gerekliliği tartışma götürmez bir gerçekliktir. İşçi ve emekçilerin bilincine, devrimci '97 1 Mayıs'ında kazanılması gereken temel şiarların başında bu gelir. Öte yandan bu slogan, dünya devrimci hareketinin tarihsel bir mirasıdır ve sosyalist devrimi anlatmaz. Kapitalist sisteme karşı sosyalizm alternatifinin şiarlaştırılmasını ifade eder. Bu slogana itiraz etmek, siyasal dargörürlüğün ve dar grupçu yaklaşımların bir ifadesi değilse eğer, kendini dayatmanın çocukça bir yoludur yalnızca.

Kitlelerden yalıtılmak

Sermaye devleti, 1 Mayıs'ı önceleyen süreçte her türlü imkanını devreye sokarak bir saldırı başlattı. Bir yandan 1 Mayıs'ı çok fazla önemsemiyormuş havası yaratmaya çalışırken, öte yandan karşı-devrimci bir atmosfer yaratmak için kolları sıvadı. Sendika ağalarının da desteğini alan sermaye devleti, medyasıyla, polisyle, askerle tam bir baskı ve terör atmosferi yarattı. '96 1 Mayıs'ının etkilerini de bu yönde iyi değerlendiren devlet, işçi ve emekçi kitleleri baskı altına almayı başardı. Bir yanda sendika bürokrasisinin yalnız bıraktığı ve işten atılma korkusu ile alana gelmesi engellenen işçi kitleleri, diğer yanda geçtiğimiz sene devrimci hareket ile birlikte 1 Mayıs'ta alanlara gelmiş ancak bu kez devletin açık tehdidi altında pasifleşmiş işçi ve emekçiler.

İşte tam da bu atmosferde Güç Birliği'nin önemi ve işlevi ortaya çıkıyordu. Devrimci güçleri işçi ve

emekçi kitlelerden yalıtıma dönük bu manevralar ancak etkin bir devrimci siyasal çalışmayla boşa çıkarılabildi. İşçi ve emekçi kitlelerin bilincinde, devletin oluşturduğu çekinceler 1 Mayıs öncesi yaratılacak devrimci bir atmosferle kırılabilir. İşçi ve emekçilere 1 Mayıs'a katılmak ve devrimcilerle birlikte davranmak konusunda bir meşruiyet alanı yaratmak ancak böyle mümkündür. Ancak gerek Güç Birliği, gerekse tek tek bileşenleri bu konuda gerekli çabayı sarfetmedi.

Bu tablo, Güç Birliği'nin kitlelerle buluşmasını bir yana bırakın, yalıtılmasını hızlandıran bir faktör oldu. Sermaye devleti, sendika ağaları ve reformist blok hedef daraltmış oldular. Devrimci Güç Birliği Platformu da bu daraltılmış hedefin adı oldu.

Bu durum, ne zaman yetersizlikleri ile, ne de pratik sıkışıklıklarla açıklanabilir. Temel belirleyen geleneksel devrimci hareketin popülist karakteridir. Fabrika ve işyerleri üzerinden yükselen siyasal sınıf çalışmasından uzak, geleneksel tabanının gücüne yaslanma refleksleriyle donanmış ve yükselen emekçi kitle mücadelesinin dinamiklerini kavrayamayan geleneksel hareket için bu sonuç kaçınılmazdır.

Ellerinde bulundurdukları bir takım sendikal mevzileri bile gerektiği tarzda harekete geçirmeyen, 1 Mayıs çalışmalarını semtlerdeki tabanıyla sınırlayan geleneksel hareket 1 Mayıs'taki zayıflığın nesnel zeminini döşemiş oldu.

Siyasal ufuksuzluğun ve politik tıkanıklığın görüngüleri

Gerek 1 Mayıs öncesi süreç, gerekse 1 Mayıs günü yaşananlar yukarıdaki söylediklerimizi kuvvetlendirecek örneklerle doludur. Taksim hedefi üzerinden yaşanan tartışmalar bile politikasızlığın ve siyasal dargörürlüğün billur bir örneğini temsil eder.

Taksim hedefinin sınıf ve kitle hareketi için taşıdığı önemi, biçimsel bir devrimci çıkışa indirgemek ve bunu askeri bir hazırlığa bağlamak kitle hareketinden birşey anlamamakla

özdeşir.

Taksim tarihsel bir miras olmasının ötesinde, devletin yasaklı alanlarından biri olmasından dolayı özel bir önem taşır. Sınıf kitlelerinin Taksim hedefine yönelmesi, düzeni ve devleti cepheden karşılarına almalarını gerektirecek bir tutumdur. Tam da bu yüzden kitle hareketinin gelişiminde bir sıçramanın ve yeni bir düzeyin ifadesidir.

Bu mevziyi kazanmak salt başına askeri bir hazırlıkla ya da kendinden menkul bir militanlıkla mümkün değildir. Kitle eyleminde siyasal bir düzeyin ifadesi olarak Taksim, ancak devrimci siyasal bir çalışmanın sonunda ve kitlelerin eylemi ile kazanılabilir.

Biz 1 Mayıs öncesi Taksim ajitasyonunu yükseltirken ve Güç Birliği'nin gündemine özel bir tarzda bunu getirirken tam da bu bakışla hareket ettik. Mart ayı sonu ve Nisan ayı başlarında sınıf hareketinin ileri unsurlarında Taksim eğilimi gözle görülür bir durumdaydı. Bu eğilim sınıfın mücadele enerjisinin simgesel bir dışavurumuydu. Bizim yapmamız gereken bu eğilimi körüklemek, bu yönde siyasal bir atmosfer yaratmaktı. İşçi ve emekçi kitleler gözünde Taksim 1 Mayıs alanını tekrar meşrulaştırmak ancak bu yönde bir devrimci siyasal önçalışma ile mümkün olabilirdi.

Güç Birliği bileşenleri, "devrimci 1 Mayıs" vurgusunda olduğu gibi, Taksim hedefinde de aynı ataleti ve kafa karışıklığını yaşadı. Bunun en billur temsilcisi Alinteri çevresi oldu. Taksim hedefini "En son kaç kişi kalırsak yürüeyebiliriz" tartışmasına indirgeyen ve devrimci 1 Mayıs'ı devrimci kadroların militan eylemine havale eden bu anlayış, aynı darlığı ve ufuksuzluğu alandaki çıkışlarıyla da sergilemekten geri durmadı.

Sonuç Yerine

'97 1 Mayıs, devrimci hareketin '96 1 Mayıs'ındaki zaaf tutumunun ve karşı-devrimci kampanya karşısındaki yalpalayışının faturasıdır. Bir yıllık süreç içerisinde yaşadığı gerilemenin bir bilançosudur. Emekçi kitle hareketinin dinamikleriyle buluşamamanın sancısıdır. Susurluk süreci ile yakalanan fırsatların devrimci tarzda kullanılmadığının göstergesidir.

Tüm tablo gözönüne alındığında 1 Mayıs İçin Devrimci Güç Birliği Platformu'nun, devrimci hareketin güçsüzlüğünün bir ürünü olduğunu görürüz. "Birlikçi" söylem yine kendi zayıflıklarının ve pratik baskıların etkisi ile harekete geçmiş durumdadır. Sermaye devletinin ve reformist hareketin baskıncı yoğun bir şekilde hissedilen devrimci hareketler, bu baskıncı biçimsel bir Güç Birliği Platformu ile göğüslemek istediler. Ancak; siyasal ufuksuzluk, özgüven yitimi ve politikasızlığın beslediği popülist tarz, bir kez daha başarısız bir güçbirliği girişimi ortaya çıkardı.

Komünistler, önümüzdeki süreçler içerisinde bu tür güçbirliği girişimlerine daha dikkatli yaklaşacaklardır. Devrimciler arası iş ve güç birliklerine özel bir önem göstermekle birlikte, "birlikçi" söyleminin ufuksuz yaklaşımlarıyla birlikte olmaktan da geri duracaklardır. İşçi sınıfının çıkarlarını gözetmeyen, politikasızlığın "hazır reçetesi" güçbirliği pratikleri ne devrimci harekete, ne de kitle hareketine katkı sunacaktır.

1 Mayıs çalışmalarımız üzerine...

Faaliyetimizde yeni bir düzey ve sorumluluklarımız

Kızıl Bayrak olarak 1 Mayıs'a dönük iki özel sayı çıkardık. Aşağıda Nisan başında dağıttığımız bildiriden bir parça yayınlıyoruz.

Sermayenin topyekün saldırısına karşı kavgayı yükselt, gücünü birleştir!

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına!

Son dönemin en ağır saldırısıyla yüzyüzeyiz. KİT'ler birbiri ardına özelleştiriliyor. Zengin parababalarına ve emperyalistlere peşkeş çekiliyor. Özelleştirme sonucu gün be gün yüzlerce sınıf kardeşimiz kapı dışarı ediliyor. Arta kalanlar ise en ağır hak gaspları ile karşı karşıya kalıyor. Örgütsüzleştirme ve sendiyeleştirme anlamına gelen taşeron saldırısına uğruyor.

Enflasyon maaşlarımızı hızla eritirken, ücretlerimiz sürekli aşağıya çekiliyor. En son kamu işletmelerinde TİS'lerin yüzkırtarıcı ihanetlerle sonuçlandırılmasına şahit olduk. Sendika bürokratlarının inisiyatifine bırakılan diğer toplu sözleşmeleri de aynı akıbet bekliyor. Bize çözüm olarak sunulan Eşel-Mobil sistemi ise, sefalet ücretlerini otomatige bağlamak ve sendika, grev gibi mücadele araçlarımızı devre dışı bırakmak dışında hiç bir işe yaramıyor.

Sermaye devleti yalnızca ücretlerimizden değil, hergeçengün daha fazla sosyal haklarımızdan da kısıntı yapıyor. Sağlık ve eğitim hizmetleri tamamen özelleştirmeye çalışılıyor. Daha bugünden parası olmayana sağlık da, eğitim de yok!

İşçi sınıfını örgütsüzlük, işsizlik ve sefalet uçurumuna yuvarlayan tüm bu saldırılar yeni değil. Kapitalizm dünya çapında işçi ve emekçilere sefalet ve yıkım kusuyor. Kapitalist krizin faturası tüm dünyada özelleştirme, kitlesel tensikat, ekonomik, sosyal ve siyasal hak gasplarıyla emekçi sınıfların sırtına yükleniyor.

(...)
Güç örgütlülüğümüzde, birliğimizde, mücadele kararlılığımızdadır. Dağınıklığımız, bölünmüşlüğümüz, sendika bürokratları tarafından kuşatılmışlığımız bahane değil. En birleştirici güç mücadelenin kendisidir! En büyük silahımız üretimden aldığımız güçtür!

Özelleştirme saldırısına, taşeronlaştırmaya, tensikatlara, TİS ihanetlerine, sosyal ve siyasal hak gasplarına dur diyelim! Yalnızca iş ve ekmek değil, siyasal hak ve özgürlüklerimizi de isteyelim.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs yaklaşıyor. 1 Mayıs'ta kavgamızı alanlarda yükseltelim! Sermayeye karşı proletaryanın birleşik mücadelesini simgeleyen 1 Mayıs'ı anlamına uygun kutlayalım! Sermayenin ve işbirlikçi sendika ağalarının 1 Mayıs'ın mücadeleciler içeriğini boşaltma, gücümüzü bölme, devrimci dostlarımızdan yalıtma çabalarına şimdiden set oluşturalım! 1 Mayıs'ta, işçi sınıfı davasına sahip çıkan tüm güçlerle omuzomuzaya sermayeye karşı kavga alanlarına çıkalım!"

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü, 1 Mayıs geride kaldı. Türkiye'nin bir çok kentinde, sermaye devletinin baskılarına, sendika bürokrasisinin ihanetine rağmen onbinlerce işçi ve emekçi alanlardaydı. Sadece Türkiye'de değil, dünyada da kitlesel ve görkemli 1 Mayıs gösterileri yaşandı.

1 Mayıs kutlamaları, salt mücadeleciler içeriği ve tarihsel önemi gereği değil, sınıf mücadelesinin güncel seyri üzerindeki etkileri

nedeniyle de özel bir konumdadır. 1 Mayıs eylemleri, gerek ön süreçleri ve gerekse sonuçları itibarıyla sınıf ve kitle hareketinde iz bırakan, hareketin seyrine dolaysız olarak etki eden bir güce sahiptir. İşçi sınıfının kitlesel tarzda alanlara aktığı, tepkilerini ve taleplerini haykırdığı, o anlamda sınıf kimliğini ve

dayanışmasını somutladığı tarihsel bir mevzidir 1 Mayıs.

1 Mayıs, tarihsel anlamı ve mücadeleciler içeriği ile işçi ve emekçi kitlelerde politizasyona ve etkileşime açık bir atmosfer yaratır. Tam da bu yüzden ki, kitle hareketine önderlik iddiası taşıyan tüm siyasal güçler 1 Mayıs eylemlerine özel bir hazırlık süreci ile girerler. Hele ki; bu siyasal güç, sınıf hareketine önderlik iddiası taşıyan devrimci bir hareket ise, bu hazırlık süreci daha da önem kazanır.

'97 1 Mayıs

Komünistler, '97 1 Mayıs'ını önceleyen süreçte, 1 Mayıs'ın mücadeleciler içeriğinden öte güncel siyasal önemine vurgu yaptılar. '97 1 Mayıs'ının, "devrimci proletaryanın" damgasıyla anılmasının anlamına ve etkilerine değindiler. Ancak, "devrimci proletaryanın 1 Mayıs'ının, 1 Mayıs'a dönük etkin bir devrimci siyasal çalışma ile mümkün olacağına da hep dikkati çektiler. Dahası, '97 1 Mayıs'ını önceleyen dönem gözönüne alındığında, etkin bir devrimci siyasal çalışmanın üzerine oturacağı bir dizi önemli olanağın varlığına da işaret ettiler.

Susurluk'un devrimci politika ve örgütlenmeye sunduğu geniş olanaklar ve 1 Mayıs'ın öngünlerine denk düşen TİS ihanetleri, sözünü ettiğimiz olanakların en önemli iki ayağını oluşturuyordu.

İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ı,

somutta sermaye devletine, sendikalar ihanete ve reformist barikata karşı işçi kitlelerinin öfkesinin devrimci bir ifadeye kavuşturulmasına denk düşüyordu. Daha değişik bir anlatımla, işçi sınıfı tabanında biriken mücadele potansiyelinin, 1 Mayıs'ta sıçratılması ve yeni bir düzeye kavuşması anlamına geliyordu.

Sınıf hareketinde sıçrama ve yeni bir düzey için, tam da buna uygun taktik bir politik hat ve ısrarlı bir devrimci siyasal çalışma. İşte sorunun çözücü halkası burada yatıyordu.

1 Mayıs eylemlerine ve ön hazırlık süreçlerine baktığımızda, devrimci hareketin, sözünü ettiğimiz alanda başarısız bir sınav verdiği açıktır. Bırakalım "İşçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını kazanmaya dönük bir ısrarı, 1 Mayıs'a dönük genel devrimci bir atmosfer yaratmak konusunda dahi yeterli bir çabanın gösterildiği söylenemez. Hiç kuşku yok ki, tüm devrimci çevrelerde 1 Mayıs'a hazırlık konusunda ciddi bir hassasiyet ve öncülük sözkonusuuydu. Bu hassasiyetin ve çabanın, günün görev ve sorumluluklarını karşılamakta ne derece yeterli olduğu bugün gözler önündedir.

"Alana kitle katılımında yoğunlaşan, ama bunu sınıf ve emekçi kitlelere dönük etkin bir propaganda-ajitasyon faaliyetinin organik bir parçası, bir alt unsuru olarak ele almaktan uzak düşen bir pratik! Kazındığında, altından gerçek bir iktidar perspektifinden yoksunluğun çıktığı bu tarz, ne yazık ki en iddialısından en içine kapalılarına kadar bütün devrimci grup ve çevreleri şu veya bu ölçüde kesen bir özellik taşıyor. Kürt ve Alevi semtlerine sıkışıp kalmayan, öncelikle işçi sınıfına ve emekçi kitlelere yazılı-sözlü görsel binbir araçla ulaşan bir

propaganda-ajitasyon ve örgütlenme çabası bakımından, bu yılın 1 Mayıs'a öngelen döneminin de, devrimci grup ve çevreler açısından önceki yıllardan farklılık taşıdığını söylemek çok zordur." (Ekim, sayı 168, "1 Mayıs'a hazırlık: Faaliyette yeni bir düzey")

Komünist hareket cephesinden 1 Mayıs hazırlıkları

'97 1 Mayıs'ına dönük faaliyetlerimiz, sık sık vurgulayageldiğimiz gibi "işçi sınıfının devrimci 1 Mayıs'ını kazanmak perspektifi üzerinden şekillendi. Sınıf ve kitle hareketi için yeni bir düzeyi ifade eden bu vurgumuz, elbetteki 1 Mayıs faaliyetlerimizin düzeyini ve kapasitesini de belirleyen temel bir düstur oldu.

1 Mayıs'a dönük hazırlıklarımız iki temel ayak üzerine oturdu. Birincisi; siyasal sınıf çalışmalarımızın araç ve biçimleri üzerinden yoğun bir propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyeti. İkincisi; sermaye devletine, sendikalar ihanete ve reformist barikata karşı devrimci bir odaklaşma yaratabilmek hedefi doğrultusunda gelişen devrimci güçbirliği çalışmaları. İkincisine dönük gelişmeler ve değerlendirmelerimiz Kızıl Bayrak sayfalarına yansımış durumdadır. Burada, aslolarak ilkinde, yani 1 Mayıs'a dönük siyasal sınıf çalışmamızın düzeyine değineceğiz.

'97 1 Mayıs'ı komünist hareketin gelişim süreci ve iddiaları açısından ayrı bir önem taşıyordu. Sınıf ve kitle hareketine müdahale gücümüzün somutlanacağı önemli alanlardan biri 1 Mayıs çalışmalarımızdır.

Gerek sınıfa ve emekçi kitlelere politikalarımızı ulaştırmak, gerek sınıfın öncü kesimleri ile daha

yaygın ve gelişkin bağlar oluşturabilmek ve gerekse devrimci harekete etkin bir siyasal müdahalede bulunmak için, 1 Mayıs çalışmalarını önemli bir olanaktı. Bu çerçevede, komünist ajitasyon ve propaganda çalışmasının asgari bir başarıya ulaşmış olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Şüphesiz ki; bu başarı yine komünist hareketin ulaştığı niteliğin ve biriktirdiği gücün bir ürünüdür. Ve ancak bunlar üzerinden bir anlam kazanır.

1 Mayıs çalışmalarında ulaştığımız bu başarı, faaliyet kapasitemizde ulaştığımız yeni bir düzeyinde ifadesidir. Komünist hareket tuttuğu tüm mevzilerde ve bulunduğu çalışma alanlarında, dost-düşman tüm güçlerin görebileceği bir etkinlik sergilemiş durumdadır. Sadece açık alan çalışmamız üzerinden, işçi ve emekçi kitlelere ulaştığımız yazılı-görsel materyallerin miktarı bile bu düzeyin bir göstergesidir. Örnek verecek olursak, 1 Mayıs'a dönük çıkardığımız iki *Kızıl Bayrak* bildirisi 80 binin üzerinde bir dağıtım rakamına ulaşmıştır. Aynı şekilde binlerce afişimiz düşmanın tüm engelleme çabalarına inat, merkezi ve işçi-emekçilerin yoğun olduğu bölgelerde duvarları süslemiştir.

Siyasal sınıf çalışmamızın bu alanındaki başarısını, elbetteki tek başına rakamların yüksekliğinde aramıyoruz. Asıl belirleyici olan, yakaladığımız bu düzeyin, çalışma kapasitemizin bu genişliğinin bir sürekliliğe kavuşmuş olmasıdır. Aynı şekilde, bu düzey, anlamını çalışmanın politik içeriğinde ve ulaştığı hedef kitlenin bileşiminde bulmaktadır. Onlarca fabrika ve işletme, yine bu fabrika ve işletmelerde çalışan işçilerin yoğunlaşmaları üzerinden belirlediğimiz bir çok işçi ve emekçi semti temel çalışma alanlarımız oldu. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Zonguldak, Bursa illeri çalışmalarımızın belli bir yoğunlukla yürütüldüğü yerler oldu.

Küçükçekmece Belediye işçilerinden GİNTEM işçilerine, BOSSA'dan Paşabahçe'ye, tersanelerden tekstil atölyelerine ulaşabildiğimiz en geniş işçi ve emekçi kitlelerine devrimci politikamızı taşıyarak bir köprü oluşturduk. *Kızıl Bayrak* imzalı, 1 Mayıs'a dönük hazırlanmış iki bildiri, dört çeşit afiş, pullar ve kuşlar Nisan ayı boyunca kullandığımız merkezi araçlar oldular.

Asıl önemlisi ve tüm çalışmalarını yerine oturtan şey ise; komünist hareketin açık ve gizli çalışmaya dönük ilkesel yaklaşımının titizlikle hayat bulması ve her iki cepheden de birbirini besleyecek tarzda, paralel bir çalışmanın örülebilmiş olmasıdır. 1 Mayıs öncesi EKİM'in yaygın bir tarzda sürdürdüğü afişleme, yazılama ve bildiri faaliyeti, illegal cepheden 1 Mayıs'a dönük yürütülen en etkin çalışmadır. Bu faaliyetin ulaşmış olduğu düzeyi daha iyi anlatabilmek için komünist hareketin merkezi yayın organından bir alıntı yapmakla yetiniyoruz:

"İdeolojik çizgimizin doğasına uygun olarak sürdürdüğümüz

siyasal sınıf çalışmasındaki ısrar ve performansımız, bugün dostun da düşmanın da gözünü kapayamayacağı bir güç ve düzey olarak ortaya çıkmıştır. Propaganda, ajitasyon ve siyasal teşhir içerikli materyallerimizin toplamının üç konfederasyonun İstanbul'da dağıtımını planladığı materyalden daha fazla olduğunu belirtirsek, siyasal çalışma kapasitemiz kendiliğinden anlaşılacaktır."(Ekim, sayı 168, "1 Mayıs'a hazırlık: Faaliyette yeni bir düzey")

Sermayenin faşist diktatörlüğü koşullarında, yoğun saldırılara,

baskınlara, gözaltılara, tutuklamalara rağmen kesintiye uğramadan süren 1 Mayıs çalışmalarımız açık bir başarının göstergesidir. Ancak, bu başarıyı tek başına mutlaklaştırmak ve rehavete kapılmak düşüncesimiz en büyük hata olacaktır. Ulaşılan bu düzey bir niteliğin ve gelişmenin göstergesi olmakla beraber henüz ulaşmamız gereken kapasitenin gerisindedir. Daha da önemlisi, ulaşılan bu niteliği, hakkını verecek bir niceliğe ulaştırmak, bu alanda halihazırda yaşadığımız zayıflığı aşmak görevi yakıcı bir şekilde omuzlarımızdadır.

Komünist hareketin 1 Mayıs bildirisinden bir parça yayınıyoruz.

Yaşasın 1 Mayıs! Üretimi durduralım! Alanlara çıkalım! Sömürüye ve zulme karşı, çeteleşen iktidara karşı 1 Mayıs'ta mücadele bayrağını yükseletelim!

(...)

Bugün Türkiye'de egemen olan toplumsal sistem, dünya kapitalist sisteminin bir parçasıdır. Emperyalist-kapitalist sistemle birlikte Türkiye'nin sistemi de çürüyor. Sermaye düzeni kokuşuyor. Devlet iktidarı her türlü kirli işi yürüten eli kanlı faşist çetelerin elindedir. Devlet emekçilere karşı bir baskı ve zulüm aygıtı olarak çalışıyor.

Bir düşünün! Emperyalist boyunduruk her geçen gün daha boğucu bir hal alıyor. Ekonomiyi tümüyle IMF yönetiyor. Heyetlerin biri gidiyor öteki geliyor. Dış politikaya Beyaz Saray yön veriyor. Askeri stratejiyi Pentagon tayin ediyor. Polisi, MİT'i, kontr-gerilla denilen Özel Harp Dairesini CIA yönetiyor. Bu ilişkilerin gizlenmesine artık gerek bile duyulmuyor. Türkiye'yi ABD emperyalizmi yönetiyor.

(...)

Türkiye'de özgürlüğün kırıntısı yok. Mücadeleyle kazanılan ekonomik ve sosyal haklar ortadan kaldırılıyor. İşçinin kendi emeğini pazarlama hakkı bile gaspediliyor.

İşkence sistematik. Kayıplar sayısız. Sokakta, evde, işyerinde infazlar günlük uygulama haline almış. İller İdaresi Yasası bir kılıç gibi tepemizde. Kriz Yönetim Merkezi bir saldırı kurumu olarak hazır. Başında MGK'nın bulunduğu çeteler, devlet terörüyle insanlarımızı canından bezdiriyor. Sindirilmiş, sus-pus olmuş, kaderine razı, silik ve kişiliksiz bir toplum yaratılmak isteniyor.

Bu sisteme, bu rejime isyan etmenin dışında bir yol var mıdır?

Ve bir kez daha düşünün! Sömürülen ve ezilen yığınlar tüm bunları reva gören egemen sınıf, kardeş bir halkın özgürlük istemlerini boğmaya çalışıyor. 13 yıldır aralıksız sürdürülen bir vahşetle Kürt halkı susturulmaya çalışılıyor.

(...)

İşçiler! 1 Mayıs geliyor!

Mafyacı çeteler devleti 1 Mayıs'larda yaptıkları katliamları hatırlatarak "terör" demagojilerine yine sarılacaklar. Tehditler, oyunlar ve saldırılarla 1 Mayıs'ın devrimci bir tarzda kutlanmasını engellemeye çalışacaklar. Unutmayın! Onlar dün de 1 Mayıs'ı yasak ilan ediyorlardı. Buna güçleri yetmedi. Şimdi içini boşaltarak resmi geçitlere çevirmek istiyor. Salonlara kapatmaya çalışıyor. Buna izin vermeyelim!

1 Mayıs enternasyonal proletaryanın birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. 1 Mayıs işçi sınıfının tarihinde altın bir sayfadır. Onlar 1 Mayıs'ın devrimci geleneğinden korkuyorlar. '97 1 Mayıs'ının devrimci kitle mücadelesinde bir sıçrama tahtası olmasından çekiniyorlar. Sınıf kardeşlerimizin kanlarıyla kızıllaşan 1 Mayıs'ı ruhsuz gösterilere dönüştürme çabalarını boşa çıkaralım!

İşçi sınıfına yakışır bir 1 Mayıs için kavga alanlarına! Çürüyen düzene, çeteleşen devlete karşı devrimci 1 Mayıs gösterilerine!

Gelecek işçi sınıfının ve ezilen halklarındır! Gelecek sosyalizmdir!

EKİM

Yaşasın Gintem Direnişimiz! Yaşasın 1 Mayıs!

GİNTEM direnişçileri 1 Mayıs'ta İstanbul'da mücadele alanlarındaydı. Direnişe başladıkları günden beri, sendikaları Nakliyat-İŞ'in çevresinde kenetlenen direnişçiler, bu birliklerini 1 Mayıs'a da taşıdılar. İsteklerini, bir kez de burada haykırdılar.

GİNTEM direnişçilerinin büyük çoğunluğu, ilk kez 1 Mayıs'a katılıyordu. Tıpkı ilk kez direniş yapmaları gibi. Bu nedenle, 1 Mayıs'lar hakkında sermaye kesiminden duyduklarının tedirginliği ile ilk eylemin heyecanını birlikte yaşıyorlardı. Devrimci düşüncelere, devrimci sloganlara alışık değillerdi. Sermaye kesimi tarafından sık sık devrimcilerin "vatani bölmek" istediğini duymuşlardı sadece. Kimin ne istediğini bilmiyorlardı ama, kendilerinin ne istediğini çok iyi biliyorlardı. Nasıl alacakları konusunda ilk ve en önemli bilgiyi de edinmişlerdi artık: Birlikte mücadele ederek...

Birliğin çok önemli olduğunu, birlikte davranamazlarsa mücadele de edemeyeceklerini, haklarını alamayacaklarını önce farketmişler, direniş süresince de, giderek daha fazla kavramışlardı. Ama bu henüz bir sınıf bilinci değildi. Onlar "birlik" deyince, sadece GİNTEM işçilerinin birliğini anlıyordu. Ama 1 Mayıs, tüm dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günüyüdü. Ve GİNTEM işçileri, 1 Mayıs'a katılmakla, ilk kez, çeşitli şehirlerden, çeşitli fabrika ve sendikalardan işçilerle elele vermenin, bir ağızdan ortak talepleri yükseltmenin coşkusuyla yaşadılar. Çok kısa zamanda, üç kişinin bir araya gelemediği koşullardan, 150 kişinin omuz omuza direnişine geçmişlerdi. Şimdi de, binlerce sınıf kardeşleriyle yanyana durabiliyorlardı.

Bursa'dan yola çıkış, GİNTEM işçilerini ilk kez farklı fabrikalardan işçilerle bir araya getirdi. Direniş başladığından bu yana, bir İstanbul Kartuşaş işçilerinin, bir de şantiye çevresindeki konfeksiyon atölyelerinde çalışan genç kızların desteğini görmüşlerdi sınıf dayanışması adına. Bir de, sendika yöneticileri düzeyinde kamu çalışanları destek vermişti. Direniş sürecindeki bu sınırlı dayanışma dışında, iki fabrika işçisinin yanyana geldiği, birlik olduğu, birlikte hareket ettiği, aynı şeyleri bir ağızdan istediğine ilk kez tanık oldular. Sabahın erken saatlerinde İstanbul'a ulaşıldığında, en heyecanlı grubu oluşturmalarının nedeni de bu olmalıydı.

Saat yaklaşık kortejler oluşturulduğunda, ilk sloganlar da coşkuyla yükselmeye başladı. "Yaşasın GİNTEM direnişimiz!", "Yaşasın sınıf dayanışması!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!"... GİNTEM direnişçilerinin ilk ve en kolay öğrendiği sloganlardı bunlar. Direnişin ilk günlerinden beri eşlerini-babalarını yalnız bırakmayan kadınlarla çocuklar, 1 Mayıs'ta da yerlerini almışlardı. Bu işçi selini gördükçe, daha bir yürekten haykırıyorlardı sloganları. Belki daha bir kavrayarak anlamını.

Onlarla kolkola yürüyüp, bir ağızdan isteklerini haykırırken, kim GİNTEM'den atılan işçi, kim eş, kim çocuk farkedilmiyordu. İçimizden gelen ses birdi. O anda hepimiz bir, birimiz heptik. Hepimiz birer GİNTEM işçisiydik. Aynı ezilen, horlanan sınıfın fertleri olarak, aynı şeyleri hissediyorduk. Diğer kortejlerle, diğer işçilerle, diğer sloganlarla da bütünleşerek yürüdük. Bu birliktelik, bu güçle, ayaklarımızın yere daha sağlam bastığını duyarak, omuzlarımızı biraz daha yaklaştırdık. Seslerimizi biraz daha yükselttik ve yürüdük. Birlik, dayanışma ve mücadeleye doğru... Sınıfsal, toplumsal kuruluşumuz için!

Kızıl Bayrak/ BURSA

Program sorunları üzerine konferanslar:

Gelişmiş kapitalist ülkelerde burjuva devrimlerinin yapılmış olması, siyasal demokrasi mücadelesinin ve emekçilerin bu mücadele içinde eğitilmesinin önemini hiçbir biçimde ortadan kaldırmıyor.

Kapitalizm tekelci aşamasına, emperyalizm aşamasına geçtiğinde, bu sorunları ortadan kaldırmak bir yana, onları yeni bir temel üzerinde yeniden üretiyor. Zira artık bir kural olarak burjuvazinin eğilimi siyasal gericiliktir. Ve o bu eğilimi topluma egemen kılmaya ve toplum yaşamında kurumlaştırmaya çalışır. Yani siyasal demokrasiyi, siyasal özgürlüğü yok ederek gericiliği yerleştirmeye çalışır. Değerler planında, ideoloji planında ve giderek kurumlar planında... Nitekim faşizm dediğimiz şey bunun uç bir örneğidir. Bu siyasal gericiliğin koyulaşması ve kurumlaşmasıdır.

Demokrasi sorunu ve mücadelesi salt geri toplumlara mı özgüdür?

Lenin'in Ekim Devrimi'nin 4. yıldönümünde yaptığı bir konuşma var, yıllar önce *Ekim*'de ve daha sonra *Ekimler*'de yayınladı. Bu konuşma demokrasiye ilişkin sorunların teorik kavranışı yönünden büyük bir önem taşımaktadır. Zira Lenin'in Ekim Devrimi'nden sonra sorunu ortaya koyuşunu göstermektedir. Lenin'in sorunu *İki Taktik*'te ele alış ile emperyalist çağın ilişki ve çelişkilerinin bütün yönleri ve derinliği ile açığa çıktığı bir evrede, emperyalist savaş döneminde ele alış arasında düşünsel gelişme açısından bazı önemli farklılıklar bulunduğunu daha önce de söylemişim. Şimdi ise sorunun tüm yönleriyle Ekim Devrimi'nin ardından yerli yerine oturtulduğunu eklemek istiyorum. Zira ortada artık bir de devrim deneyimi var. Önden devrimin teorisi yapılmıştır, ama devrim bir tarihsel olay olarak yaşanmıştır, bu ortaya teorik önemde tarihsel sonuçlar çıkarmıştır ve Lenin dönüp bu sonuçların ışığında baktığında, sorunu yerli yerine oturtan önemli vurgular yapmıştır. Dikkate değer olan bir nokta, Lenin'in bunu tam da İkinci Enternasyonal teorisyenlerine yanıt verirken yapmış olmasıdır. Bu, sorunun marksist devrimci ele alınışı ile kautskist reformcu ele alınışı arasındaki ayrım çizgilerinin ortaya konulması anlamına gelmektedir.

Devrim temel noktalar üzerinden bizi doğruladı, bizim Marksizmi doğru kavradığımızı gösterdi, diyor Lenin ve devam ediyor. Burjuva demokratik devrimin sorunları, proleter devrim bakış açısıyla, birer siyasal reform sorunlarıdır; biz bu siyasal reformlar uğruna mücadeleyi hiçbir zaman ihmal etmedik; bunları küçümseme yoluna gitmedik; ama bu mücadeleyi proleter devrim mücadelesine tabi kıldık ve tarihsel olarak bütün bu yaşadıklarımız sonuçta bizi doğruladı vb. (*Burada söylenenlerin anlaşılmasını kolaylaştırmak için Lenin'in konuşmasının başlangıç*

Sorununun ele alın

bölmelerini ekte yeniden yayınlıyoruz. -Red.)

Ama bu konuşmada dikkate değer bir başka gerçeğe değinir ki, ben asıl oraya gelmek istiyorum. Din sorunu, kadın-erkek eşitsizliği sorunu, ulusal eşitsizlikler sorunu, diyor Lenin, aslında ortaçağın kalıntısı olan, normalde tarihsel olarak burjuva devrimlerinin çözmesi gereken bu sorunları, bugün kapitalist dünyanın en gelişmiş ülkelerinden **tek bir tanesi bile** tam anlamıyla çözmüş değildir. Hepsinde dinsel gericilik bir biçimde vardır, dahası yeni biçimler içerisinde güç kazanabilmektedir. Kadının ezilmişliği, kadının hak yoksunluğu, o kadın ezilmişliği ve köleliği dediğimiz şey, en gelişmiş burjuva toplumlarında bile yeniden ve yeniden üretilir. Lenin'in söyledikleri ulusların ezilmişliği ya da ulusal baskı denilen olgu için çok daha fazla geçerlidir. Zira emperyalizm ulusal köleliğe yeni bir temel kazandı. Ulusal baskının kaynağı emperyalist çağda artık bizzat emperyalizmin kendisidir. Dolayısıyla bütün bu demokratik-siyasal sorunlar en gelişmiş kapitalist ülkelerde bile ortadan kalkmıyor. (Lenin'in sözleriyle: "*Bugün dünyanın en iler ülkeleri arasında dahi, bu sorunları burjuva demokratik doğrultuda tamamen çözmüş olan tek bir ülke dahi yoktur.*" -Red.) Kapitalizm bunları yeni temeller üzerinde yeniden yeniden üretiyor. Bu aynı gerçek, tüm bu sorunları genel planda kapsayan, onların genel bir ifadesi olan siyasal özgürlük için de geçerlidir.

Ve buradan şuraya geliyoruz. Demokrasi sorunu ve dolayısıyla mücadelesi, hiç de sanıldığı gibi yalnızca geri kalmış ya da az gelişmiş toplumlara özgü bir sorun değildir. Bu toplumlarda daha kapsamlı, daha derinlikli bir içeriği olabilir. Ama siyasal demokrasi sorunu bütün gelişmiş kapitalist ülkelerin de sorunudur. Zira kapitalizm, özellikle onun tekelci aşaması, tüm bu sorunları kendine özgü bir biçimde yeniden üretir. Barış için mücadele bir demokrasi sorunudur. Siyasal özgürlükleri koruma mücadelesi bir demokrasi sorunudur. Polis rejimine karşı mücadele bir demokrasi sorunudur. Militarizme karşı mücadele bir demokrasi sorunudur. Irkçılığa karşı mücadele bir demokrasi sorunudur. Kadın-erkek eşitsizliğinin sürmesine ve kadının metalaştırılmasına karşı mücadele bir demokrasi sorunudur. Dinsel gericiliğin yeni temeller üzerinde üretilmesine, devlet ve toplum yaşamında kullanılmasına karşı mücadele bir demokrasi sorunudur.

Ve bunların tümü de siyasal demokrasi sorunlarıdır. Yani bunlar normalde burjuva anlamda demokratik ölçü ve değerlerle bağdaşmayan sorunlardır. Burjuvazinin devrimci çağında bütün bu sorunlara ilişkin olarak burjuva ideologları (onsekizinci yüzyılın aydınlanma ideologlarını, Diderot, Rousseau, Voltaire gibi aydınlanma filozofları) bu konularda burjuvazi adına aslında çok ileri değerler formüle ettiler. Burjuva devrimlerinin fırtınalı evrelerinde, örneğin Büyük Fransız Devrimi'nin Jakoben evresinde, bu değerler bir süre şu veya bu ölçüde pratik bir anlam da kazandı. Ama bir bütün olarak tarih, bu filozoflar tarafından önden öngörülen türden bir demokrasinin burjuvazi tarafından yaratılmayacağını gösterdi. Çünkü burjuvazi özel mülkiyet tekeline dayanan egemen bir sömürücü sınıf. Bu tekeli korumak kaygısı ve tarih sahnesine geleceği temsil eden bir sınıf olarak çıkan proletaryadan duyduğu korku, burjuvaziye çok geçmeden siyasal gericiliğe itti. Çağımızın tüm gericiliğinin esas kaynağı ve dayanağı haline getirdi. Tarih burjuvazinin daha burjuva demokratik devrimin kendi iç safhalarında bile nasıl gericileştiğini bize

sayısız örnekler üzerinden gösterir.

Dolayısıyla gelişmiş kapitalist ülkelerde burjuva devrimlerinin yapılmış olması, siyasal demokrasi mücadelesinin ve emekçilerin bu mücadele içinde eğitilmesinin önemini hiçbir biçimde ortadan kaldırmıyor. Kapitalizm tekelci aşamasına, emperyalizm aşamasına geçtiğinde, bu sorunları ortadan kaldırmak bir yana, onları yeni bir temel üzerinde yeniden üretiyor. Zira artık bir kural olarak burjuvazinin eğilimi siyasal gericiliktir. Ve o bu eğilimi topluma egemen kılmaya ve toplum yaşamında kurumlaştırmaya çalışır. Yani siyasal demokrasiyi, siyasal özgürlüğü yok ederek gericiliği yerleştirmeye çalışır. Değerler planında, ideoloji planında ve giderek kurumlar planında... Nitekim faşizm dediğimiz şey bunun uç bir örneğidir. Bu siyasal gericiliğin koyulaşması ve kurumlaşmasıdır. Ama faşizm bir devlet biçimi haline gelmeden de, siyasal gericilik biçiminde, devlet ve toplum yaşamına yedirilir. Bugünün Avrupa'sına ve Amerika'sına bakın, kastedilen şeyi anlayın. Eğer burjuvazi emperyalizm çağında siyasal özgürlüklere bir parça katlanmak zorunda kalıyorsa (zaten tanımın kendi içinde var, gerçekten "katlanmak" zorunda kalıyor), emekçiler bu hakları kendi mücadeleleriyle kazandıkları ve onlara bağlandıkları içindir.

Tam bu noktada, kavranması önem taşıyan bir başka soruna işaret etmek istiyorum. Gerçekte burjuvazi tarihsel olarak siyasal özgürlükleri yaratmış ya da lütfedip de emekçi sınıflara sunmuş falan değildir. Burjuvazi siyasal özgürlüğün yalnızca maddi-toplumsal temelini yarattı. Yani soyluluğu, kast ayrıcalığını kırarak; kilise soyluluğunu ve toprak soyluluğunu ortadan kaldırarak; sosyal, siyasal, kültürel, idari, hukuki alanlardaki feodal imtiyazları ortadan kaldırarak, yasa önünde eşitliği sağlayarak, özetle bütün o feodal dönem eşitsizliklerinin maddi temelini ortadan kaldırarak, bugün bizim siyasal özgürlükler diye tanımladığımız hak ve kurumlara uygun bir maddi zemin yarattı.

Mesela İngiliz burjuvazisi bunu ne zaman yaptı? Ta İngiliz devriminden itibaren, 1648 devriminden itibaren yaptı. Bu evrim bütün bir 17. yüzyıl-18. yüzyıl boyunca sürdü. Ama geliyoruz 19. yüzyıla ve bakıyoruz, 1830'lar İngiltere'sinde, ortaya işçi sınıfına dayalı bir Çartist hareket çıkıyor. Ne istiyor bu Çartist hareket? Eşit oy hakkı istiyor. Bildiğiniz genel oy hakkı istiyor. Yani "demokrasi beşiği" denilen bir ülkede, burjuva devriminin iki yüzyılı bulan bir tarihsel evriminin ardından hala eşit oy hakkı bile yok. Parlamento kurulmuş, İngiltere parlamentonun beşiği olarak biliniyor, bilirsiniz. Bir takım başka burjuva yönetim kurumları yaratılmış. Ama böyle bir ülkede hala emekçilerin eşit oy kullanma hakkı bile yok. Hala bu ülkede genel oy hakkı bile yok. Öteki bir dizi temel demokratik siyasal hak yok. Emekçiler bunları kendi mücadeleleriyle, bizzat burjuvaziye karşı mücadele içinde kazanmışlardır. Ve bizim çeşitli kazanımların, çeşitli demokratik hak ve kurumların varlığı üzerinden burjuva demokrasi diye tanımladığımız ne varsa, tümü de emekçilerin mücadelesiyle, zorlamasıyla yasalaşmış ya da kurumlaşmıştır. Burjuva demokrasi dediğimiz şey gerçekte, burjuva egemenlik biçiminin emekçilerin mücadelesiyle aldığı kendine özgü bir biçimden başka bir şey değildir. Yani siyasal özgürlük burjuva devrimini yapmış ülkelerde bile emekçilerin mücadelesiyle kazanılmıştır. Elbette burjuva devrim buna uygun bir maddi temel, bir tarihsel temel yaratmıştır.

Demokrasi sorunu-2

Şişinde temel ayırım çizgileri

Ama sonra ne olmuştur? Burjuvazi daha 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren siyasal gericiliği temsil eden bir sınıf haline gelmiştir. Emperyalizm çağına geçtiği andan itibaren, özellikle bu çağa geçtiği andan itibaren de, bu özgürlükleri her adımda tırpanlamak, kırmak, güdükleştirmek, içeriğini boşaltmak için elinden geleni de ardına koymamıştır. Ama karşısında işçi sınıfı vardır. İşçi sınıfının yanısıra öteki emekçi sınıfların direnci vardır. Bu karşı direnç burjuvaziyi bu noktada durdurmuş, geriletmiştir. Burjuvazi bir takım kurumlara razı olmuştur, bir takım kazanımları kabul etmek, bir takım hakları tanımak zorunda kalmıştır. Güncel bir örnek vermek istiyorum. Fransa'da bugünlerde ırkçı bir yasa çıkarılmak isteniyor; dikkat edin, emekçi sınıflar, toplumun alt sınıfları, onların sendikal ve siyasal örgütleri, bunu bütün güçleriyle engellemeye çalışıyorlar. Engellemeyi başarabilirler de başaramayabilirler de. Nitekim başaramadılar. Ama başarabilirlerdi de. Başarabilirlerdi, o ırkçı tasarı yasalaşmasaydı, dolayısıyla eski kazanım korunsaydı, emekçiler sayesinde korunmuş olurdu. Ama genel soyutlamadan bakıldığı zaman, bu başarı "batı demokrasisi" üzerinden burjuvazinin hanesine yazılıyor. Sonuçta, Fransa'da işte böyle bir demokrasi var, burjuvazinin böyle bir egemenlik biçimi var, deniyor. Halbuki o biçime burjuva anlamda demokratik karakterini veren şey, emekçilerin bu zorlu mücadelelerinden başka bir şey değil.

Bu aynı gerçeğin daha genel ve evrensel bir yanı var. Konuyu dağıtmamak için girmek istemiyorum; sadece hatırlatmakla yetineceğim. Batı demokrasisi, onun özgül bir biçimi olarak sosyal-demokrasi, bir yerde dünya çapında verilen devrimci mücadelenin basıncından, bu basıncın ürünü bir "yan ürün"den başka bir şey değil. Emperyalist burjuvazi, örneğin sömürge ülkelerdeki egemenliğini koruyabilmek için cephe gerisine tavizler vermek zorunda kalmış. Yani ezilen ulusların özgürlük mücadelesi, egemen ulus burjuvazisini, kendi cephe gerisini biraz rahat tutmak, dolayısıyla bu alanda bir takım haklara katlanmak zorunda bırakmış. Ya da tarihsel açıdan daha da önemli bir örnek vereceğim. Bu, Ekim Devrimi'nin yarattığı yeni sürecin bu açıdan genele etkisidir. Rus proletaryası devrimini yapmış, bir Sovyet iktidarı kurmuş, bu iktidar dünya üstünde büyük bir dalgalanma yaratmış. Bu koşullarda, bu karşı gücün, bu karşı varlığın uyguladığı basınç, ondan aldığı ilhamla da büyüyen işçi-emekçi hareketinin iç basıncı ile de birleşince, sonuçta batı burjuvazisini kendi emekçilerinin bir takım haklarına katlanmak zorunda bırakmış. Dolayısıyla bakıyoruz, bu katlanma bile aslında dünya ölçüsündeki devrimci mücadelenin, emekçi mücadelesinin bir yan ürünü olarak ortaya çıkıyor. Ve yine dikkat ediniz, Ekim Devrimi'yle başlayan tarihsel sürecin kazanımlarının kaybedildiği bir tarihsel ortamda, Batı burjuvazisi kendi işçi sınıfının iktisadi, sosyal ve demokratik siyasal haklarına büyük bir pervasızlıkla saldırabiliyor. "Sosyal devlet" söylemi tam da bu dönemde bir yana bırakılabilir. Bu anlaşılır bir durumdur. Zira, deyim uygunsuz, "sosyal devlet" sosyalist devletin bir "yan ürünü" olmuştur.

Ama tabii tüm bunlar böyle olmakla birlikte, genel planda şunu yine de unutmamak gerekiyor. Eğer burjuvazi feodal soyluluğa karşı mücadele bayrağını yükseltmemiş olsaydı, feodalizmin siyasal kurumlarını, değerlerini, ideolojisini biçmemiş olsaydı, proletarya da, tam bu zemin üzerinde demokratik

siyasal hakları elde etme ve kurumlaştırma imkanını bulamazdı. Yani tarihsel zemini, deyim uygunsuz, o noktada toprağı düzleyen de, burjuvazinin oynadığı tarihsel rol olmuştur. Bu elbette her ülkede aynı biçimde olmamıştır. Hele bizim gibi ülkelerde hiç olmamıştır. Sorunun bu yanını burada bir yana koyuyorum.

Ortak olan soruna temelden farklı yaklaşımlar

Demokrasi sorunu, öncelikle, bu soruna nasıl bir çözüm? biçiminde çıkar karşımıza. Devrimci çözüm mü, reformcu bir çözüm mü? Sorunun genel devrimci perspektif içinde bir konuluşu mu, yoksa reformist bir bakış açısı ekseninde ele alınışı mı? Gerçek ayrılık noktası buradadır. Sorunu gereğinden fazla önemsemek ya da küçümsemek iddiası, genellikle bu asıl ayırdedici noktayı gölgeler. Herhangi bir reformist partinin bugünün Türkiye'sinde, demokrasi sorununun şu veya bu unsuruna, örneğin Kürt sorununa ya da siyasal özgürlük sorununa ya da dinsel gericilik sorununa, bir takım başka sorunlara en az bizim kadar ilgi gösterdiğini, onları en az bizim kadar önemsediklerini prensip olarak kabul edebiliriz. Bunda bir güçlük ya da sakınca yok. Gerçekten onlar da bu sorunlara kimine daha az kimine daha çok olsa da ilgi gösteriyorlar. Hatta denilebilir ki, liberal demokrat siyasal akımlar olarak onların varlık nedeni bir yerde zaten bu sorunlar.

Ama bir, bu sorunları gerçek kapsamlarıyla ele alıyorlar mı? İki, bu sorunların çözümünün önündeki toplumsal-siyasal engelleri doğru tespit ediyorlar mı? Üç, bu engellere karşı mücadeleyi devrimci bir tarzda ortaya koyuyorlar mı? Dört, bu mücadelenin devrimci toplumsal-siyasal dinamiklerin doğru ele alıyorlar mı? Bu sorular daha da uzatılabilir. Elbetteki sorunları görüyorlar, ama bu sorunlara güdükleşmiş, burjuva düzenin kendi sınırları içine sığan çözümler öneriyorlar. Çünkü burjuvazi ile iktidar sorununu eksen alan hesaplaşmaya dayalı bir mücadele platformuna sahip değiller. Böyle bir programa, böyle bir stratejiye, temelde buna uygun bir ideolojik-sınıfsal konuma sahip değiller. Yalnızca burjuvaziyi geriletme, onu demokratik hak ve kurumlara razı etme mücadelesi veriyorlar. Onların mücadelesi bu çerçevede mevcut rejimi reforme etme, iyileştirme mücadelesidir.

Onlar saydığımız sorunlara, genel olarak demokrasi sorununa, bu düzenin kendi iç çerçevesi içinde bir çözüm arıyorlar. Oysa biz, genel olarak demokrasi mücadelesini, özel olarak da onun şu veya bu unsurunu, burjuvazinin sınıf iktidarını devirme stratejisi içinde ele alıyoruz. Bu sorunların çözümünü, burjuva düzeni demokratikleştirme hedefi içinde değil, bizzat bu düzeni tasfiye etme hedefi içinde ele alıyoruz. Ve diyoruz ki, sorunu ancak bu çerçevede, bu stratejik kavrayış içinde ele aldığımız ölçüde, gerçekte bu mücadele içerisinde burjuvaziyi geriletme imkanı da buluruz. Yani bir dizi reform ve kazanımı da ancak bu sayede, bu perspektife dayalı bir mücadelenin ürünü olarak elde ederiz.

Bu konuya ilişkin olarak birinci emperyalist savaş dönemi tartışmalarından bir örnek vereceğim. Burada çok bilinen bir tartışma var. Bu tartışma doğru anlaşıldığı ölçüde bence demokrasi meselesinin bütün bu teorik kapsamı da diyalektik bir tarzda kavranır. Lenin'in "emperyalist ekonomizm" denilen eğilimin temsilcileriyle giriştiği tartışmaları kastediyorum.

Mesele nedir? Mesele şudur: Emperyalist savaş

geliyor ve Lenin'in deyimleriyle monarşiyi cumhuriyete eşitliyor. Siyasal demokrasiyi yok ediyor. Tam bu noktada temel önemde iki sapma gösteriyor kendisini. Bunlardan birini kautskiciler, ötekini Lenin'in "emperyalist ekonomistler" olarak tanımladığı bir kısım bolşevikler, artı bir kısım Alman sol kanat temsilcileri, artı bir kısım Hollandalı ve Polonyalı marksist temsil ediyor. Anlaşmazlık, demokrasi sorununun ele alınışı üzerinedir. Kautskiciler sorunu, savaşın yok ettiği siyasal hak ve özgürlükleri yeniden elde etme mücadelesi olarak ortaya koyuyor. Yani siyasal reformlar sorununu, bir dizi demokratik siyasal istemin yeniden kazanılması sorunu olarak koyuyor. Emperyalist ekonomistler ise, savaşın yarattığı o dehşet verici sonuçlara bakarak, işte buradan da çok somut olarak görüldüğü gibi emperyalizm demokrasiyle bağdaşmaz, kapitalizm demokrasiyle bağdaşmaz, çağdaş kapitalizmde siyasal demokrasi olanaksızdır, bu savaşla da görüldü. Ama öte yandan, sosyalizmde de zaten gereksizdir diye de ekliyorlar. Zira, diyorlar, sosyalizmin kendisi siyasal gericiliğin ve ulusal baskının temelden tasfiyesi anlamına gelir, bu sorunların maddi-toplumsal zemininin tümünden ortadan kaldırılması anlamına gelir. Böyle olunca kapitalizmde imkansız olan sosyalizmde de gereksiz hale gelir. Sonuç? Sonuç, doğal olarak demokratik siyasal sorunların, tartışma somutunda ulusal sorunun, ulusların kendi kaderini tayin hakkının öneminin gözden kaçırılması olmaktadır. Bu durumda siyasal demokrasi mücadelesi diye sorun da kalmaz haliyle. Bu tarihsel olarak geride kalmış bir sorundur, biz sosyalizme bakarız, diyorlar emperyalist ekonomistler. Onlara göre, kapitalizm koşullarında demokratik sloganlar öne sürmek, bir aldanış ya da hayaldir, sosyalist devrimin saptırılması ya da ertelenmesidir vb.

Görünürde pek solcu bir tutum. Gerçekte ise tümüyle teslimiyetçi ve dolayısıyla sağcı. Neden? Çünkü demokratik siyasal haklar uğruna mücadele verilmedikçe, mevcut tüm demokratik özelemler ve kurumlar burjuvaziye karşı genel sınıfsal mücadele içerisinde değerlendirilmedikçe, sonuçta burjuvaziyi devirmek başarısız da gösterilemez, sosyalist devrim mücadelesi de zafere ulaştırılmaz. Böylece sosyalist toplumun ertelenmemesi kaygısıyla yola çıkanlar, gerçekte onu tümünden imkansız kılan bir çizgiye kaymış oluyorlar.

Lenin'in bir kısmı kendi yoldaşı olan emperyalist ekonomistlere hatırlattığı şey kısaca şudur. Diyor ki, Kautskiciler demokratik siyasal talepleri formüle etmekle yanlış yapmıyorlar. Yanlış burada değil, yanlış yanlış yerde arıyorsunuz. Yanlış yanlış yerde aradığınız için de aslında bu yolla sonuçta reformizmi, oportünizmi güçlendirmiş oluyorsunuz. Yanlış olan Kautskicilerin bu demokratik siyasal reformları tek tek formüle etmesi değil, bunu geriye doğru, kurulu düzen çerçevesine göre, barışçıl kapitalizme göre yapmasıdır. Ancak devrimci bir tutumla öne sürülebilecek bu tür istekleri, reformcu bir tutumla ortaya atmasıdır. Oysa yapılması gereken, aynı istemleri geleceğe doğru, toplumsal devrim hedefine göre tanımlamaktır, bu çerçevede ele almak, bu temelde ortaya koymaktır. Yani bütün demokratik özelemleri ve kurumları proletaryanın burjuvaziyi devirme, iktidarı ele geçirme mücadelesi içerisinde değerlendirebilmektir. Lenin'in bizim basınımda bir çok vesileyle aktarılan sözleriyle: "Demokrasi sorununun marksist çözümü, proletaryanın, burjuvazinin devrilmesini ve kendi zaferini hazırlamak üzere, bütün demokratik kurumları ve bütün özelemleri, kendi sınıf savaşımında seferber

etmesidir."

Bu, demokrasi sorununda marksist bir devrimciyi her türden reformcudan ayıran temel ayırım çizgisidir. Dolayısıyla, kapitalizm koşullarında demokrasi sorununun bu marksist ele alınışını ve kavranışını başından itibaren temsil eden, buna daha ilk belgelerinde, Platform Taslağı'nda yer veren bir hareketi, EKİM'i, demokrasi mücadelesinin önemini gözden kaçırmakla itham edenler, ya demagojiye kaçıyorlar ya da konuya ilişkin kavrayışsızlıklarını göstermiş oluyorlar. Konunun en canalıcı yönüne, en temel noktasına ilişkin bilgisizliklerini sergilemiş oluyorlar.

Bizim geleneksel halkçı hareket ile gerçek tartışma ve çatışma noktamız, hiçbir biçimde demokrasi mücadelesini önemsemek ya da küçümsemek değildir. Sorun demokrasi mücadelesinin önemi ise, bu önemi bu ülkede en iyi anlayan ve anlatabilecek olan hareketin biz olduğundan kimse kuşku duymamalıdır. Öteki akımların bu soruna ilişkin görüşleri gerçek ve sistematik bir kavrayıştan çok, donmuş, tortulaşmış bir önyargılar yığından ibarettir.. Demokrasinin bir önyargıya dönüşmesi ise, sözkonusu akımları burjuva demokratik bir konumun ve ufkun esiri yapar ve nitekim yapıyor da. Bu durumda siyasal demokrasi kendi içinde amaçlaştırılır. Siyasal demokrasiyi kendi içinde amaçlaştırmak ise burjuva toplumunun kendi içinde demokratikleştirilmesi çizgisine, yani gerçekte liberalizme götürür.

Yinelemek gerekir ki, meselenin canalıcı noktası hiç de demokrasi mücadelesinin önemi değil, nasıl ele alınacağıdır. Nasıl ele alınacağı sorunu da, nasıl bir toplumda, hangi temel sınıf ilişkileri içerisinde yaşandığı sorunuyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bakıyoruz ülkede siyasal gericilik var; bakıyoruz ülkede çözümlenmemiş temel demokratik siyasal sorunlar var; ama bakıyoruz, ülkede kapitalizmin toplumsal egemenliği ve bu temel üzerinde burjuvazinin sınıf egemenliği var. Egemen bir burjuva sınıf var. Ve bütün bu gericiliğin dayanağı, kaynağı, engeli tam da bu sınıfın kendisidir. Mesele devrimcilikse, devrim yapmaksa, bu sınıfı devirmeden bu hakları elde etmek mümkün değildir. Bu, birinci nokta.

Ama bir başka kritik yanı daha var konunun. Şimdi devrim, devrim diyoruz. Gerçek bir devrim, kelimenin bilimsel ve en tam anlamıyla bir devrim, temel sınıf ilişkilerinde köklü bir dönüşüm anlamına gelir. Ama öyle durumlar olur ki, bir toplumda temel sınıf ilişkileri değişmeden de, radikal siyasal rejim değişiklikleri anlamında, bir dizi devrimci dönüşüm, bu anlamda devrimler olabilir. 1978'de İran'da bir devrim oldu mesela. 1974'de Portekiz'de bir devrim oldu. Bunlar siyasal devrimlerdir, bunları küçümsememek lazım. Ama yalnızca kurulu toplumsal düzenin kendi çerçevesi içine sığabilen siyasal sonuçlar yaratan devrimler bunlar. Kelimenin bu anlamıyla, bu sınırlar içinde birer devrim bunlar.

Ve gene aynı tartışmada Lenin'in dile getirdiği çok kritik bir düşünceyi hatırlatmak istiyorum. Onun tartışma boyunca anlatmaya çalıştığı temel noktalardan biri şudur: Siyasal demokrasi, diyor, bütün kapsamıyla kapitalist düzen içine sığar, teorik olarak sığar. Pratik olarak sığar mı? Pratik olarak sığmaz ya da çok zor, çok özel koşullarda sığar. Ama hemen ardından şunu da ekliyor: Kapitalizm koşullarında, şu veya bu temel demokratik istemi, az çok elle tutulur biçimde kazanabilmek bile, ancak bir dizi devrimle, ya da devrimci değişimle olanaklıdır.* Elbetteki en dar anlamıyla siyasal devrimi kastediyor. İşte Portekiz örneği. Tamam Salazar diktatörlüğü devrildi, bir dizi demokratik siyasal hak ve kurum kazanıldı, bu arada sömürgecilik de tasfiye edildi. (Edilmedi de artık adı konu meselenin, yoksa sömürge halkları kendi özgürlüklerini kendileri ele geçirmişlerdi). Böylesine

Bizim geleneksel halkçı hareket ile gerçek tartışma ve çatışma noktamız, hiçbir biçimde demokrasi mücadelesini önemsemek ya da küçümsemek değildir. Sorun demokrasi mücadelesinin önemi ise, bu önemi bu ülkede en iyi anlayan ve anlatabilecek olan hareketin biz olduğundan kimse kuşku duymamalıdır. Öteki akımların bu soruna ilişkin görüşleri gerçek ve sistematik bir kavrayıştan çok, donmuş, tortulaşmış bir önyargılar yığından ibarettir..

bir devrimci dönüşüm oldu. Bu kelimenin en dar anlamıyla, en sınırlı anlamıyla bir devrim. Bu sınırlı kapsamı nedeniyle bu tür siyasal olayları bir "devrimci hareket" olarak tanımlamak belki de daha doğru olur. Çünkü kelimenin bilimsel ve tam anlamıyla devrim; mevcut siyasal sınıf iktidarının devrilmesidir, yoksa siyasal biçiminin değiştirilmesi değil. İktidarın biçimi değişir, ama egemen sınıf egemenliğini korur. Portekiz'de Salazar'ın faşist diktatörlüğü egemenken de aynı sınıf ya da sınıflar egemendi, bugün de. Aynı şey Franko İspanya'sı ile bugünkü İspanya için de geçerli. Daha başka bir örnek çağdaş Alman tarihinden verilebilir. Hitler varken de Alman tekelleri egemendi, bugünkü rejim varken de onlar egemen. Varsanız baksanız hepsi de aynı tekelleri gruplar ayrıca. Yani mülkiyetin aynı sınıfın farklı grupları arasında bir el değiştirmesi bile sözkonusu değil. Siyasal iktidarın biçimi değişmiş, sınıf yapısı ve özü olduğu gibi ayakta kalmış.

Siyasal demokrasi ve devrim stratejisi

Burada, bu noktanın önemini kavramak bizi çok kritik bir başka tartışmaya götürüyor. Ona burada girmeyeceğim. Komintern'in 1930'lardaki faşizme karşı izlediği çizgiyi kastediyorum. Ben sorunu kendi taktik sınırları içerisinde ifade etmiyorum, bunu kast etmiyorum. Neticede faşizmi geriletme ve püskürtme o günün en acil ve canalıcı sorundu. Dolayısıyla buna uygun taktikler izlemek, faşizme karşı tüm güçleri birleştirmek gerekirdi, gerekliydi. Ama bu hangi stratejik hedefler içinde ele alındı, hangi stratejik hedefe bağlandı, ya da gerçekten stratejik hedef gözönünde bulunduruldu mu? Ortada ciddiyetle gözetilen bir devrim stratejisi gerçekten var mıydı? Yoksa taktiğin kendisi artık bir strateji haline mi gelmiş, onun yerini mi almıştı? Tartışmanın asıl kritik yönü, gerçekte özü, tam da burada yatıyor. Ve bu konu, uluslararası komünist hareketin tarihsel deneyimlerini toparlamanın bir başka temel alanı olarak duruyor önümüzde hala. Çünkü bunun yarattığı ve sonraki döneme miras olarak bıraktığı koca bir çarpık ideolojik tarihsel miras var.

Ülkemizde faşizm var diyor bugün birileri ve bundan kendi geri devrim anlayışlarına dayanaklar çıkarmaya çalışıyorlar. Faşizmin olduğu yerde önce siyasal özgürlük kazanılır, sonra burjuvazi devrilir diyorlar. Siyasal özgürlüğü kazanmadan burjuvaziye nasıl devireceğiz diye soruyorlar ve bundan demokratik devrim önyargısını sürdürmeye dayanaklar çıkarıyorlar. Yani bunu devrim stratejisinin temel dayanağı, asıl eksenine haline getiriyorlar. "Özü toprak devrimi" olan geleneksel demokratik devrim çizgisini bugün artık sürdüremedikler için, kendilerine bu yeni stratejik dayanağı buluyorlar. Oysa Komintern, hiç değilse söylem planında, sorunun somut formülasyonunu taktik bir çerçeve sınırları içinde yapıyordu. Sermayenin o dönem emeğin kazanımlarına karşı bir genel saldırısı vardı. Siyasal özgürlükleri yoketmek ve emeği daha ağır koşullarda köleleştirmek için bir faşist saldırısı vardı. O gün için mesele, bu saldırıyı göğüslemek ve püskürtmekti. Saldırıyı göğüslerken de orta katmanların demokratik muhalefetinden yararlanmaktı. Mesele görünürde böyle konuyordu. Yinelıyorum, sorun o zaman hiç değilse görünürde taktik çerçevede ortaya konuluyordu. Elbette bunun gerçekte hangi pratik sonuca vardığını, pratikte nasıl bir stratejik çerçeveye dönüştüğünü de biliyoruz. Öylesine ki, savaş sonrası dönemde, komünist partileri hükümetlerde görev alarak savaşın çöküşün eşğine getirdiği kapitalist toplumun reorganizasyonuna bizzat katıldılar. Böylece de devrimci perspektiflerini tümünden yitirdiler. Ve

şimdilerde, bu olumsuz mirastan beslenen birileri, ülkede faşizm var gerekçesiyle, devrim stratejisini bir siyasal gerçeklik üzerine kurmaya, buradan giderek haklı göstermeye çalışıyorlar.

Siyasal strateji, yani devrim stratejisi, taşıdığı önem ne olursa olsun yalnızca bir siyasal gerçeklik üzerine kurulmaz. İktisadi-toplumsal-siyasal gerçekliğin tamamı üzerine kurulur. Mevcut sınıf egemenliği, mevcut sınıf iktidarı tanımlanır, bunun karşısındaki nesnel sınıfsal alternatif tanımlanır. Yani iktidar hangi sınıfın elindedir ve hangi sınıfın eline geçecektir? Her devrimin temel sorunu budur, iktidar meselesidir, bu anlamda iktidar meselesidir. Faşizmin demokrasiyle, demokrasinin faşizmle yer değiştirmesi, kendi başına ele alındığında, iktidarın sınıfsal bir el değiştirmesi değildir. Bu, aynı toplumsal temeller üzerinde, aynı sınıf ilişkileri çerçevesinde, bir siyasal rejim değişikliğidir. Bundan ibarettir.

Sınıfsal iktidarın el değiştirmesi anlamında bir devrim stratejisi sözkonusu olduğunda ise, bir ülkede faşizmin varlığı, bu ülkede siyasal özgürlük mücadelesini önemini, kapsamını ve derinliğini gösterir. Stratejik açıdan bundan öte bir anlam taşımaz. Yani kendi başına bir devrim stratejisinin dayanağı olmaz. Sadece demokrasi mücadelesinin ne kadar derin bir kapsama sahip olduğunu gösterir. Hitler'in egemen olduğu dönemde Almanya'da faşizm vardı diye, devrim stratejisi, faşizmi yıkarak yerine burjuva demokrasisini geçirme stratejisi olabilir miydi? Bunun olabilmesi demek, stratejik çizgide devrim perspektifinin yitirilmesi, burjuva-demokratik reform çizgisine kayılması demektir. Zaten iş buna götürüldüğü içindir ki dünya komünist hareketi devrimci perspektiflerini kaybetti. Bunun dünya komünist hareketini ne hale soktuğunu ise biliyoruz. 1945 yılının ardından, savaşın ardından, savaşın esas yükünü emekçiler çektiği, esas onurunu da komünistler taşıdığı halde, bütün o birikim burjuva düzeninin yeniden ihyasına hasredildi. Oysa savaş döneminde burjuvazi tüm ulusal ve demokratik değerlere ve çıkarlara ihanet etmişti. Burjuva toplum düzeni siyasal ve moral açıdan çökmüştü. Fransa bunun en iyi örneği idi. Ama savaş sonrasında aynı Fransa'da burjuvazi geçip iktidarı yeniden üstlendi. İktidar dizginlerini yeniden ele aldı.

Faşizme karşı siyasal özgürlük! Tamam faşizmi yıkacaksınız, siyasal özgürlüğü de ele geçireceksiniz. Faşizmi yıkmaktan ne anlıyorsunuz? Siyasal özgürlüğün kazanılması sizce nedir? Siz faşizmi mi yıkacaksınız, yoksa burjuvazinin faşist biçimi içerisindeki siyasal sınıf iktidarını mı? Faşizmi burjuvazinin toplumsal sınıf egemenliğinden bir dış siyasal kabuğu olarak sıyırıp almakla mı yetineceksiniz, yoksa bu toplumsal egemenliğin sınıfsal iktidarını mı yıkacaksınız? Çünkü bu kabuk içinde burjuvazinin sınıf egemenliği var. Bu egemenlik faşist biçimle de bağdaşiyor, gerici biçimlerle de bağdaşıyor, burjuva demokratik biçimlerle de bağdaşıyor. Alman tekelleri faşizmle de yönettiler kendi toplumlarını, burjuva demokrasisiyle de yönetiyorlar. Daha ara biçimlerle de yönetebilirler. Siz kabuğu mu söküp alacaksınız, yoksa öze mi ulaşacaksınız, iktidarın sınıf özüne mi ulaşacaksınız? Soru ve sorun bu kadar basit.

Gelgelelim faşizme karşı siyasal özgürlük ya da aynı şey demek olan siyasal demokrasi, geleneksel hareketin yeni dönemde önplana çıkardığı temel stratejik formülasyondur. Artık geri iktisadi tahliller, bunlara dayalı açıklamalar sürdürülemediği için, artık toprak devrimine dayalı bir demokratik devrim denemediği için, devrim stratejisi siyasal demokrasinin yokluğu üzerinden gerekçelendirilmeye çalışılıyor. Ama bu arada şunu da gözden kaçırmamak gerekir. Asıl sorun, geçmişten devralınan, aşılamayan, aşılamadığı gibi gelinen yerde bir önyargı düzeyinde katılaştırılan burjuva demokratik ufuktur. Bu toplumda siyasal özgürlüğün yokluğu olgusu, geleneksel akımların ideolojik ve sınıfsal gerçeklikleriyle de birleşince, ortaya sözünü ettiğim katılaştırma çıkıyor. Gerekçelendirilmesi değişse de hedefin kendisi değişmiyor, aynı ufuk aşılamiyor.

Bu toplum, Türkiye toplumu, siyasal özgürlüğü hiçbir zaman yaşamamış. Ulusal kurtuluş mücadelesi tarihine baktığımız zaman, gördüğümüz bu açıdan çok

* "Emperyalizmde bütün demokratik istemler, siyasal bakımdan elde edilmelerinin zor oluşu ya da bir dizi devrimlere başvurmaksızın elde edilemeyeşleri anlamında 'erişilemez' istemlerdir." (Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm, Sol Yayınları, 1. baskı, s.45 -Red)

da budur. Kapitalist gelişme sıçramasını yapıyor, bu zemin üzerinde yığınların demokratik özlemleri kabarıyor. Ve yığınlar bunlar uğruna sayısız mücadelelere giriyorlar. Bu mücadeleler içerisinde bu toplumun yarattığı demokratik birikimler, değerler, kurumlar ne ise, bu ülkenin gerçek demokrasi birikimi de gerçekte odur.

D. Perinçek gerçi bize "yüz yıllık bir demokrasi birikimi" çıkarıyor. Jön Türkler'den alıyor, İttihat ve Terakki'ye, oradan kemalistlere bağlıyor. Ve elbette '60'lardan itibaren de artık emekçiler inisiyatifi ele aldı diyor. Genel planda alındığında "yüzyıllık birikim" iddiasına karşı çıkılmaz, bunun elbetteki bir anlamı var. Ama yüz yılın ilk 70 yılına baktığımız zaman gördüğümüz şey, 1908 hareketi ile '20'li yıllarda kemalist devrim kapsamına giren neyse ondan ibaret. Ama kemalist hareket derin bir siyasal gericiliği de daha baştan kendi içinde taşımıştır. Toprak devrimi ihtimalini engellemiştir, emekçi sınıflara hiçbir demokratik siyasal hak, basit bir sendika hakkı bile tanımamıştır.

Tam tersine, önceki mücadeleler içinde ve Kurtuluş Savaşı döneminde fiilen kazanılan çok sınırlı hakları da, çok geçmeden terör ve zorbalıkla gaspetmiştir. Artı Kürt ulusunun varlığını bile inkar edebilecek bir aşırı gerici şovenist çizgide ırkçılığı kurumlaştırmıştır. İdeoloji, kültür, eğitim ve siyasal yapı alanlarında...

Öteki yüzü de işte budur bu yüz yıllık birikimin. Düşünün ki Perinçek'in bu "yüz yıllık birikim" değerlendirmesinde kemalist devrim çok özel bir yer tutar. Ama bugünkü demokratik siyasal sorunlara bakıyoruz, bir parça laiklik onurunu bıraksanız bile kemalistlere, öteki bütün sorunlarda bizzat onlar gericiliğe sağlam bir zemin, kurumlaşmış bir zemin kazandırmışlar. İşçi sınıfının en ilkel demokratik haklarına bile katlanamamışlardır. İlerici hareketi her vesileyle ezmişler, en azgın bir komünizm düşmanlığını bir siyasal kültür haline getirmişlerdir. Şovenizmde işi Kürt ulusunun varlığını tümünden inkar etme noktasına vardırımlar. Bugün Kürt sorunu bu ülkede siyasal özgürlük sorununun en kilit halkası haline gelmiştir. Bu tam da bu şoven ve inkarcı tarihsel mirasla bağlantılıdır. Burjuvazi bugün faşizmi, siyasal gericiliği topluma egemen kılarken bu inkar kültüründen yararlanıyor. Eğer bu inkar kültürü toplumun gözeneklerine bu kadar derinlemesine sinmemiş olsaydı, resmi şovenizm bugün Kürt halkının uyanışı karşısında bu kadar tepkili olmazdı. Türk emekçileri bu gelişme karşısında bu kadar önyargılı davranmazdı. O inkar kültürünün yarattığı derin önyargılardır bunlar.

Bu ülkede gerçekten siyasal özgürlük mücadelesi tarihsel olarak çok zayıf kalmıştır. Toplumun demokratik birikimi çok zayıftır. Demokratik ilişkileri çok zayıftır. Demokratik kurumları çok zayıftır. Ve bize bu verilerden hareketle yöneltilen, yöneltilen olan soru şudur: Peki bu zayıflıklar ortamında, işçi sınıfı, emekçi katmanlar burjuvaziyi nasıl devirecekler? Demokrasiyi bile henüz kazanamamış olanlar, toplumsal devrimi nasıl başaracaklar? Bu soru, toplumsal devrim sürecini, bu süreç içinde demokrasi uğruna mücadele ile sermayeyi devirme mücadelesi arasındaki organik ilişkiyi anlayamamanın bir ifadesidir.

İşçi sınıfı ve emekçi katmanlar, tam da demokratik-siyasal sorunlar temeli üzerinde başarılı bir mücadele içerisinde girip, bu mücadele içerisinde bir siyasal eğitimden ve bilinçlenmeden geçmedikçe, zaten herhangi bir devrim yapamazlar. Yani sınıf iktidarı değişimi anlamında herhangi bir devrim yapamazlar. Siz isterseniz adını demokratik devrim koyun; neticede devrim yapmak için mevcut egemen sınıfı devirmeniz lazım. Kaldı ki aslında siz de pratik olarak aynı sınıf iktidarına işaret ediyorsunuz. Adını istediğiniz kadar işbirlikçi burjuvazi ya da komprador burjuvazi koyun; neticede devirmek için saptadığınız hedef, gerçek varlığıyla, Türkiye'de tekeli sermaye iktidarından başka bir şey değildir. Böyle olunca da, bize yöneltilen soruyu geri çevirip sahiplerine yöneltmek mümkündür. Eğer demokrasi mücadelesini düzen içi bir mücadele değil de devrim mücadelesi olarak ele alıyorsanız, bu durumda, "bütün bu

Demokrasi sorununda marksist devrimci tutumu ve programı başından beri EKİM temsil ediyor.

Bir de bildiğiniz gibi ara bir konum ve tutum var.

Tam da o küçük-burjuva ara sınıf konumuna denk düşen ve bizim geleneksel devrimci akımlar ya da küçük-burjuva devrimci demokrat akımlar dediğimiz akımların temsil ettiği tutum. Onlar bu meseleyi düzen içi bir reform mücadelesi olarak ele almayı reddediyorlar. Bu meseleyi devrimci bir tarzda çözmek istiyorlar. Ama yazık ki bu meselenin devrimci çözümünün ne anlama geldiğini kavramak yeteneğini de bir türlü gösteremiyorlar. Bu da bir gerçek. Bu kavrayışsızlık hiç de yalnızca basit teorik yanılığın gelmiyor. Son tahlilde, oturdukları sosyal zeminin, taşıdıkları sınıfsal kimliğin yarattığı bir bakış sınırlılığı var burada.

zayıflıklar" ortamında, mevcut egemen sınıf iktidarı sizce nasıl yıkılabilecektir?

Dolayısıyla mesele basitçe şudur: Siyasal özgürlük mücadelesini önemsemeyen ve bu mücadelede mevziler kazanmadan elbette devrim mücadelesinde hiçbir ciddi gelişme umamamız. Ama eğer biz siyasal özgürlük mücadelesini az-çok ciddi bir başarıyla yürütürsek, bu başarının bizzat kendisi zaten egemen burjuva sınıf iktidarının devrilmesi süreciyle örtüşecektir, onunla aynı anlama gelecektir. Zira bu toplumda siyasal gericiliğin kaynağı burjuvazidir ve siyasal özgürlük mücadelesinin gerçek zafer burjuvazinin devrilmesi anlamına gelecek. Tarih meseleyi bizim karşımıza işte böyle çıkarmış, burjuvaziyi devirme mücadelesi olarak çıkarmış.

Deniliyor ki (ben bunu örneğin TDKP RÖportajı'nda gördüm); altyapıda her ne kadar feodalizm tümünden gerilemiş, tasfiye olmuş olsa bile (eski görüşlerine kılıf giydirirken, eski programlarını revizyondan geçirirken söylüyorlar bunlar), '80 yıllara baktığımızda dinsel gericiliğin güçlendiğini, bir takım başka biçimler içerisinde toplumun ortaçağ ideolojisine döndüğünü, bunların kuvvetlendiğini görmekteyiz... Güzel, gördünüz de, bunları güçlendirenin bizzat burjuvazinin kendisi olduğunu niye görmüyorsunuz peki? Burjuvazi bütün bunlardan yarar umuyor. Emperyalizmin ideologları Türk burjuvazisinin karşısına "ılımlı islam"ı bir proje olarak çıkarıyorlar. Bugün tekkelerin, zaviyelerin serbest bırakılmasını, "sivil toplum kurumu" kabul edilmesini TÜSIAD'ın dünkü başkanı Cem Boyner istiyor. TÜSIAD kökenli ve ABD destekli Yeni Demokrasi Hareketi'nin temel taleplerinden biri de işte buydu. Yani gericiliğin bugünkü bayraktarlığını burjuvazi yapıyor. Şu MÜSIAD üyesi dediklerinizin hepsi birer modern burjuva gerçekte. "Asya'nın kaplanları" deniliyor bunlara. Yani ortaçağ biçimlerinden yararlanarak, geri ideolojiden, geri değerlerden yararlanarak, emek sömürsünü, artı-değer sömürsünü daha kolay bir biçimde sürdürmeye çalışıyorlar bunlar. Bunların dinsel gericiliğe verdikleri desteğin, ortaçağ artığı bir kültüre gösterdikleri ilginin gerisinde bu "modern" burjuva hesap var.

Toplumun ideolojisi gitgide daha çok ortaçağ tonlarına kaçıyor. İyi de, bu, bizzat burjuvazinin ideolojisinin aldığı bir biçim olarak çıkıyor karşımıza. Kaldı ki bu Türkiye'ye ya da nispeten geri İslam ülkelerine özgü bir şey de değil. Bugün yeryüzünde dinsel ideolojinin en gerici biçimlerde kullanıldığı ülkelerin başında bizzat kapitalizmin kalesi ABD geliyor. Yani ne yaparsanız yapın, gelip aynı noktaya dayanıyorsunuz. Altyapıda kapitalist ilişkiler pekişirken, üstyapıda ortaçağ artığı bir ideoloji ve kültür güç kazanıyorsa, bu bizzat 12 Eylül gibi sermayenin bir faşist bastırma hareketinin özel itkiyiyle ve onun düzlediği zemine oluyorsa, bu bütün yolların burjuvazinin sınıf egemenliğine çıktığını, gidip orada düğümlendiğini göstermekten başka neyi kanıtlar ki? Siyasal gericiliğin temel kaynağı odur ve tersinden siyasal özgürlüğün baş engeli odur. Siyasal özgürlüğü kazanmak mı istiyorsunuz, o halde bu sınıfı yıkmak

zorundasınız. Bizde siyasal özgürlük sorunu, kendi başına bir sorun olmaktan çıkmış, sermayenin sınıf iktidarını devirme genel sorununa, yani bir sosyalist devrime bağlanmıştır. Hepsi bu.

Ama sorunu mesela ÖDP tarzında formüle ederseniz, bunun liberal anlamda belli bir iç mantıksal tutarlılığı olur. Önce burjuva toplumu kendi içinde tam olarak demokratikleştirelim; yani bir burjuva sınıf iktidarını devirmek yerine, toplumun özellikle orta sınıflarına da dayanmasını bilerek, burjuvaziyle de uzlaşma kanalları arayarak, bu toplumda demokratik ilişkileri, demokratik değerleri, demokratik kurumları önce bir geliştirelim. Toplum bunları biraz alsın, edinsin, hazzetsin; bu arada işçi sınıfı da bu tam demokratikleşmiş toplum okulunda bir güzel okusun, eğitimden geçsin... Sonra bu demokratikleşmiş toplum zemininde, çağdaş ilişkiler ortamında, burjuvaziyle de bir hesaplaşmamız varsa, bunu da bir biçimde bir sonuca bağlarız. (Geçenlerde bu çizginin bizdeki fikir babalarından biri olan M. Belge'yi bir programda seyrettim, anlattığı şey kabaca buydu. O kadar da mantıksal bir çerçevede anlatıyor ki...)

Tarihsel olarak böyle bir düşünce tarzının temeli de var zaten. Lenin'in demokrasi sorununda Kautskizm ilgili tanımından daha önce söz etmişim. Ne diyor Lenin? Kautskicilerin bütün bu demokratik istemleri bir bir formüle etmesi yanlış değildir. Yanlış olan, Kautskicilerin bunları barışçıl ve demokratik bir kapitalizm hedefi çerçevesinde formüle ediyor olmasıdır. Biz ise bunları toplumsal devrim hedefi çerçevesinde formüle etmeli ve ona bağlamalıyız. Oysa, diyor, bizim darkafalı emperyalist ekonomistlerimiz, Kautsky'nin bu taleplere verdiği önemden kalkarak bu talepleri küçümsemek ya da reddetmek yoluna gidiyorlar. Bu taleplere göstermemiz gereken ilgiyi oportünizme verilmiş bir taviz sayıyorlar. Lenin, siz bu kafayla oportünizmi sadece güçlendirmiş olursunuz, diyor. Çünkü demokratik siyasal istemler yığınlar için ekmek, su ve hava gibidir. Bunlara gerekli ilgiyi göstermediniz mi yığınlar da ulaşamazsınız; onları politik bir eğitimden geçiremezsiniz, yarının iktidar mücadelesine hazırlayamazsınız, dolayısıyla toplumu devrimci bir tarzda dönüştürme mücadelesinde hiçbir sonuca ulaşamazsınız.

ÖDP'nin koyduğunun bir mantığı var dedim. Gelinek yerde yaşam pek ara biçimlere yaşam hakkı tanımadığı için, TDKP'nin mantığı zaten gelip ÖDP mantığı ile çakıştı. Emek gazetesi durmadan "demokratik devlet" sloganı atıyor. "Demokratik devlet", gerçekte mevcut devletin demokratikleştirilmesinden başka bir şey değildir. Yani aslında ÖDP'nin demokratikleşme dediği şeyin kendisinden başka bir şey değil. Durmadan "demokratik devlet" diyor, bunu öne çıkarıyor. Önce "demokratik devlet" demişlerdi, sonra bunu "demokratik Türkiye"ye çevirdiler. Şimdi bakıyorum, daha soğukkanlı bir biçimde, temel hedefi "demokratik devlet" olarak tanımlıyorlar. "Demokratik anayasa", "demokratik ordu" diyorlar. Son derece mantıklı! TDKP çizgisinin yaşadığı evrime baktığımız zaman, samimilerse eğer, sorunu açıkça böyle koymaları gerekiyor. Ama bu, demokrasinin liberal programı dediğimiz şeyin ta kendisidir.

Demokrasi sorununda marksist devrimci tutumu ve programı başından beri EKİM temsil ediyor. Bir de bildiğiniz gibi ara bir konum ve tutum var. Tam da o küçük-burjuva ara sınıf konumuna denk düşen ve bizim geleneksel devrimci akımlar ya da küçük-burjuva devrimci demokrat akımlar dediğimiz akımların temsil ettiği tutum. Onlar bu meseleyi düzen içi bir reform mücadelesi olarak ele almayı reddediyorlar. Bu meseleyi devrimci bir tarzda çözmek istiyorlar. Ama yazık ki bu meselenin devrimci çözümünün ne anlama geldiğini kavramak yeteneğini de bir türlü gösteremiyorlar. Bu da bir gerçek. Bu kavrayışsızlık hiç de yalnızca basit teorik yanılığın gelmiyor. Son tahlilde, oturdukları sosyal zeminin, taşıdıkları sınıfsal kimliğin yarattığı bir bakış sınırlılığı var burada.

(Devam edecek...)

Denizler'in koptuğu reformist-legalist TKP-TİP geleneğini '90'larda yeniden diriltten ruhsuz liberaller onlara sahip çıkamazlar

Denizler işçi sınıfına ve sosyalizme aittirler!

6 Mayıs 1972... Bu tarih üç yiğit devrimcinin, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın darağaçlarında katledildikleri tarihtir. Aradan 25 yıl geçti. Devrimci anıları tüm sıcaklığını ve canlılığını bugün de koruyor. Devrim uğruna yiğitliğin ve kendini adamanın sembolü haline gelen bu üç devrimcinin anıları gelecekte de aynı anlamı ve önemi taşıyacaklardır. Onları bugün bir kez daha derin bir saygıyla anıyoruz.

Neyi temsil ediyordu Deniz'ler? Hangi koşulların ürünüydüler? Ve kime aittirler?

Türkiye tarihinde '60'lı yıllar, alt sınıfların geniş kitleler halinde mücadele sahnesine çıktığı büyük sosyal çalkantı yıllarıdır. Kapitalist sömürü ve yağmadan bunalan işçilerin uzun ve inatçı grevleri... Her biri devletin kolluk kuvvetleri ile dişe diş çatışmalarla biten fabrika işgalleri... Kapitalizmin yıkıma uğrattığı kentlerin ve özellikle kırların küçük-burjuva kitlelerinin öfkeli çıkışları... Gençliğin siyasal iktidara va ABD'ye karşı militan anti-faşist, anti-emperyalist protestoları... Dönemi bunlar karakterize eder.

Türkiye'deki bu ilk büyük sosyal-siyasal uyanışın önemli siyasal sonuçlarından biri, sonradan '71 Devrimci Hareketi diye tabir edilen devrimci siyasal akımların ortaya çıkması oldu.

Bu akımların ortaya çıkışı reformist sol gelenekten bir kopuştu! '71 Devrimci Hareketi, o güne dek Türkiye sol hareketine egemen olmuş icazetçi ve burjuva reformist gelenekten anlamlı bir kopuşun adıdır. Sosyal mücadelenin genel birikimi temeli üzerinde gelişen güçlü bir devrim arzusunun ifadesidir bu çıkış. Hem siyasal hem de pratik açıdan yeni bir üslup, yeni bir tutumdur.

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan da işte bu kopuşun ürünüydüler. Güçlü bir devrim arzusu ve inancı ile kuşanmış bir kuşağın ilk ve en seçkin temsilcilerindendirler. Düzene, devlete ve onun gerisindeki emperyalizme sınırsız bir kin ve öfke ile doluydular. Devletin baskı ve zulmüne, yoğun kapitalist sömürüye, emperyalist yağma ve kölelik ilişkilerine başkaldırdılar. Hep öndeydiler ve her zaman da en

önde yürüdüler. Onlar o günün koşullarında söz yerindeyse Türkiye'nin Spartaküsleri, Thomas Münzerleri, Zapataları'ydılar.

Deniz ve yoldaşları devrimciydiler. Soylu ütopyaları vardı. Yürekliydiler ve yürekleri devrim arzusu ve inancıyla doluydu. Devrimcilik onlar için bir yaşam biçimiydi. Devrimse bitmeyen bir kavgaydı onlar için. Tüm yaşamlarını devrime adadılar. Devrim için kendini adamanın seçkin bir örneği oldular.

Rahat dönemlerin devrimcileri değillerdi onlar. Devrimci mücadelenin büyük ölçüde bir kararlılık ve direnç sorunu olduğuna, yaşamın her saniyesinin bu dava uğruna sarfedilmesinin gerekliliğine inanıyorlardı. Üniversite işgalleriyle başlayıp 6. Filo'yu protesto eylemleriyle süren, THKO şahsında örgütsel bir devrimci kimlik kazanan ve nihayet 6 Mayıs 1972'de darağaçlarında sona eren kısa denilebilecek yaşamları boyunca hep buna uygun davrandılar.

Yolları 12 Mart '70 darbesiyle kesildi. Burjuvazinin bu karşı-devrimci darbesi '60'larda yükselen, 15-16 Haziran'la doruğa çıkan devrimci sınıf mücadelesine dönük bir bastırma hareketiydi. Burjuvazi intikamını '71 Devrimci Hareketini yenilgiye uğratarak, Denizleri darağaçlarında katlederek aldı.

Boyuncu eğselerdi idam edilmeyeceklerdi. Ancak onlar boyun eğmediler. Ölümü yiğitçe kucakladılar. Son sözleri onların idamlarını kararlaştıran Ali Elverdiler'in, Baki Tuğlar'ın ve temsilcisi oldukları sınıfın, yani burjuvazinin suratına bir tokat gibi indi. 12 Mart karanlığını yırtarcasına "Yaşasın Marksizm-Leninizm'in yüce ideolojisi!", "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının bağımsızlık mücadelesi!", "Kahrolsun emperyalizm!" sloganlarını haykırdılar

Denizler Türkiye'nin devrimci mücadele tarihinde bir kilometre taşıydılar. Düşünceleri ve pratikleriyle sonrası dönemlere olumlu bir miras bıraktılar. Kendilerinden sonraki kuşaklar için esin kaynağı oldular. Bu nedenle unutulmadılar ve unutturulamadılar.

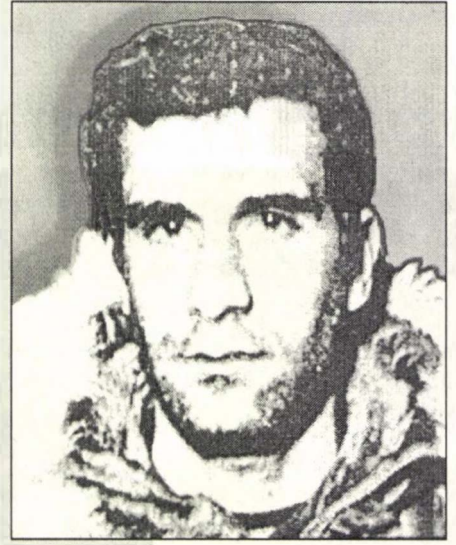
Denizler ve diğerleri, Mahirler ve İbrahimler, tümü de gençtiler. Temsil ettikleri hareket gibi "ilk"tiler. İlk olmanın doğal ve o ölçüde de kaçınılmaz kusurlarını taşıyorlardı. Hem siyasal ve hem de pratik bakımdan icazetçi ve reformist gelenekten anlamlı bir kopuş gerçekleştirmiş, bu çerçevede devrim mücadelesine yeni bir soluk kazandırmışlardı. Ancak o günkü koşulların yanısıra uluslararası etkenlerin koşulladığı sınırlılıktan, bunun kolaylaştırdığı çarpıklıklardan kaçınamadılar. Birikimleri geçmiş geleneğin doğru bir temelde aşılmasına yetmedi. Herşeye rağmen işçi sınıfına ve sosyalizme yakındılar ve tarihsel miras açısından bugün onlara aittirler.

Günümüzde kimi "68'li"lerin ve EMEP'li ruhsuz liberallerin onlara sahip çıkmaları, onların adlarına "vakıf"lar kurmaları, mezarlarının başında hamasi nutuklar atıp gözyaşı dökmeleri, tam bir samimiyetsizlik ve ikiyüzlülüktür. Çünkü onlar Denizler'in devrimci mirasına çoktan sırt dönmüşlerdir. Hem de utanç verici bir biçimde... Onlar bugün, burjuvazinin Denizler'in destansı kavgasını gerçek içeriğinden soyutlayıp ehlileştirme operasyonunun basit figüranları haline gelmişlerdir. Onların Denizler'in koparak terkettikleri TKP-TİP geleneğine dönmüşlerdir. Bu reformist-legalist icazetçi geleneğin günümüzdeki temsilcileridir. Üstelik onlar bu geleneği Türkiye devrimci hareketinin '71 çıkışını izleyen 25 yıllık birikiminin ardından yeniden dirilttikleri ölçüde, bu anlamda bir kokuşmuşluğun temsilcileri durumundadırlar.

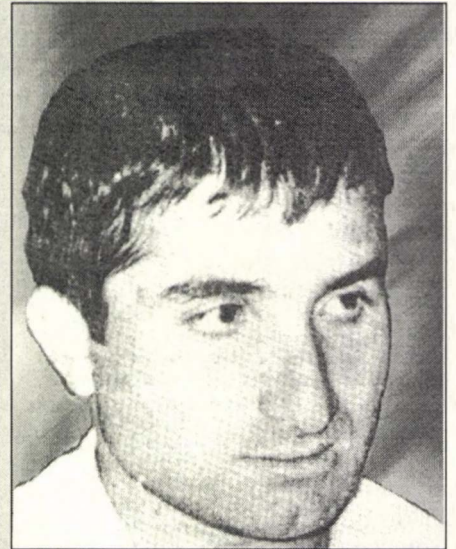
Onlar Denizler'e sahip çıkamazlar. Bu büyük bir utanmazlık, sınırsız bir arsızlıktır. Onların bıraktığı devrimci geleneği yalnızca işçi sınıfı devrimcileri temsil edebilirler ve ileriye taşıyabilirler. Denizler'in kabına sığmayan devrim arzularını da yalnızca işçi sınıfı sonuca götürebilir ve götürecektir.

Bu nedenle de Denizler işçi sınıfına ve devrime aittirler. Denizler bize aittirler.

Katledilişlerinin 25. yılında Denizler'i bir kez daha anıyor, anıları önünde saygıyla eğiliyoruz.

Deniz: **"Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye, Yaşasın Türk ve Kürt Halklarının Kardeşliği, Yaşasın İşçiler Köylüler, Kahrolsun Emperyalizm!"**

Yusuf: **"Ben ülkemin bağımsızlığı ve halkımın mutluluğu için şerefimle bir defa ölüyorum. Sizler bizi asanlar, şerefsizliğinizle her gün öleceksiniz. Biz halkımızın hizmetindeyiz. Sizler Amerika'nın hizmetindedesiniz. Yaşasın Devrimciler, Kahrolsun Faşizm!"**

Hüseyin: **"Ben şahsi hiçbir çıkar gözetmeden halkımın mutluluğu ve bağımsızlığı için savaştım. Bundan sonra bu bayrağı Türk halkına emanet ediyorum. Yaşasın İşçiler, Köylüler ve Yaşasın Devrimciler. Kahrolsun Faşizm!"**

Ulusal köleliğe karşı mücadele emperyalizme karşı mücadeleden ayrılamaz 26 Nisan yürüyüşünün gösterdikleri

PKK'nin çağrısıyla 26 Nisan '97 tarihinde Almanya'nın Düsseldorf kentinde "Kürdistan için barış zamanıdır!" şiarı altında bir yürüyüş yapıldı.

Son derece barışçıl bir atmosfer taşıyan bu yürüyüş, Kuzey Kürdistan'da kanlı ve kurlsız bir savaşın tüm acımasızlığıyla sürdüğü ve Güney Kürdistan'a dönük muhtemel bir işgalin an meselesi olduğu bir sırada gerçekleştirildi.

Bu çok açık bir biçimde, PKK'nin, uzun süredir içine düştüğü çelişkili ve tutarsız konumun ötesinde, "siyasal çözüm" çizgisinde bir hayli mesafe aldığını gösteriyor. Artık yapılan açıklamaları "politik manevra" ifadesi olarak değerlendirmek mümkün değil. PKK Kürt sorununda düzen içi bir çözümün adı olan "siyasal çözüm"e iyiden iyiye angaje olmuştur. Kürt burjuvazisinin ve reformistlerinin yıllardır kendisine enjekte etmeye çalıştıkları bu politika, gelinen yerde artık PKK'nin de kendini kilitlediği temel politika haline gelmiştir.

Anayasal "siyasal çözüm" platformu Kürt burjuvazisinin Kürt sorununa ilişkin çözüm platformudur. Bu kurulu düzenin kendi sınırları içinde bir çözüm demektir. Kürt burjuvazisinin, sınıf ilişkilerinde herhangi bir değişime yol açmaksızın, sömürgeci sermaye devleti ve onun gerisindeki emperyalizmle uzlaşma çizgisini anlatır. Kürt burjuvazisiyle işbirliği çizgisinde ilerleyen PKK düne kadar kendisine ait olmayan bu platformun giderek asıl temsilcisi haline gelmektedir.

Komünistler daha ilk günden buna işaret etmiş ve PKK'yi girdiği bu yol konusunda döne döne uyarılmışlardır.

Bu politikada ısrar ettiği ölçüde, bunun, niyetinden bağımsız olarak, PKK'yi adım adım o güne kadar kendisini karakterize eden emekçi sınıf kimliğinden uzaklaştıracağını ve Kürt burjuvazisine yakınlaştıracığını belirtmişlerdi. Dahası "siyasal çözüm" platformunun Kürt burjuvazisinin etkinlik alanı olduğuna, bunun kaçınılmaz olarak Kürt burjuvazisinin ulusal hareket içindeki etkinliğini arttıracığına ve giderek bir ağırlığa dönüşüreceğine de işaret etmişlerdi. O günden bugüne yaşanan tüm gelişmeler her bakımdan komünistleri doğrulamıştır.

PKK "siyasal çözüm" platformunda ısrar ettiği ölçüde devrimci-halkçı kimliğinden önemli oranda uzaklaşmış, kendi burjuvazisine yaklaşmıştır. Daha önemlisi, gelinen yerde PKK, Kürt burjuvazisi ve reformistleri tarafından adeta kuşatılmıştır. Bugün artık Kürt burjuvazisi ve reformizmi ulusal hareket içerisinde hatırı sayılır bir güce ve inisiyatife sahiptir.

Politikada önemli olan nelerin hangi çerçevede ve neyin aracı olarak dile getirildiğidir. PKK'nin Kürt ulusunun ulusal istemlerini belli bir kararlılıkla dile getirmesi, hala silahlı bir hareket olması sorunun siyasal-sınıfsal özünü değiştirmemektedir. Zira sözkonusu kararlılık ulusal burjuva platformda

gösterilen bir kararlılıktır. Kaldı ki bu istemler artık iğreti bir düzen içi çözüm demek olan "siyasal çözüm" platformu çerçevesinde ileri sürülmektedir. Bugünkü silahlı mücadele de TC'yi böylesi iğreti bir çözüme zorlamanın bir aracı olarak yürütülmektedir. PKK bugünkü tüm politikalarını "siyasal çözüm"e ve "barış"a endekslemiştir. Adeta bu politikaya mahkum hale gelmiş ve kitlesini de bu politikaya esir etmiştir. Düsseldorf'daki "Kürdistan için barış zamanıdır!" yürüyüş ve mitingi de bunun aynası olmuştur.

Yürüyüş Avrupa'nın dört bir yanından gelen yüzüne yakın bir kitle katılmıştır. Yürüyüşün kitle katılımı yönünden görkemli bir görünümü vardır. Ne var ki bu kez, geçmiş yürüyüş ve mitinglerdeki devrimci coşkudan eser yoktur. Aynı şekilde, her defasında Newroz ateşini Avrupa'nın metropollerine taşıyan, otonomları işgal edip polisle kıyasıya çatışan mücadeleci bir kitlenin ve dünyanın gözleri önünde üzerlerine gaz döküp yakacak denli kendisini davaya adayan militanların yerine, bu kez dayanaksız barış hayalleriyle sersemletilmiş bir kitle ve militanlar vardır sahnede. Ne çekilen halaylar, ne genç unsurların taşıdığı PKK, ARGK ve ERNK bayrakları ile A.Öcalan posterleri, ne arada bir atılan "Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor!" sloganı ve ne de genç yurtseverlerin gerilla kıyafetli yürüyüşü, toplam atmosferi değiştirmeye yetmiştir. Deyim uygunsuzsa, koca bir kitle, günler öncesinde yapılan tümüyle reformist ve yasalıcı içerikli propagandalarla terbiye edilmiş olarak miting alanına getirilmiştir. Bu nedenle de yürüyüş rahatsız edici düzeyde bir barışçılığın ve icazetçiliğin egemen olduğu bir yürüyüş olarak başlamış ve öyle de bitmiştir.

Emperyalizme vurmadan ulusal özgürlük mümkün müdür?

Düsseldorf yürüyüş ve mitinginin oldukça rahatsız edici bir önemli boyutu daha var. Yürüyüş boyunca bu kez geçmişteki türden sahneler yaşanmadı. Alman polisi bu defa saldırgan değildi. Kimi küçük müdahaleler dışında herhangi bir sorun

çıkarmadı.

PKK devrimci kurtuluş hareketi kimliğinden taviz vermediği, Kürt sorununda devrimci bir çözüme ısrar ettiği günlerde, Alman emperyalizminin kapsamlı ve acımasız saldırılarıyla yüzyüze gelmişti. Alman devleti '89'da PKK'yi "eli kanlı bir cinayet örgütü" ilan edip, bir kısım yönetici ve militanını tutuklamıştı. Ünlü Düsseldorf duruşmalarında PKK'yi bir terör örgütü olarak dünyanın gözü önünde mahkum etmeye çalışmıştı. PKK'nin Almanya'da politik faaliyet yürütmesini olanaksız hale getirmek anlamına gelen yasakları gündeme getiren, derneklerini kapatan, Kürtler üzerinde terör estiren, gözaltına alan, tutuklayan ve sınır dışı eden de Alman devletiydi. Daha geçen yıl Kürt halkının Newroz'u kutlamasına izin vermemiş, tüm sınırları ve otonomları Kürtlere kapmış, acımasızca saldırıp Newroz'u kana bulamıştı.

Peki ama ne olmuştu da Alman devleti ve Alman polisi bu kez "ılımlı" ve "sempatik" bir tutum sergilemişti. Bunun sırrını Avrupa'da basılan günlük *Özgür Politika* gazetesi 28 Nisan '97 tarihli başyazısında şöyle açıklıyor:

"Türk basınına ve büyükelçisine göre 'Kürtler Almanya'yi bir kez daha oyuna getirmiş, Alman yasalarının yumuşaklığından istifade ederek kendi bölücü ve terörist istemlerini dile getirmişlerdir'. Bunun için hep bir ağızdan yürüyüşün PKK'nin gövde gösterisi haline dönüştüğünü, polis ve savcının neden harekete geçmediğini sordular. Tüm amaçları, yürüyüşle birlikte Kürt tarafı ile Alman devleti arasında doğan ılımlı atmosferi dağıtmak, karalama ve provokasyonlarla kısmen de olsa başlayan siyasal diyalog sürecini baltalamaktı. Ancak Alman devleti ve yetkilileri şunu bilmelidir: Kürtlerin ille de Bonn hükümetini ya da Baviera yönetimini karşılarına alma, onları teşhir ederek 'ne kadar beceriksiz olduklarını gösterme' gibi bir sorunları yoktur. Kürtler, Alman yasalarının ve kamuoyunun demokrasi kültürünün kaldırabileceği bir şekilde, gayet medeni kurallar çerçevesinde en doğal 'siyasal yapma' haklarını kullanmışlardır. Bu anlamda yasaları uygulamakla görevli olan Alman

makamlarının makul olanı yaparak yürüyüş katılımcılarına yardım etmesi ve Türkiye'nin provokasyonlarına gelmemesi ancak kutlanabilir bir harekettir. Bu siyasetin takibi her iki halkın da yararına olacaktır." (vurgular bize ait)

Bütün bu açıklamalar Kürt halkı için vahim bir durumu işaretliyor. Bu açıklamalardan anlaşılıyor ki, Kürt halkı adına, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin azılı düşmanlarından biri ve TC nin Kürt halkına dönük kanlı-kirli ve kurlsız savaşının en aktif destekçisi olan bir emperyalist devletle, yani Alman devleti ile son derece tehlikeli bir ilişki içine girilmiştir. Ya da girilmek üzeredir. "Kısmen de olsa başlayan siyasal diyalog süreci" ile anlatılmak istenen de bundan başka bir şey değildir. Yine bu açıklamalardan anlaşılıyor ki, basit bir "siyasal yapma" hakkı için, güdük bir "siyasal çözüm" için, Alman devletinin dayattığı ya da dayatacağı her koşulda ve kurala olumlu yanıt verilecektir. Kürt burjuvazisi ve reformistleri açıkça Kürt ulusal mücadelesini Alman devletinin (ve genelde emperyalizmin) vesayetine açık hale getirmiş oluyorlar böylece. Artık ehliştiklerini ve bundan böyle "Bonn hükümetini ya da Baviera yönetimini karşılarına alma..." diye bir sorunlarının olmadığını dile getiriyorlar. Bu konuda Alman devletine güvence veriyorlar. Alman devletini ve polisini Türk devletinin provokasyonlarına gelmeyecek kendilerine yardımcı oldukları için kutluyorlar. Alman devleti ile aralarında oluşan "ılımlı atmosfer" in devamını diliyorlar. İstedikleri tek şey, Alman devletinin TC üzerindeki nüfuzunu kullanarak onu iğreti bir siyasal çözüme razı etmesidir.

Kendi emperyalist çıkarları çerçevesinde kullanabileceği, başta ABD olmak üzere diğer emperyalistlerle rekabetinde koz olarak ileri süreceği ehliştirilmiş bir Kürt ulusal hareketi Alman emperyalizminin de hedefleri arasındaydı. Bu açıklamalardan anlaşılıyor ki, Alman devleti bunu hazır halde önünde bulmuştur. Bu koşullarda böylesi bir olanağı reddetmesi düşünülemez. Tersine ona ılımlı yaklaşacak ve "sempati" gösterecektir. Düsseldorf'daki barışçıl eyleme dönük ılımlı tutumu da bunun ifadesidir.

Özgür Politika'da dile getirilen bu açıklamalar yalnızca Kürt burjuvazisinin ve reformistlerinin niyet ve açıklamalarından ibaret olsaydı, durum o denli vahim sayılmayabilirdi. Yazık ki bir süredir hemen hemen benzer açıklamalar bizzat A.Öcalan tarafından da yapılmaktadır.

PKK ulusal burjuvazinin politik platformu olan "siyasal çözüm" platformunu benimseyeli beri, A.Öcalan sürekli bir biçimde, PKK'nin bir terör örgütü olmadığını, tersine yalnızca kültür ve kimliğe ilişkin ulusal haklar talep eden bir hareket olduğunu belirtiyordu. Böyle olduğunu

kanıtlamak ve bu çerçevede meşrulaşmak için bir dizi de açılım yaptı. Öyle ki, A.Öcalan Clinton'a yazdığı mektupta işi, ABD'nin Kürt sorununda siyasal bir çözüm için devreye girmesini istemeye dek vardırı. Böylesi bir çözüm için ileri sürülecek her türlü koşula (tavize) hazır olduğunu bile belirtti.

Benzer çağrılar sürekli olarak Alman emperyalizminin siyasal temsilcilerine de yapıldı. A.Öcalan'ın gerek doğrudan ve gerekse bugün için PKK destekçisi görünen bir kısım Kürt reformisti üzerinden Alman devletiyle ilişkiler kurma ve geliştirme çabasında hiç değilse ilk adımlarını attığı anlaşılıyor. Tüm veriler bunun bir gerçek olduğunu gösteriyor.

PKK yakın dönemlere kadar ulusal hareket çerçevesinde bir öncünün oynayabileceği en ileri rolü, en kararlı, en militan ve en gözüpek biçimde oynamıştır. Üstelik bunu yaşadığı büyük yalnızlık ve kuşatmaya karşın başarmıştır. Devrimci bir çözüm için epeyce direnmiş ve dayanmıştır. Ancak iç ve dış koşullar nihayetinde onun dayanma gücünü de koşturmuş, ötesine izin vermemiştir. '93 Newroz'u ile birlikte yöneldiği "siyasal çözüm" süreci ise başka bazı etkenlerle de birleşerek onun dayanma gücünü erozyona uğratmış, hayli zayıflatmıştır. Ulusal cepheyi geniş tutarak yalnızlıktan kurtulmak için kendi burjuvazisi ile girdiği işbirliği süreci PKK'ye pahalya malolmuştur.

Anayasal siyasal çözümün bir politikaya dönüşmesi bu ilişkilere kuvvetli bir temel kazandırmış, onları yeni boyutlara vardırırmıştır. PKK, hareket içinde gücü artan Kürt burjuvazisi tarafından, içten adeta bir kuşatma altına alınmıştır. Onun tarafından bugün artık hayli ılımlı bir çizgiye çekilmiştir.

Almanya ile "kısmen başlayan diyalog süreci" ve "Kürt tarafı ile Alman devleti arasında doğan ılımlı atmosfer" bunun ifadesidir.

Kürt ulusal hareketinin tüm bir deneyimi, içerde kendi burjuvazisi ile, dışarda şu ya da bu sömürgeci devlet ve onların gerisindeki emperyalist güçlerle uzlaşarak soruna çözüm arama strateji ve politikasının hazin iflasını anlatıyor. Bu strateji ve bu politika bugüne kadar Kürt halkına acı ve yıkımdan başka hiç bir şey vermemiştir.

PKK daha düne kadar şiddetle reddedip mahkum ettiği bu politikayı terk etmelidir. FKÖ deneyimi yeterince uyarıcıdır. Olanaklar henüz tükenmemiştir. PKK hala etrafında kenetlenmiş büyük bir kitleye sahiptir. Yeniden ve hızla kendini var eden emekçi halk tabanına dönmeli, çözümünü kendi emekçi sınıfları ile Türkiye işçi sınıfının samimi ittifakında/ iki ulustan işçilerin birliğinde ve birleşik devriminde aramalıdır. Tüm 20. yüzyıl tarihi gösteriyor ki, emperyalizmi doğrudan karşıya almadan, ona cepheden vurmadan gerçek bir ulusal özgürlüğe ulaşmak da olanaklı değildir.

Ortadoğu'da emperyalist saldırganlığın yeni adı ABD-Türkiye ve İsrail ittifakı

Türkiye ile İsrail arasındaki kirli ilişkiler giderek geliyor. Önce Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadağ'ı İsrail'i ziyaret etmişti. TC'nin tarihinde ilk kez bir Genelkurmay Başkanı İsrail'i ziyaret ediyordu. Bu elbette son derece anlamlıydı. Çünkü ziyareti gerçekleştiren en üst düzeyde bir askeri yetkiliydi. İlişkiye geçilen başta Filistinliler olmak üzere, bölge halklarına dönük saldırganlığı ile ün yapmış jandarma bir devletti. Ziyaret, Filistin halkı hiçe sayılarak ve üstelik de Filistinliler için kutsal sayılan Kudüs'te gerçekleştirilmişti. Dahası Genelkurmay Başkanı İsrail'i ziyaret edip de Filistinlilerle görüşmeyi reddeden ilk resmi yetkili olmuştu.

Türk devleti ile siyonist İsrail devleti arasındaki ziyareti trafiği sonraki günlerde de sürdü. İsrail Dışişleri bakanı Levi İadeyi ziyarette bulundu. Asıl muhatapları yine en üst düzeyde askeri yetkililerdi ve zamanının büyük bölümünü onlarla yaptığı görüşmelerle geçirdi. Ardından 30 Nisan '97 tarihinde Savunma Bakanı Turhan Tayan İsrail'e gitti. Bunu 4 Mayıs'ta Genelkurmay, Savunma, Dışişleri ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı yetkililerinden oluşan 26 kişilik bir heyetle birlikte Türk Genelkurmay'ın ikinci adamı olan orgeneral Çevik Bir'in İsrail'i ziyareti izledi.

Türk devlet yetkilileri askeri ve siyasal alanda İsrail'le geliştirilen bu ilişkilerin, herhangi iki devlet arasında kurulan normal ilişkilerden farksız olduğunu, üçüncü bir devlete karşı olmadığını belirtiyorlar. İsrail devlet yetkilileri ise; amaçlarının ABD'nin etkin desteği ile bölgede "caydırıcı bir güç" (demek oluyor ki saldırgan bir güç) oluşturmak olduğunu açıklayarak Türk devlet yetkililerini yalanlıyorlar. Gerçek şu ki, ABD'nin etkin ve açık desteği ile kurulan Türkiye-İsrail ittifakı, başta Kürt ve Filistin halklarının özgürlük mücadeleleri olmak üzere, bölgedeki devrimci, ilerici ve anti-emperyalist dinamikleri boğma amaçlı bir saldırganlığın yeni adı ve ifadesidir. Ve ABD'nin Ortadoğu'daki emperyalist çıkarlarının korunmasına hizmet etmektedir.

Türk devleti öteden beri saldırgan bir devletti. ABD'nin bölgedeki jandarmasıydı. Ancak bugün durum daha farklıdır. Türk devleti bugün İsrail gibi bölgenin en saldırgan devleti ile ilişki kurarak bu konumunu yeni ve daha ileri bir düzeye çıkarmıştır. ABD kendisine uşakça sadakati karşılığında Türkiye'ye daha geniş bir inisiyatif ve manevra alanı sağlamıştır. Yeni ve dikkate değer bir diğer gelişme de şudur. Günümüz Türkiye'sinde artık hükümetler ve parlamento iç ve dış siyasette tamamen devri dışı bırakılmıştır. Kuşkusuz ki burjuvazi adına, iç siyaseti de dış siyaseti de yürüten asıl güç Türk ordusudur. Orgeneral Çevik Bir içerde içişleri, dışarda ise dışişleri bakanıdır. ABD emperyalizmi Türk ordusunun bu yeni konumunun tamamıyla farkındadır. O bölge halklarına dönük saldırılarında bundan böyle İsrail ile birlikte vurucu bir güç olarak Türk ordusunu daha aktif bir biçimde kullanacaktır. Çevik Bir'in İsrail'i ziyareti sırasında kararlaştırılan ve ABD, Türkiye ve İsrail'in ortaklaşa gerçekleştireceği bölge halklarına gözdağı niteliğindeki Doğu Akdeniz'dek askeri tatbikat da bunun ilk işareti ve ifadesidir.

Türk ordusu Güney Kürdistan'ı işgale hazırlanıyor

İşgalci Türk ordusunun bir bölümü günlerdir Güney Kürdistan sınırına yığılmış, işgal için emir bekliyor. Sınırı aşarak Güney Kürdistan'ı işgal etmeyi planlıyor.

Özel savaş cephesi bir süredir PKK'yi önemli ölçüde etkisiz hale getirip terörün belini kırdığını ve Kuzey Kürdistan'da duruma tümüyle hakim hale geldiğini dile getiriyordu. Duruma bakılırsa sömürgeci devlet bunu bir ikinci adımla tamamlamak istiyor. Bu adım Güney Kürdistan'ın bir kez daha işgal edilmesidir.

Sermaye devleti bu konuda en başta ABD'ye güveniyor. Onu işgal konusunda cesaretlendiren bir başka etken daha var. Bu, ABD, Güney'deki Kürt örgütleri (YNK ve KDP) ve Türkmen temsilcilerinin katıldığı "Ankara Zirvesi"nde kazandığı konumdur. Bilindiği gibi, Silopi'de konuşlandırılan Çekiç Güç'ün kaldırılmasının ardına gelen günlerde, bu sözkonusu güçler peşpeşe Ankara'da zirveler gerçekleştirmişlerdi. Bu zirvelerde alınan kararlardan biri de Kürt örgütleri arasında sağlanan ateşkes kararıydı. Ateşkes uyulup uyulmadığını denetlemek ve ateşkesi kalıcı hale getirmek üzere Erbil'de bir "Barış Gücü'nün oluşturulması da bu kararın bir parçasıydı. Bu çerçevede ABD'nin yanısıra TC'ye de denetleyici bir konum kazandırıldı. Dikkate değer bir başka nokta ise "Barış Gücü" içerisinde Güney'deki Türkmen temsilcilerinin de yer alacak olmasıydı. TC'yi en çok sevindiren ve iştahlandıran da bu oldu.

TC o güne kadar adını dahi anmadığı Türkmenlerin birdenbire hamisi kesildi. O kadar ki, ne zaman Güney Kürdistan'ın statüsüne ilişkin bir tartışma yaşanır, TC hemen Türkmenleri hatırlıyor. Kuşkusuz ki Türkiye'yi gerçekte ilgilendiren Türkmenler değil. O yalnızca kendi çıkarlarıyla ilgilidir ve Türkmenler de bu çıkarlara yalnızca alat ediliyor. Güney Kürdistan'ın statüsü belirlenirken Türkmenlerin de gözetilmesi sorunu TC için sadece bir bahanedir. Güney Kürdistan'ı işgal etmesinde kullanılacak bir gerekçedir.

TC Dublin Zirvesi'nden dışlanmıştı. TC dışlanmasına neden olan ve bu

zirveyi boşa çıkaran PKK'den rövanş almak üzere Güney Kürdistan'ı işgal etmek istiyor. Üstelik elinde Türkmen kartı olarak... Asıl amacı da ABD'nin desteğini arkasına alarak YNK ve KDP ile işbirliği içinde PKK'ye burda da ağır darbeler vurmaktır. Böylece, yalnızca Kuzey Kürdistan'daki gerilla mücadelesi açısından değil, günümüzde genel olarak Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi açısından da önemli bir üs haline gelen Güney Kürdistan'da da denetim kurmayı umuyor. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi gibi yıllardır başını ağrıtan bir sorundan ancak bu sayede kurtulabileceğini düşünüyor.

Öte yandan sömürgeci burjuvazi bilindiği gibi öteden beri Musul-Kerkük petroleri üzerinde hak iddiasında bulunuyordu. Musul-Kerkük onun hiç bir zaman unutamadığı tarihsel bir düşüdür. Bu nedenle de TC Musul ve Kerkük'ün şahsında Güney Kürdistan'ı her zaman kendi doğal bir etkinlik ve müdahale alanı olarak görmüştür. Bugün hazır elinde Türkmen kartı da varken bu durumu değerlendirmek istemektedir. Üstelik bu kez Güney Kürdistan'a eskiden olduğu gibi sınır ötesi operasyon amacıyla değil, kalıcı olmak için girmek istiyor. Tıpkı ağabası ABD'nin bugünlerde adım adım Erbil'e yerleşmesi gibi.

Ancak sömürgeci devletin hesabı tutmayacaktır. Güney'de umduğunu bulamayacaktır. Arabı, Kürdü, Asurisi ve hatta Türkmeni ile Güney'li bölge halkları olası bu işgale karşı duracak ve direneceklerdir. Öte yandan başta PKK olmak üzere KDP ve YNK dışındaki pek çok silahlı örgüt olası bir işgale karşı direniş kararı almış durumdadırlar. Günlerdir halka direnme çağrıları yapmaktadırlar. Dünyanın ezilen tüm halklarının desteği de bölge halkının yanında olacaktır.

Komünistler işçi ve emekçileri şimdiden sömürgeci burjuvazinin muhtemel bu işgaline karşı uyarmalı, gerçekleşmesi halinde TC'nin bu tümüyle gayri meşru işgalini teşhir etmelidirler. İşçi ve emekçilerin işgale karşı açık tutum almasını sağlamak için yoğun ve etkin bir çaba sergilemelidirler.

Dünyada 1 Mayıs; Kitleesel ve çoşku

Aşağıda Irak İşçi Komünist Partisi'nin Türkiye'de ve türkçe olarak yayınladığı bildiriden bir parça yayınlıyoruz;

Yaşasın 1 Mayıs! Dünya İşçi Sınıfının Günü...

(...) Kapitalizm zalim ve haksız bir düzendir. Bu sistemde, işçi sınıfı kendi gücüyle toplumun tüm servetini ürettiği halde en basit haklarından bile mahrum kalmaktadır. Kapitalistler toplumun sırtından geçinen asalaklardır. Üretim araçlarını ve servetlerini zorla gaspettikleri için tüm gelir kaynaklarından faydalanmaktadırlar. Bu sistemde insanlararası ilişkiler, hayatın temel ihtiyaçlarını üretmek için ekonomik faaliyetlerde bulunmak şeklinde ortaya çıkması gerekirken, ekonomik gelir seviyelerine göre ve kapitalistlerin karını artırması ve servet toplaması üzerine düzenlenmiştir. Kapitalizm, açgözlü bir sistemdir. Bilimsel, teknolojik ve günlük gelişmeler bu sistemde fakirlik, işsizlik, umutsuzluğa dönüşmektedir. İşçileri zelil etmekte ve insanları yaşanılmaz hayatla başbaşa bırakmaktadır.

(...)1 Mayıs, her yıl işçi sınıfının gücünü gösterdiği bir gündür. O gün kapitalistlere karşı emek bayrağının yüceltildiği gündür. O gün, işçi sınıfının ve aşağılanan insanların, toplumun özgürlüğe kavuşturulması için kapitalistlere karşı yaptıkları geniş kapsamlı mücadelenin bir parçasıdır. Bugün düne göre insanlığın kurtuluşu, mücadele sahasında güçlü ve yapılmış komünist ve işçi hareketlerin uyanışını gerektirmektedir.

1 Mayıs bu yürüyüşün bir adıdır. Bugünden itibaren işçiler egemenlik haklarını elde etmek için mücadeleyi başlatırlar. Her gün yeni haklar kazanmaya çalışırlar. Yorulmadan ve umutsuzluğa kapılmadan büyük mücadele için elele verirler. Grev ve yürüyüşlerde birbirini desteklerler. Birlik ve beraberlik içinde dünyadaki işçi hareketleriyle birlikte hareket ederler. İşçi sınıfının mücadelesi yeni bir uyanışı müjdemektedir. İran'daki petrol işçilerini dünyanın çeşitli yerlerindeki on milyonlarca işçiyle desteklenmesi hareketi bunların bir örneğidir. Bu fırsatla İşçi Komünist Partisi'nin yeri ve önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

1 Mayıs işçi sınıfının dayanışma sembolüdür. Olup biteni farketmesinin ve mücadele gerekliliğinin sembolüdür. Bu yılın 1 Mayıs'ında da birliğimizi ve desteğimizi bir daha gösterelim. Bu, her yerde İşçi Komünist Partileri'nin kurulmasına çağrıdır. Ve bunun bize daha iyi bir hayatı, özgürlüğü, eşitliği ve mutluluğu sağlayacağını ispatlayalım. Bunu yapabiliriz. Ve bu günümüz için gerekli bir olaydır.

**Yaşasın 1 Mayıs, İşçilerin Arasında
Birliğin Sembolü!
Yaşasın Özgürlük, Eşitlik, İşçi İktidarı!**

Nisan '97

Irak Komünist İşçi Partisi Siyasi Bürosu

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü dünyanın dört bir yanında milyonlarca işçi ve emekçinin katılımıyla kutlandı. Çoğu yerde hükümetlerin uygulamaya koyduğu saldırı paketleri ve emek düşmanı uygulamalar protesto edildi. İstanbul'daki 1 Mayıs gösterilerinde olduğu gibi başta G.Kore olmak üzere, Zürih ve Berlin'de de polis provokasyonları yaşandı. Polisin saldırıları sonucu çatışmalar meydana geldi, birçok işçi ve gösterici yaralandı, gözaltına alındı ve tutuklandı.

Güney Kore: '96'nın son aylarından başlamak üzere '97 yılının Mart ayına kadar tarihinin en büyük eylem dalgası sürecini yaşayan G.Kore işçi sınıfı, bu 1 Mayıs'a özel bir önem atfederek tüm yasak ve engelleme çabalarına karşın alanlarda yerini aldı. Öğrenci gençliğinin de yoğun bir destek sunduğu 1 Mayıs gösterileri ülke çapında yasaklanmasına rağmen bir çok kentte coşku ve militan kutlamalar yaşandı. Yeni devlet başkanının oğlu Kim Hyun Chui'un tutuklanması talebi yükseltildi. Geçtiğimiz eylemlik sürecindeki kazanımların tırpanlanması ile yoğun sömürü koşulları protesto edildi. Göstericilerin talepleri Kuzey Kore ile birleşme istemi ekseninde gelişti. G.Kore polisi hem gösterilerden önce hem de gösteriler esnasında büyük bir terör estirdi. Öyle ki Seul'de 1 Mayıs kutlamalarını üniversitelerinde başlattıktan sonra ortak gösterilere katılmak üzere harekete geçen öğrenciler polis tarafından kuşatıldı. 3 bini aşkın öğrencinin ortak gösterilere katılması engellendi. Seul'de buna rağmen 10 bini aşkın işçi ve öğrencinin katılımıyla 1 Mayıs kutlandı. Devlet güçlerinin gösteriye saldırısı toplu bir direnişle yanıtladı. Öteki şehirlerde de yasaklar çiğnenerek gerçekleştirilen 1 Mayıs gösterileri çatışmalar ve polis provokasyonları ile geçti. Militan protestoların en şiddetlisi Taegu şehrinde meydana geldi. Yoğun çatışmalardan sonra dağıtılan gösteride 100 işçi gözaltına alındı. Güney Kore'deki 1 Mayıs gösterileri bir kez daha Kore işçi sınıfının yeni bir sürece girdiğinin ve önümüzdeki dönemin sıcak geçeceğinin işaretlerini verdi.

Moskova: Eski Sovyetler Birliği'nde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerinin en görkemlisi yine Moskova'da yaşandı. Lenin anıtında başlayan gösterilere 100 bin kişi katıldı. Moskova'daki gösterilerde tüm eski Doğu Bloku ülkelerinde olduğu gibi bir kez daha kitleler kapitalizmin sonuçlarına karşı hoşnutsuzluklarını dile getirdiler. Devrim liderlerinin posterlerinin taşınması ise, sosyalizmin kazanımlarına duyulan özlemi dile getiriyordu.

Küba: 1 Mayıs'ın en kitleesel gösterisi Küba'nın başkenti Havana'da bir milyon insanın katılımıyla yaşandı. Kutlamalar Ernesto Che Guevara'nın 30. ölüm yıldönümü ile de birleştirildi. Gösterilerde, çekilen tüm sıkıntı ve yalnızlığa rağmen, Küba halkının devrimci iktidarı savunduğunun, emperyalizmin boyunduruğuna girmeye karşı direnmeye devam edeceğinin mesajları verildi.

Bunların dışında dünyanın birçok yerinde işçiler ve emekçiler alanlara çıktılar. Yalnızca Japonya'da iki milyon insan 1 Mayıs' gösterilerine katıldı. Gösteriler kendi içinde belli özgünlükler taşısa da, bu 1 Mayıs'ta da bir kez daha kapitalizmin uygulamalarına karşı ortak bir tepki ve öfke yükseldi.

Almanya: DGB'nin birçok kentte organize ettiği 1 Mayıs gösterilerine resmi açıklamalara göre 200 bine yakın işçi katıldı. Bu geçen yıla oranla 50 bin kişilik bir artış ifade etmektedir. (Bu rakamlara otonom gruplar ile çoğu Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütün düzenlediği alternatif gösterilerdeki binlerce katılımcı dahil değildir). İşçi kitlelerindeki artışa

rağmen gösterilerin büyük bölümü sendika bürokrasisi ve burjuva muhalefetinin egemenliğinde geçti. Dolayısıyla miting ve yürüyüşler sönük geçti. Geçen yılda Kohl hükümetinin saldırı paketlerini protesto eden ve bu eksende dile getirilen taleplerin yerini bu yıl "İş, iş, iş!" temel talebine bıraktı. Ruhr havzasındaki gösteriler bunun dışında tutulabilir. Zira burada katılım düzeyi, coşku ve yükseltelen talepler belli bir farklılığı oluşturuyordu.

Berlin'de ise küçük-burjuva radikal grupların ayrı olarak düzenledikleri yürüyüş ve gösterilerde çatışmalar yaşandı. Polisin özel önlemleri ve yoğun kuşatması nedeniyle bu yılki gösteriler geçtiğimiz yıllara oranla daha sönük geçti.

1 MAYIS GÜLAN

Fransa'da canlı ve kitlesele 1 Mayıs gösterileri

Fransa'da 1 Mayıs kutlamaları geçen yıllara göre daha canlı ve kitlesele geçti. Son 14 yıldır ilk defa değişik sendikalar 1 Mayıs'ı ortaklaşa kutladı. Bugüne dek Fransız emekçilerinin birlikte mücadele etme istemlerini hep boşa çıkaran sendika bürokrasisi, bu 1 Mayıs'ta yükselen emekçi hareketinin basıncıyla sınıf tabanına taviz vermek zorunda kaldı. Sendikal bürokrasinin tüm ayak dirmelerine rağmen Paris'te gerçekleştirilen ortak eylem Fransız işçi sınıfında var olan güçlü birlik ve mücadele azminin ifadesi oldu.

Avrupa metropollerinin en büyük ve coşkulu 1 Mayıs gösterileri Paris'te yaşandı. Sendika konfederasyonların çağrılarına 60 binin üzerinde işçi ve emekçi katıldı. "Çalışma hakkı için ve ırkçılığa karşı" yapılan gösteriler, daha önce Le Pen'in Milli Cephesi tarafından gerçekleştirilen "alternatif" gösteriyi tümüyle gölgede bıraktı.

Paris 1 Mayıs kutlamalarının kitlesele gücüne rağmen atmosfer 1 Mayıs'ın devrimci ruhuna tekabül etmiyordu. Göçmen işçilerin ve yabancı kökenli örgütlerin 1 Mayıs'a kattıkları renk ve politik kimlik bir yana bırakıldığında, denilebilir ki, bu görüntüyü bozan tek şiar, Paris metrosu çalışanlarının döne döne haykırdıkları "Kahrolsun kapitalizm!" sloganıydı.

Başta Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütler olmak üzere, Srilankalı, Afrikalı vb kökenli devrimciler Paris'te pankartları, flamaları, şiarları ve politik söylemleriyle 1 Mayıs'a militan bir ruh kazandırdılar. Fransa'daki EKİM taraftarları dağıttıkları binlerce Fransızca bildiri ile emek sömürsünün yanısıra bu ülkede hızla gelişmekte olan ırkçılığın, yabancı düşmanlığının esas nedenlerini, sermaye düzenini, kapitalizmi teşhir ettiler.

Kızıl Bayrak/FRANSA

Frankfurt'ta 1 Mayıs

Dünya proletaryasının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs, Frankfurt'ta yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı bir miting ile kutlandı. Bölgede 1 Mayıs'a dönük bir ön çalışma yürütmüştük. 1 Mayıs kutlamalarına da kendi kortejimizle katıldık.

1 Mayıs günü, bazı organizasyon hataları ve araç sorunu yüzünden yürüyüşe biraz geç katıldık. Yürüyüş boyunca iki pankart ve dövizlerimizi taşıdık.

Yürüyüşe 5 bin civarında bir katılım oldu. Bizim kortejimiz ise 80 kişiden oluşuyordu. Yürüyüşün başlayacağı alanın çok sapa oluşu, kimse tarafından bilinmemesi, yürüyüş saatinin erken oluşu hem genel katılımı hem de bizim kortejimizin gücünü zayıflattı. Sendika bürokrasisi de katılımı düşürmek için, her zaman olduğu gibi, elinden geleni yaptı.

Yürüyüşün başlamasından yarım saat kadar sonra, kortejimizin önünde yürüyen Devrimci Sol Güçler kortejine polis saldırısı gerçekleşti. Bu saldırı sırasında Devrimci Sol Güçleri yalnız bırakmadık. Polis, Devrimci Sol Güçlerin pankartına elkoymaya çalışıyordu. Ancak yoldaşlarımızın aktif tutumu ve kitlenin kararlı duruşu polis saldırısını püskürtmeye yetti. Bu gelişme sonrası "Yaşasın devrimci dayanışma!" sloganı kitlesele ve coşkulu bir tarzda yükseldi. Sıkça atılan diğer sloganlar; "Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Yaşasın 1 Mayıs!", "Almanca yaşasın uluslararası dayanışma" oldu.

Miting esnasında, yayınlarımızı sergilediğimiz bir stand açtık. Alana 1000 kadar EKİM-YDK imzalı 1 Mayıs bildirisi dağıtıldı. Ayrıca yayınlarımızın satışı gerçekleştirildi.

Frankfurt bölgesi'nden Kızıl Bayrak okurları

Hollanda'da 1 Mayıs

Birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs Hollanda'da kitlesele ve coşkulu bir şekilde gerçekleşti. Büyük bölümünü Kürdistanlı ve Türkiyeli işçi ve emekçilerin oluşturduğu kalabalıkta Hollandalı, Filipinli, Endonezyalı, İranlı ve Iraklı işçilerin de geçen yıllara nazaran daha kitlesele oldukları göze çarpıyordu.

Hollanda sermayesi on yılı aşkın bir süredir tasarruf politikaları adı altında sınıfa dönük kapsamlı ve sistematik bir saldırı yürütmektedir. Hollanda işçi sınıfı ise giderek, kapitalizmin krizini emekçilere fatura eden sermayenin saldırılarına karşı daha duyarlı hale gelmektedir. Başta liman işçileri olmak üzere işçi sınıfı sömürü politikalarına 'dur' demek istemektedir. Daha dün Philips işçileri toplu tensikata karşı başarılı bir grev ve direniş ortaya koymuşlardır.

Ancak Hollanda işçi sınıfı halen daha sermaye politikalarına karşı duyduğu hoşnutsuzluğunu istenilen eylem düzeyine çevirebilmiş değildir. Bu olgu sınıfın 1 Mayıs yürüyüşüne ve gecesine de yansımıştır.

Hollanda'dan bir Kızıl Bayrak okuru

İsviçre'de Tupac Amaru temsilcisine konuşma yasağı

Zürih kentindeki 1 Mayıs gösterileri de kana bulandı. Yaklaşık 4.500 kişinin katıldığı mitingte Tupac Amaru Devrimci Hareketi'nin Avrupa temsilcisi Isaac Velazco'ya konuşma yasağı uygulandı. Bunun üzerine sahneye çıkan ve ağızını protesto amacıyla bağlayan Velazco'nun konuşması banttan mikrofonu tutuldu. Bunu hazmedemeyen İsviçre polisi mitingin ardındaki yürüyüşe saldırdı. Bir çok gösterici yaralandı ve tutuklandı.

Berlin'de 1 Mayıs'a polis saldırı

1 Mayıs, Berlinli işçi ve emekçilerin, sermayenin sosyal ve iktisadi haklara yönelttiği saldırılara karşı taşıdıkları pankart ve dövizlerle tepkilerini dile getirdikleri gün oldu. Bu gösterilere Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci örgüt ve emekçilerin katılımı da geçen yıllara oranla fazla idi.

Berlin'de her yıl yaşandığı gibi bu kez de 1 Mayıs gösterilerine Alman polisi saldırdı. Çok sayıda kişi yaralanırken, içlerinde üç Alinteri okurunun da bulunduğu kalabalık bir grup insan gözaltına alındı. Polisin bu tutumu kitlenin büyük tepkisini topladı.

Yürüyüşe diğer Türkiyeli devrimci örgütlerin yanısıra EKİM'ci komünistler de katıldı. Yürüyüş öncesi Berlin'in çeşitli semtlerinde yaygın bir afişleme gerçekleştiren ve bildiri dağıtan Ekimci komünistler "Kapitalizm işsizlik, sömürü ve savaş demektir" EKİM imzalı pankartını taşıdılar. Biz Kızıl Bayrak okurları aynı şekilde yoğun bir ön çalışma gerçekleştirdik. Kızıl Bayrak'ın haftalık periyoda geçmesi üzerinden yaptığımız propagandalarımız, 1 Mayıs'a dönük bildirimlerimiz ve pullarımızla tempolu bir şekilde 1 Mayıs'a hazırlandık. Yürüyüşte, Almanca olarak hazırladığımız "Sermayenin saldırılarına karşı mücadele alanlarına" Kızıl Bayrak imzalı pankartımızla yerimizi aldık.

Kızıl Bayrak / BERLİN

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 225 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 450 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 125 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim 300 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 400 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 150 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 350 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tük.) (Roman: O. İyiler) 950 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 430 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tük.) 500 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 500 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 250 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 300 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 450 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler (Tük.) 430 000 TL.
16. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 340 000 TL.
17. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 400 000 TL.
18. Gebze Direnişinin Ardından 125 000 TL.
19. 20 Temmuz Dersleri 125 000 TL.
20. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 125 000 TL.
21. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Bas. 150 000 TL.
22. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 450 000 TL.
23. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) 340 000 TL.
24. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 560 000 TL.
25. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 140 000 TL.

Berlin'de çıkan günlük Alman gazetesi *Neues Deutschland*'ın 18 Nisan '97 tarihli sayısından çevrilmiştir.

Filipinler:

Teslim olmak yok!

18 Nisan'da hükümet ile Komünist Partisi'ne bağlı gerilla güçleri arasında yeniden görüşmeler başladı. Röportaj, **Ulusal Demokratik Cephe'nin (NDF)** temsilcisi 48 yaşındaki **Stero Lamos** ile yapıldı. **Stero Lamos** 1995'e kadar yeni halk ordusunun komutanı ve **Bikol** bölgesinin Komünist Partisi sekreteri idi. Hükümetle görüşmelerde temsilciydi.

ND: Görüşme kimin inisiyatifi ile ortaya çıktı?

S.Lamos: Başkan Ramos ekonomik gelişmede bir sıçrama yaşanmasını istiyor. Bu bağlamda danışmanları ona bir şeyler yapmasını tavsiye ettiler. Esas olarak 21 Haziran 1995'te Belçika'da başlaması gereken görüşmeler bir türlü gerçekleşmedi. Ben bir çatışmada yaralandım ve 13 ay tutuklu kaldım. **Ulusal Demokratik Cephe (NDF)** bu durumu protesto etti. Zira benim görüşme delegasyonu temsilcisi olarak dokunulmazlığım var.

ND: NDF neden görüşmelere katıldı?

S.Lamos: Hükümetin söylediğine bakılırsa, gelişme sağlanması için barışın pekişmesi gerekiyor. Biz de barıştan yanayız. Aramızdaki fark hangi barışı istediğimizdir. Hükümet ülkeye yatırımları çekmek için kısa süreli bir barış istiyor. NDF ise uzun süreli, adaletli ve bunun sonucunda Filipin halkının temel sorunlarını çözüme götüren bir barış istiyor.

ND: Bunlar hangi sorunlardır?

S.Lamos: İlk olarak uluslararası insan haklarının kabul edilmesi; ikinci olarak sosyo-ekonomik reformların yapılması; üçüncü olarak politik ve anayasal reformlar, dördüncüsü ise karşılıklı düşmanlığın sona erdirilmesi ve güçlerin dağıtılmasıdır.

ND: İnsan hakları talebinin birinci sırada yer alması sizin isteminiz miydi?

S.Lamos: Evet. Biz en azından savaşın kurallarına göre sürdürülmesini istiyoruz. Marcos rejimi ve hatta Kory döneminde insan haklarının ayaklar altına alındığını gördük. Biz ayrıca politik tutukluların da serbest bırakılmalarını talep ediyoruz. Hükümet gerçekten barış istiyorsa, öncelikle güven verebilmelidir.

ND: Size göre silahlı mücadele ile politik mücadele ilişkisi nedir?

S.Lamos: Bu ikisi arasında kesin bir ayrım yoktur. Yani halk ordusu bir politik örgüt olmanın yanısıra aynı zamanda köylülerinde silahlı bir örgütdür.

ND: Sosyal amaçlarınızı açıklar mısınız?

S.Lamos: NDF'nin yeni tipte ulusal demokratik devrim çerçevesinde 12 maddelik bir programı vardır. Yabancı egemenlikten tam bağımsızlığımızı

sağlamaya çalışmak anlamda ulusaldır -Filipinler'in yarı sömürge olduğunu biliyorsunuz. Ve toprak reformunu gerçekleştirmeye çalışmak anlamında da demokratik... Zira bu sorun halkın %70'ini ilgilendiren canalıcı bir sorundur.

ND: Politik yönetsel reformlardan söz ediyorsunuz. Komünist Partisi kurulu sistemle bütünleşmek mi istiyor?

S.Lamos: Bu reformlar konusunda anlaşma sağlandığı takdirde, bunun Filipin anayasası ile teminat altına almasını istiyoruz. Filipin halkının temel sorunlarının çözümünü istediğimizi söyledim. Bundan azına yanaşmayacağız.

ND: Hükümete güveniniz yok mu?

S.Lamos: Bunun güvenle ilişkisi yoktur. Bu işin doğasıdır.

ND: O zaman bu görüşmeler neden yapılıyor?

S.Lamos: Biz savaşın sürdürücüleri olarak anılmak istemiyoruz. Bizim için barış görüşmeleri mücadelenin bir biçimidir. Silahlarımızı bırakmayacağız. Ve bütün sorunlar çözülmeden de silahların tamamının bırakılmasını kabullenmeyeceğiz.

ND: Yani El Salvador ve

Guatemala'daki gerillaların silahlarını bırakarak seçimlere katılmaları gibi bir yolu seçmeyeceksiniz?

S.Lamos: Bizim için de önemli bir ders olan temel bir yanlışlık var orada. Onlar yenisini yaratamadılar ve egemen politik sistemle bütünleştiler. Yani yenildiler.

ND: Daha doğrusu Ramos hükümetini silahla iktidardan uzaklaştırmak istiyorsunuz.

S.Lamos: Bu birinci seçeneğimiz ve temel yöntemimizdir. Bunda kararlılık gösterdiğimiz sürece, ancak o zaman tavizler verecektir.

ND: Geçen hafta İMF'nin şefi, 35 yıllık ortak çalışma ve yardımlaşma sonucunda Filipinler'i örnek öğrenci olarak bir üst sınıfa geçirebiliriz diyordu. Siz ne diyorsunuz?

S.Lamos: Gerçekten seviniyorlar! *Times* dergisi Filipinler'in Asya'nın yeni bir ekonomik kaplanı olacağını yazdı. Buna inanmamak gerekiyor. Yedi milyon Filipinli deniz aşırı ülkelerde mevsimlik işçi olarak çalışmaktadır. Ülkemizin sadece işgücü ihraç ettiği bir durumda nasıl ekonomik kaplan olabiliriz ki? İşsizliğin %40'a vardığı bir ülke nasıl olur da ekonomik kaplan olabilir? Aynı zamanda çift rakamlı bir enflasyon oranına sahibiz. Bu bir aldatmacadır. Bütün bu sosyal veriler bunun ekonomik bir ütopya olduğunu gösteriyor. Ekonomik büyümemizden yararlananlar büyük aile olarak nitelendirilenlerdir.

Filipinler Komünist Partisi ve barış görüşmeleri

İkinci emperyalist savaştan sonra geleneksel Filipinler Komünist Partisi burjuva parlamentarist bir çizgiye kaydı. Ardından Çin Kültür Devrimi'nin bölgede estirdiği devrimci etkiyle, Jose Maria Sison'un önderliğinde bugünkü Filipinler Komünist Partisi (FKP) kuruldu. Parti uzun dönemli halk savaşı stratejisiyle kırlardan şehirlere doğru bir devrim çizgisi izledi. Marcos'un faşist diktatörlüğüne karşı çetin bir mücadeleye girildi.

Filipinler Komünist Partisi (FKP), önderlik ettiği Yeni Halk Ordusu (NPA) ve Ulusal Demokratik Cephe (NDF) ile birlikte 1968'den bu yana silahlı mücadele yürütüyor. Partinin programatik perspektifleri, yeni demokratik devrim çerçevesinde, ABD emperyalizminin ülkedeki egemenliğine son vermek ve toprak devrimini gerçekleştirmektir. FKP bugünün dünyasında en önemli gerilla güçlerinden birine sahip. 10 binin üzerinde gerillaya sahip olduğu tahmin ediliyor. Filipinler'in kırsal bölgesinde büyük bir etkisi var ve bazı alanları kurtarılmış bölge olarak fiilen kontrol ediyor.

Filipinler Komünist Partisi kendisini "Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi" çizgisinde görüyor. Bugünkü uluslararası sol hareket içinde Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD) ile yakın ilişkiler içinde bulunuyor. Mao Zedung Düşüncesi'ne bağlılık temelinde, emperyalizmin dayanağı olan komprador burjuvazi ve toprak ağaları dışındaki sınıflar anti-emperyalist cephenin unsurları olarak görülüyor. Ulusal sanayileşmenin

unsurları olarak algılanan ulusal burjuvazi ile işbirliği çizgisi, yakın geçmişte partiyi bir dönem bir politik çıkamazın içine soktu ve önemli bir siyasal ve askeri güç kaybına neden oldu.

Muhafif burjuva politikacısı Akino'nun 1983'te Marcos faşistlerince öldürülmesinden sonra, başta kent merkezlerindeki emekçi kitleler olmak üzere, toplumun her kesiminde yoğun gösteriler meydana geldi. Kitlelerin yaygınlaşan eylemleri karşısında faşist diktatörlük genel seçim taktikleriyle kitleleri oyalamayı denediysen de başarılı olamadı. '84'de yapılan seçimleri 10 milyon insan boykot etti. Bu 1946'dan bu yana yönetimi elinde bulunduran Marcos diktatörlüğünün işinin bittiğinin de bir göstergesi oldu.

Egemen burjuvazi ve ABD emperyalizmi, yeni bir hükümet değişikliğine yeşil ışık yaktı. Geçici olarak görevi üstlenen general Fidel Ramos, 20 Eylül 1985'de, sokak ortasında 27 göstericiyi katletti. Bu katliam kitle hareketinin yeni bir ivme kazanmasının ve derinleşmesinin vesilesi oldu.

Bu kitle gösterileri sonucunda Marcos ülkeden kaçmak zorunda kaldı. Bir siyasal krizin yaşandığı dönemde, yıllardır tutuklu bulunan FKP önderi Jose Maria Sison, bütün burjuva muhalefetini de kapsayan "demokrasinin yeniden inşası için bir kongre" önerisini gündeme getirdi. Bu öneri "milli burjuvazi'nin anti-emperyalist cephenin içine aktif bir şekilde katılımını içeriyordu. Akino'nun kardeşi bu öneriyi kabullenerek bir çok

legal ve illegal örgütü işbirliğine çağırıldı. "Milli burjuvazi"nin temsilcileri, devrimci kitle muhalefeti kendi çıkarları için en iyi şekilde yönlendirmenin fırsatını yakalamışlardı. Tam da bu süreçte 8 yıldır tutuklu bulunan Jose Maria Sison serbest bırakıldı. Bu ittifak sonucunda NPA 28 Kasım 1986 sonunda bir ateşkes ilan etti. Filipinler için yeni bir anayasa oluşturmak amacıyla FKP temsilcilerinin de içerisinde yer aldığı aldığı bir anayasa komisyonu oluşturuldu.

Bu dönemde bizzat Maria Sison'un önderliğinde bir legal parti kuruldu. Bu legal parti ulusal demokratik hareketin bir parçası olarak sunulsa da, esasta doğan ortama ilişkin umutların ve ortaya çıkan yeni güç ittifaklarına duyulan aşırı güvenin bir ifadesiydi. Fakat iktidardaki egemen güçlerin ve ordunun baskısı, Akino burjuvazisini çok geçmeden devrimci güçlere karşı mücadele çizgisine itti. Darbe tehditleriyle bizzat yeni Akino hükümeti, kitlelerin devrimci inisiyatifini paralize etti. Bu gelişmeler ışığında gerilla güçleri 60 gün sonra ateşkese son verdiklerini ve bayan Akino'nun ABD emperyalizminin uşağı olduğunu gördüklerini duyurdular. "Halkın temel sorunlarını çözmeye yanaşmadı" biçimindeki açıklama, "milli burjuvazi"ye ilişkin olarak beslenen iyiniyetli hayallerden başka bir şey değildir.

Bu süreç Akino'nun devrimci güçlere karşı saldırısıyla devam etti. Devrimci hareket büyük bir düş kırıklığı yaşadı. Birçok parti savaşçısı katledildi. Tam da bu dönemde gerilla ordusu binlerce mensubunu kaybetti. Parti içerisinde baş gösteren huzursuzluklar güçlükle giderilebildi. Bütün bu gelişmeler tam da anti-emperyalist mücadelenin bir parçası olarak görülen bayan Akino döneminde oluyordu. Sonuçta emekçilerin iktidara karşı gelişen devrimci inisiyatifi, FKP'nin aldığı tutum sayesinde, burjuvazi tarafından kolayca tahrip edildi.

1992 seçimlerinde bayan Akino'nun yerini alarak yönetime gelen, Marcos döneminin, ardından ise Akino döneminin Genelkurmay Başkanı olan General Ramos, "sopa-havuç" taktiğiyle, FKP güçleriyle görüşmeyi yeniden gündeme getirdi. Kısmi genel af ve FKP'nin üzerindeki yasakların kaldırılması manevrasıyla, barış görüşmelerine kapı aralandı. Akino döneminde gerillayla her türlü yakınlaşmaya şiddetle karşı çıkan ordu güçleri, Ramos'a bu çerçevede destek sundular. Bu çaba 1995'de tikanma noktasına geldi. Şimdi başlayan görüşmelerle bu süreç yeniden işletilmiş olacak.

Jose Maria Sison Filipin kır yoksulları nezdinde kuşkusuz efsanevi bir lider. Fakat devrimci niyetleri ve coşkusundan bağımsız olarak, dayandıkları program, bir halk demokrasisi, bunun politik ifadesi olan bir sınıflar koalisyonu ufkunu aşmamaktadır. Hükümetle görüşmeler bu perspektifin doğal bir sonucu olarak yaşanmaktadır. Sonuçta Latin Amerika gerilla hareketlerinin kurulu düzene entegre olma sürecinden ders çıkarıldığı iddia edilse dahi, FKP'nin yönelimi de aynı riskleri taşımaktadır.

NATO'nun genişletilmesine yanıt

Rusya ile Çin'in

"stratejik işbirliği"

23 Nisan'da Rusya ve Çin stratejik bir işbirliği antlaşması imzaladılar. Antlaşma "21. yüzyılın işbirliği" olarak nitelendirildi. Boris Yeltsin ile Çin devlet ve parti başkanı Yang Zemin, çok yönlü bir dünya düzeni için bir de deklarasyon yayımladılar. Ortak deklarasyon, özellikle Körfez Savaşı arifesinde belirginleşen yeni "Pax Americana" stratejisine, yani "yeni dünya düzeni"nin ABD'nin önderliğinde biçimlendirilmesi yönelimine karşı açık bir tavidir. Nitekim

deklarasyonda NATO'nun Doğu Avrupa ülkelerini kapsayacak şekilde genişlemesi eleştirildi. Yang, Rusya parlamentosunda yaptığı konuşmada, "birkaç büyük ülkenin dünyaya hükmettikleri dönem artık geçmişe aittir" dedi.

Ayrıca önümüzdeki dönemde, Tacikistan, Kazakistan ve Kırgızistan'da kapsayacak yeni antlaşmayla, sınırlarda asker miktarının azaltılması yoluna gidilecek.

Rusya yeni güç arayışında

ABD başta olmak üzere Batılı emperyalistler, Sovyetler Birliği'nin dağılmasını hızlandırarak Rusya'yı kendilerine bağımlı kılmayı, böylece kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeyi hedeflemişlerdi. Özellikle geçiş döneminde Batı emperyalizmi etkin bir denetim kurmaya çalıştı.

Ekonomik, siyasal ve askeri planda kaybettiği güç, Rusya'nın dünya arenasındaki konumunu zayıflattı. Doğu Avrupa ülkelerinin NATO'ya alınmasına karşı Kremlin'den yapılan sert açıklamaların gerisinde bundan duyulan rahatsızlık var. Fakat bu "sertlik" ABD'nin Doğu Avrupa ülkelerini NATO'ya alma kararını engelleyemedi. Aslında Rusya'yı karşılarına almak ABD ve Batı emperyalizminin uzun vadeli çıkarlarına ters düşüyordu. Bu nedenle bir çok Avrupa ülkesi ABD'nin attığı adımları erken buldular. Değişik vesilelerle Rusya'nın dışlanması duydukları rahatsızlığı ifade ettiler. Fakat buna rağmen Rusya ABD tarafından Helsinki'de masaya getirilen antlaşmayı imzalamak zorunda kaldı. Buna tepkisini ise Çin'e yönelme politikası ile

ortaya koydu.

Rusya'nın Doğu Asya politikası başından itibaren iki önemli ülke üzerinden yoğunlaşıyor: Hindistan ve Çin. ABD'nin tek dünya lideri olma çabasına karşı, Moskova-Delhi-Pekin üçgeni ile bir karşı güç oluşturulmaya çalışılıyor. Böyle güçlü bir karşı cephenin oluşması, büyük ölçüde Çin ile Rusya arasındaki ilişkinin kazanacağı niteliğe bağlı. '90'lı yılların başından itibaren Rusya ile Çin arasındaki ilişkiler ciddi bir gelişme göstermeye başladı. Uzun süreyi kapsayan sınır tartışmalarının 1994'te çözümlenmesinden sonra ilişkiler normalleşmeye, "iyi komşuluk ilişkileri, dostluk ve karşılıklı yardım" vb. söylemleri önplana çıkmaya başladı.

Çin'in yönelimi

Çin ilk etapta Rusya'nın stratejik işbirliği önerisine ya da "yeni kuzey-doğu Asya için bölgesel bir güvenlik sistemi" fikrine sıcak bakmadı. Moskova bu adımla Rusya'yı büyük bir güç olarak görmek istemeyen Batılı uyarmak istiyordu. Bunu da Asya-Pasifik'te önemli bir güç olduğunu göstererek ispatlamak istiyordu.

Rusya'nın bu yönelimi, o güne kadar "iki süper güç"e eşit derecede uzak durma politikasını izleyen Çin'in politikalarına denk düşmüyordu. Bu nedenle '90'lı yılların ortalarına kadar iki ülke arasındaki ilişkiler istenilen düzeyde gelişmedi. İç politik ve ekonomik istikrarsızlığından dolayı Rusya, Çin ve Kuzey Kore ile öngörülen bölgesel bir serbest pazar projesinin (Tumangan Projesi) gerçekleşmesine yeterli desteği sağlayamadı. Çin ile ilişkileri önemli

oranda askeri teknoloji alışverişleriyle sınırlı kaldı. Rusya Çin Ordusu'nun kısa sürede modernleştirilmesi sorumluluğunu üstlendi.

Li Peng'in Aralık '96'daki Moskova ziyareti, ilişkilerde yeni bir dönemi başlattı. Yapılan ortak açıklamada, gelecekte ekonomik ve güvenlik sorunlarını birlikte çözmeye çabasının altı çizildi. Çin Dışişleri Bakanı'nın son Moskova ziyaretinde ise, stratejik işbirliğinin zorunluluğu üzerinde duruldu.

NATO'nun doğuya doğru genişlemesinin önüne geçilemediği ve

Birleşik Devletler Topluluğu içinde bir anti-NATO gücü oluşturma olanağının kalmadığı koşullarda, Rusya'nın dünya arenasında bir "güç" olarak kalabilmesi, büyük ölçüde Çin ile geliştireceği ilişkiye bağlıdır. Çin ise Rusya ile geliştireceği ilişki sayesinde ABD'ye karşı "Rus kartı"ni kullanmak amacındadır.

Çin'in Rusya ile girdiği işbirliği başka etkenlere de bağlıdır. ABD'nin '89 çöküşü sonrasında izlediği dünya liderliği politikası, Çin'in çok yönlü dünya gücü anlayışına tümüyle zıttır. Bir diğer etken Japonya'nın 1995 yılında gündeme getirdiği yeni askeri politikadır. Japonya'nın gündeme getirdiği yeni "savunma politikası ilkeleri", askeri güçlerinin saldırıya yönelik olarak da eğitilmesini öngörmektedir.

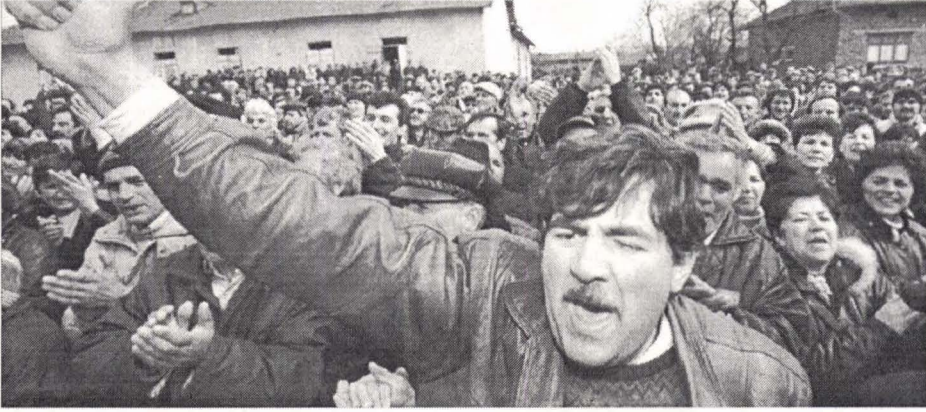
Ayrıca Rus Askeri Sanayi Kompleksi'nin Çin Ordusu'nu 2010 yılına kadar modern silahlarla donatma antlaşması da ilişkilerin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bunların yanı sıra, "Tumangan Projesi" sayesinde, Rusya, Çin'e doğrudan Japon Denizi'ne açılma olanağını sağlayacaktır. Bu Çin'in doğu-batı ticaretindeki konumunun güçlenmesi demektir.

Rusya-Çin antlaşması, bölgedeki güç dengeleri gözetildiğinde, yeni ittifakların gelişmesine yolaçacaktır. Soğuk savaş öncesi doğu-batı ikilemi çerçevesinde sürdürülen rekabet, bugün çok değişik boyutlarda sürmektedir. Bu yeni stratejik işbirliğinin NATO üzerinde ne ölçüde etkili olacağı, özellikle Avrupa ülkeleri ile Rusya arasındaki ilişkilerin önümüzdeki dönemde alacağı niteliğe yakından bağlı olacaktır.

Arnavutluk'ta

Kral geldi ama boşuna...

Vlore halkı kralı taşa tuttu

Burjuvazi, kendi çıkarları sözkonusu olduğunda, en gerici ideolojileri ve kurumları, tarihsel gelişme içinde bir zamanlar kendisinin karşı koyduğu ortaçağ yapılarını dahi devreye sokmadan geri durmaz. Emperyalist sistemin çürümüşlüğüne bu türden en tipik örnekleri özellikle son yıllarda yaşamaktadır. İstikrarı sağlamak amacıyla bir süre önce Romanya'da, şimdi ise Arnavutluk'ta tarihin çöplüğüne atılmış krallar sahneye sürülüyor.

"Arnavutluk kralı" Lek Zago, Berişa'nın mafya yönetimine yardımcı olmak için Güney Afrika'dan özel uçağı ile bir zamanlar kovulduğu Tiran'a geldi. "Yaşasın kral!" diyerek gelişini kutlayan küçük ve çoğu paralı figüran olan bir kitlenin seremonisi, batı televizyonlarında büyük bir olay, Arnavutların krallarına saygısı, onu sahiplenmeleri biçiminde lanse edildi. Gerçeğin ne olduğunu kralın kendisi bile çok geçmeden gördü. Üstelik Berişa çetesine karşı ayaklanmanın merkezi Vlore'de.

20 metre yükseklikteki bir heykelin üstüne çıkarak "ayak takımını" Vlore'de ölenler için saygı duruşuna çağrıyı derken, kitleden bir ses yükseldi. "Kral değil, paramızı istiyoruz!" Kralın yüz hatları değişmeye başladı. Sesi kırılarak etrafına tedirginlik içinde bakmaya koyuldu. Bu halk kendi sembolik ünvanına dahi "saygı" göstermeyecek kadar değişmişti...

Derken kitlenin içinden yükselen yeni bir ses: "Bırakın konuşsun, adam ta Güney Afrika'dan zahmete katlanıp buraya gelmiş!" diyor. Arkasından alaylı gülüşmeler... Ve kral sözlerini "yaşasın Vlore halkı!" sloganıyla bitirmeye çalışırken, dinleyenler "Sali Berişa defol!" nidalarıyla kralı taş yağmuruna tutuyorlar. Kral canını güçlükte kurtarabiliyor.

Vlore halkı Berişa rejimine karşı en bilinçli ve sert tavrı gösteren kitle. Bu kent ayaklanmanın, halk inisiyatifinin merkezi. Vlore aynı zamanda 1912'de Arnavutluk'un bağımsızlığının ilan edildiği kent. Berişa yönetimi

uluslararası askeri gücün desteğiyle bu tarihi kenti denetimine alma çabasında. Vlore'ye gelen askeri güç buradaki komite tarafından karşılandı. Müdahaleciler önden sadece gelen yardımların yerlerine ulaşması için çalışacaklarını komiteye bildirmişlerdi. Emperyalist güçler doğrudan bir çatışmaya cesaret edemiyorlar. İtalyan askeri yetkilileri, direnişçilerle herhangi bir sorunlarının olmadığını her fırsatta vurguluyorlar.

Kentte yaşam canlı bir biçimde sürüyor. Kentin güvenliği sosyalist dönemde görev yapmış tek bir polis tarafından sağlanıyor. Yani halk, kendi güvenliğinin de biricik garantisini. Burjuvazinin iddiasının tam tersine çeteler savaşı yok. Kentte ilk günlerde gerçekleşen ölümlerin çoğu yanlış silah kullanılması nedeniyle yaşanmış.

Komite görevde

Her halk ayaklanması kendi örgütsel yapısını ortaya çıkarır. Vlore halkı da "Komite" ile temsil ediliyor. Bütün parti temsilcilerinin içinde yer aldığı ve 35 delegeden oluşan komite, kentte tek otoriter güç durumunda. Komite'nin sözcüsü Daşmir Beyat askeri akademi mezunu ve felsefeci. Komite halkın Berişa egemenliğine karşı savunmasını sağlamak için çalıştığını ifade ediyor. Hergün toplanıyor ve aldığı kararları kitleye duyuruyor. Berişa hükümetinin yıkılması kararlılığını vurgulamak için de mitingler düzenliyor. Kral Zago'nun geldiği günün ardından Vlore kenti, yirmi ayrı kentten gelen komite temsilcilerinin toplantısına sahne oldu. Hükümetin gizli saldırı planlarına karşı savunma yöntemlerinin de konuşulduğu toplantıda bir bildirge yayımlandı. Halkın el konulan paralarının geri verilmesi ve Berişa'nın defolması talepleri yinelenildi. Ayrıca merkezinin Vlore olduğu bir Ulusal Konsey'in oluşturulduğu da duyuruldu. Konsey değişik bölgelerdeki inisiyatiflerin koordinasyonunu da gerçekleştirecek.

Halk direnişte kararlı. Bu nedenle de uluslararası destek bugün her zamankinden daha önemli.

İngiltere'de İşçi Partisi seçimleri kazandı.

Kopya Aslını Yendi!

İngiltere'de 1 Mayıs günü yapılan genel seçimlerde seçmenler yoğun bir biçimde İşçi Partisi'ne oy vererek 18 yıllık Muhafazakar Parti egemenliğine son vermiş oldular. Böylece İngiltere 1800 yıllarından bu yana en genç başbakanları Tony Blair önderliğinde yeni bir döneme girmiş sayılıyor. Hükümet değişikliği gerçek bir değişimle eşanlamlı mıdır? Gerçekten İngiltere'de İşçi Partisi önderliğinde farklı ekonomik ve sosyal politikaların yürürlüğe konacağı yeni bir dönem mi başlamaktadır?

Tüm burjuva gözlemciler dahi Muhafazakar Parti programı ile İşçi Partisi programı arasında herhangi bir fark olmadığını konusunda hemfikirlerdir. Birincisi, yani aslı yıprandığı için, ikincisi yani kopyası devreye sokulmuştur. Aralarındaki tek fark usluba ilişkindir. Tony Blair ultra liberalizmin özünü olduğu gibi koruyarak, sadece dozunu hafifleteceğini açıkça ifade etmektedir. Bu değişim aslında Thatcher döneminin doğal bir uzantısından başka bir şey ifade etmemektedir.

Kaldı ki 1992 yılında gidici gözü ile bakılan John Major hükümeti, Thatcher döneminin yarattığı dinamikler ve İşçi Partisi'nin çıkılmazlığı sayesinde bu güne kadar ayakta kalabilmiştir. Dolayısıyla Thatcher döneminde İngiliz burjuvazisinin kazandığı mevzileri pekiştirme zamanı bulabilmiştir. Diğer taraftan, Thatcher dönemine işaret edilerek iktisadi anlamda, diğer Avrupa ülkelerine göre, bir İngiliz mucizesinden bahsedilmektedir. İngiliz ekonomisinin düzenli bir gelişme seyri izlediği iddia edilmektedir. Bu önem ultra liberalizmin İngiltere'de son sınırına dayatılan zaferinde ifadesini bulmaktadır.

Bugün Avrupa'nın değişik ülkelerini kasiş kavuran liberalizm, İngiltere'de hedefine Bayan Thatcher döneminde ulaşmış ve bu ülkenin iktisadi ve sosyal yaşamı ABD toplum modeline benzetilmiştir. Peki bu nasıl gerçekleştirildi?

İlk olarak, sermaye ve meta dolaşımı tamamen serbest bırakıldı ve önündeki tüm pratik ve yasal engeller kaldırıldı. İkinci olarak belli başlı kamu işletmeleri büyük bir talana tabi tutularak özelleştirildiler. Ve üçüncü olarak da emekçilerin sosyal kazanımları radikal

bir biçimde törpüldü.

İngiltere'de liberalizmin birbirini tamamlayan bu üç temel adımı ve bunların hayata geçireceği "istikrar" ortamı Thatcher döneminde sağlandı.

"İstikrar"la kastedilen ultra liberal saldırı politikaları karşısında işçi ve emekçilerin mücadele dinamiklerini törpülemek ve onları sessiz kılmaktır. İşçi ve emekçilerin örgütlülüklerini dağıtmak, sendikaları işlevsizleştirmektir. İngiltere'de bu yapılmıştır. Ülkenin yıllar boyu sahne olduğu maden emekçilerinin güçlü eylemlerinin kırılması, ultra liberalizmin yolunun düzlenmesi olarak anlaşılmalıdır.

Muhafazakar Parti'nin uyguladığı bu politika sonucu ülke ekonomisinin bazı sektörlerinde mucizeler yaşandığı doğrudur. Thatcher'in özelleştirdiği telekomünikasyon, gaz, elektrik, su, kömür, demir-çelik, otomobil, devlet demiryolları işletmelerinde dev bir işçi kıyımı yaşandı ve bu işletmelerin borsa değerlerindeki artış sahiplerine yüksek düzeyde kâr sağladı. Londra dünyanın en önemli spekülasyon odaklarından birine dönüştü.

Ücretlerin dondurulduğu, sosyal kazanımların tamamen traşlandığı, dahası ücret politikasının işverenin insafına göre belirlendiği bazı işletmelerin kârlarına kâr kattıkları, mali bakımdan zinde bir konumda oldukları ve uluslararası rekabette güçlü mevziler tuttıkları doğrudur. Ancak bu İngiliz ekonomisinde mucize bir gelişme yaşandığı anlamına kesinlikle gelemez.

Milyarder ve milyoner sayısında görülen hızlı artış örnek gösterilerek iktisadi bir mucize yaşandığı iddia edilen İngiltere'de, resmi rakamlara göre 4 milyonu aşkın işsiz insan yaşamaktadır. Bu rakam, oran bakımından Avrupa ülkeleri içerisinde ilk sırayı tutmaktadır. Sefalet büyük kentlerin banliyölerinde kol gezmekte, geri kalmış ülkelerin geçeköndü semtlerini andırmaktadır.

Thatcher döneminde yapılan radikal reformları, iş yasasında emekçiler aleyhine gerçekleştirilen değişiklikleri olduğu gibi kabullenen İşçi Partisi'nin 1 Mayıs günü devraldığı, İngiliz burjuvazisinin emekçilere karşı kazandığı mevzileri kalıcılaştırma, yani ultra liberal politikaları sonuçlandırma görevidir.

Başkentteki gösteriye yüzbinden fazla emekçi katıldı...

Brezilya'da Topraksız Köylü Hareketi

Bir yıl önce Para eyaletinde askeri polis tarafından kurşunlanarak öldürülen köylülerin anısına düzenlenen bir gösteriye yüzbinden fazla emekçi katıldı. Yoksul kitleler hükümet binası önünde düzenledikleri gösteride katillerin cezalandırılmasını ve 1988'de yasalaştırılan toprak reformunun gerçekleşmesini talep ettiler.

Bu yılın Şubat ayında 4 bin köylünün Brezilya'nın değişik bölgelerinden başkente doğru yola çıkarak başlattığı "Topraksızların Yürüyüşü" eylemi de, katliamın yıldönümünde başkente ulaşarak tamamlandı.

Miting, sendikaların, muhalefet örgütlerinin, Kızılderili'lerin ve diğer emekçi katmanların Cardoso hükümetinin "neo-liberal" ekonomik politikasıyla bir hesaplaşmaya dönüştü. Topraksız köylülerin toprak talepleri işçilerin de büyük desteğini gördü. Ülkenin tanınmış aydınları da, köylülerin taleplerini destekleyen ve hükümetin oyalama taktiklerini kınayan açıklamalar yaparak eyleme katıldılar.

4.8 milyon aileyi temsil eden Topraksız Köylüler Hareketi (Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra-MST), Brezilya'da önemli bir politik potansiyeli temsil ediyor. Hükümet şimdiye kadar topraksızlar hareketiyle her türlü diyalogu reddederken, gösterinin yarattığı baskıyla ilk kez MST'nin temsilcileriyle görüşmeyi kararlaştırmak zorunda kaldı.

Tarım oligarşisine karşı topraksız köylülerin mücadelesi

Brezilya 8.5 milyon kilometre kare ile dünyanın en büyük dört ülkesinden biri. 1990'ların ortalarında 150 milyonu aşan bir nüfusa sahipti. Nüfusun büyük çoğunluğu kentlerde yaşamaktadır (1990 sayımına göre %75). Sadece dev sanayi metropolü Sao Paulo'da 18 milyona yakın insan yaşamaktadır. Sanayi üretimi belli merkezlerde yoğunlaşmıştır. Sanayi ürünlerinin %70'inden fazlası Sao Paulo, Minas Gerais ve Rio de Janeiro'da üretilmektedir. Ülke sanayi üretiminin %50'si sadece Sao Paulo'da üretilmektedir. Dev tekeller, otomobilden makinaya, elektronikten madencilğe, kimyadan tekstile kadar her sanayi dalında varolan büyük üretim kompleksleriyle, ülkedeki

ekonomik ve siyasal yaşamı tamamen denetlemektedirler.

Tarımda kapitalist gelişme varolan toplumsal ilişkileri dönüştürerek, genişlemesine ve derinlemesine bir sınıfsal farklılaşmayı ortaya çıkardı. Küçük çiftlikler tasfiye edilirken, küçük üreticiler de topraklarından zora başvurularak kovuldular. Bu süreç özellikle 1980'lerden sonra daha da hızlandı. Tarımda ciddi bir tekelleşme oluştu. Brezilya'da ekili tarım alanlarının %56.7'si nüfusun %2.8'sinin mülkiyetindedir. Tarımda çalışanların oranı 1970'lerin başında %45 iken '80'lerin sonunda %25 düzeyine düştü. Küçük üreticilerin tasfiye edilmesine paralel olarak tarım üretiminin az sayıda oligarşik grupların elinde konsantrasyonu yaşandı. Modern tarım üretiminin devreye sokulması, küçük tarım işletmelerini devre dışı bıraktı. Bu küçük ve orta ölçekli tarım işletmelerinin yerel pazarlar için üretme şansı dahi kalmadı.

Doğal olarak bu süreç taşradan şehir merkezlerine doğru yoğun bir göçü gündeme getirdi. Göçenlerin büyük kısmı mevsimlik işçi olarak çalışma olanağı ararken, diğer kısmı uzak bölgelerde yeni yerleşim alanları yarattılar. Ta ki yeni tarım oligarşisi tarafından yeniden kovulana kadar.

'90'lı yılların başında, hızlı kapitalist gelişme nedeniyle, yerleşim yerlerini terk edenlerin sayısı 12 milyon kişiden fazlaydı. Bu dönemde ilk köylü hareketi de belirginleşmeye başladı.

Topraksızların eylemi

Toprak reformu, tarımdaki eşitsiz mülkiyet ilişkilerinin yarattığı sömürünün ve baskının kaldırılması, uzun zamandan bu yana Brezilyalı yoksul köylülerin talebi olageldi. '50'li yılların sonlarına doğru ülkenin kuzey-doğusunda tarım oligarşisinin vahşi sömürüsüne karşı "Ligas Componesas" adıyla küçük köylülerin, topraksız köylülerin ve tarım işçilerinin örgütlü yapısı belirginleşti. Hareket başlangıçta toprağın kullanım hakkı, sendikalaşma ve iş hukukunun uygulanmasına ilişkin talepler etrafında şekillendi. Bu örgütlenme, 1960'lı yılların başında bütün ülkeyi kapsamaya başladı. Yoksul emekçilerin bu örgütlü hareketi, 1964'de yapılan faşist askeri darbe sonrasında büyük oranda tasfiye edildi.

Daha sonra bir çok defa toprak

reformu gündeme getirildiyse de somut bir adım atılmadı. Topraksız köylüler bir çok bölgede toprakları işgal ederek yerleşim alanları yarattılar. Zira 850 milyon hektar ekime açık alanın yarısından fazlası ekilmemekteydi. MST bugün bu alanların topraksız köylülere dağıtılmasını talep etmektedir.

Topraksız köylüler sadece 1996'da 167 toprak işgali gerçekleştirdiler. Bu işgallere 21 ayrı eyaletten 45 bin aile katıldı. Bu sayı MST'nin örgütlediği toprak işgallerinin rekor düzeye ulaştığının göstergesi oldu. Önceki yıllarda 16 bin ailenin katıldığı 50 ayrı toprak işgali gerçekleşmişti. Bugün 41.510 ailenin barındığı 244 yerleşim alanı işgaller sonucunda oluşmuş durumda.

1996'da, ülkede yaşanan ekonomik krizin tarımdaki etkilerinin verdiği itkiyle, kendiliğinden oluşan ve sendikalar tarafından desteklenen yoğun toprak işgalleri yaşandı. Toprak reformu talebi ülkede genel politik bir talep olarak hükümet üzerinde bir baskı unsuruna dönüştü.

Hükümet, bu kitle eylemlerini paralyze etmek için defalarca ortaya attığı toprak reformu vaatlerinin hiçbirini gerçekleştirmedi. Kendisi de bir kapitalist çiftlik sahibi olan Cardoso, parlamentoda 136 temsilcisi bulunan tarım oligarşisinin gücüne dokunmaya ne niyeti, ne de buna cesareti var.

Son yapılan görüşme ise, topraksız köylü hareketinin işçi sınıfı ve kent diğer katmanlarıyla birleşmesi ve Brezilya'da genel bir harekete dönüşmesi sayesinde mümkün olabildi. Diğer taraftan, topraksız köylü hareketi, bölgenin sınırlarını da aşan bir uluslararası kamuoyu desteğini ve sempatisini de kazanmış durumda. Egemen oligarşiye karşı gelişen bu hareketin işçi sınıfı hareketiyle birleşmesi zorunluluğu son yıllarda daha iyi görüldü. Nitekim hareket, işçi sınıfı başta olmak üzere kent yoksullarıyla birleştiği andan itibaren hükümete geri adım attırdı. Mücadelenin doğrudan egemen oligarşiye yönelmesi, bu zeminde gelişmesi, işçi sınıfı mücadelesine de yeni bir ivme kazandıracaktır.

PFINGST JUGENDTREFFEN

97 / 17-18 Mai

- 8. Uluslararası Paskalya Gençlik Bayramı 17-18 Mayıs'ta Gelsenkirchen Wildenbruchplatz'ta yapılacak.
- '95'ta yapılan uluslararası Paskalya Gençlik şenliğine; 40 değişik ulustan 170 örgütün katıldığı, 21 000 kişinin ziyaret ettiği büyük canlılık ve dayanışma ortamı içerisinde geçti.
- Bu yıl yapılacak uluslararası 8. Paskalya Gençlik Bayramı; Dayanışmacı, mücadeleci, Enternasyonalist bir ruhla kutlanacak, öyle yaşanmaya çalışılacak.
- '97 8. Uluslararası Paskalya Gençlik Bayramı, 97 yılının başında Maden işçilerinin ve Demir Çelik işçilerinin Belçika Renault, Fransa'da Demiryol-Kamu emekçilerinin mücadeleci ruhuyla yaşayacak.
- Güney Kore ve Türkiye'de sınıfın grev, gösteri ve mücadele ruhu ile yaşayacak. Tüm uluslardan işçi ve emekçiler ve gençleri Enternasyonalist bir ruhla katılmaya çağırıyoruz.

Pfingstjugendtreff İnisiyatif grubu
Gathe 6-42107 Wuppertal-Deutschland

1 Mayıs Başarısızlığı

Böyle bir başlık ilk bakışta şaşırtıcıdır. 1 Mayıs günü onbinlerce işçi ve emekçi Türkiye'nin birçok kentinde alanlara çıktılar. Üstelik bu, 1 Mayıs'ın çalışma günü olmasına, sendika yönetimlerinin yasak savma tutumuna ve devletin tüm engellemelerine rağmen gerçekleşti. Bu durumda bir başarısızlıktan söz edilebilir mi? Bu soruna nereden ve nasıl baktığınıza bağlı.

Öncelikle şunu belirtelim ki, tıpkı başarı gibi başarısızlık da görece bir anlam taşır. Örneğin geçen yılın 1 Mayıs'ını neredeyse herkes başarılı olarak değerlendirmişti. Yüzbinlerce emekçiyi bulan katılımlar, devrimci akımların özellikle İstanbul'daki özel ağırlığı ve yine özellikle İstanbul'daki kutlamalara egemen devrimci atmosfer üzerinden baktığınızda, ortada başarısı tartışmasız görünen kutlamalar vardı.

Oysa bu başarılı 1 Mayıs'ın ciddi zayıflıkları da vardı, ki biz bunlara değerlendirmelerimizde bir çok kez yer vermek durumunda kaldık. Her şeyden önce, tarihsel olarak işçi sınıfının damgasını taşıyan bir kutlama gününde eylemlere işçi katılımı belirgin biçimde zayıftı ve olduğu kadarıyla da bu katılım devrimci akımların etki alanının dışındaydı. Öte yandan, polis İstanbul kutlamalarına yönelik provokasyonu boş çıkarılamamış, bu sayede 1 Mayıs'ı izleyen günlerde gerici bir atmosfer yaratılabilmisti. Böyle olunca, yerinde bir tutumla "Devrimci 1 Mayıs" olarak nitelenen kutlamaların arkası, hiç de devrimci siyasal mücadelede ve kitle hareketinde yeni bir aşama değil, fakat tam tersine, büyük bir gerileme olarak yaşanmıştı. Tüm bunlar, '96 1 Mayıs'ının ortak değerlendirmelere konu olan başarısının gerçekte görece bir durumu ifade ettiğinin, oysa kendi içinde belirgin bir başarısızlığı da barındırdığının bir ifadesidir.

'97 1 Mayıs'ının başarısızlığına da bu açıdan yaklaşmak gerekir. Zayıflık kendini daha önceden göstermekteydi. Denilebilir ki son yılların en sessiz sedasız geçen bir 1 Mayıs ön süreci yaşadık. Ne sınıf hareketinin kendi tabanından yükselen ve ne de devrimci hareketin genel çalışmasının basıncıyla oluşan bir 1 Mayıs atmosferi söz konusuydu. Sınıf hareketi tabanında belirgin bir durgunluk

ile sol hareketin 1 Mayıs hazırlık faaliyetindeki belirgin zayıflık birbirini tamamlıyordu. Bu sonuncusu son günlerde ancak kısmen aşılabildi. Düzen cephesinin bu yılki taktiği ise "suskunluk fesadı"ydı. Susurluk skandalıyla devletteki çeteleşmenin açığa çıktığı bir sürecin üstüne gelen bir 1 Mayıs öncesinde, bu onlar payına en akıllı bir davranış oldu.

1 Mayıs'ı problem etmiyormuş, önemsemiyormuş gibi davrandılar. MGK toplantısı "gerginliği" ya da darbe-şeriat ikilemi ekseninde çarpıtılmış gündemleri öne çıkardılar. Medya ancak son bir kaç günde konuya değindiği ölçüde ise, bunu geçen yılın provokasyonunu kullanmak ve bu çerçevede polisin tehditlerine meşruluk kazandırmak için yaptı.

Susurluk sonrası bir sürecin üzerine gelen bir 1 Mayıs döneminin bu denli zayıf bir atmosferde geçmesi, işçi hareketi ve devrimci hareket için başlı başına bir başarısızlıktı. Buna bir de sendikaların 1 Mayıs'ı önceleyen günlerdeki satış sözleşmeleri eklendiğinde, sözü edilen başarısızlık ek boyutlar kazanır. Buradan hareketle, bu yılın 1 Mayıs'ının başarısızlığının ikinci boyutuna işaret edebiliriz. Denilebilir ki sendika bürokrasisinin her zamanki yasak savma tutumunu en kolay sergileyebildiği bir 1 Mayıs'ı geride bıraktık. Oysa hain bürokratlar Susurluk'ta açığa çıkan çeteleşme karşısında suskun kalmışlardı. 1 Mayıs'ın hemen öncesinde ve yeni İMF paketlerinin tartışıldığı bir sırada satış sözleşmelerini imzalamışlardı. 1 Mayıs'ın tatil günü kabul edilmesi için en ufak bir çaba harcamamışlardı. Dolayısıyla bu 1 Mayıs'ta işçilerin sert ve öfkeli tepkilerine hedef olmaları beklenirdi. Böyle olmadı. Gösterilen tepkiler yakın yılların neredeyse en zayıf düzeyinde kaldı. Meydanlara işçileri çıkarmak için kıllarını kıpırdatmayanlar, kendilerine rağmen o meydanlara gelen toplulukların karşısına geçip rahatça konuşabildiler.

Başarısızlığın bir başka alanı kitle katılımında görüldü. İstanbul'daki katılım geçen yılın yarısı kadar bile olmadı. Bu belli istisnalarla öteki kentler için de geçerli bir durumdur. Özellikle İstanbul'daki kutlama, neredeyse hiçbir devrimci grubun miting alanına ulaşamamasının da etkisiyle,

coşku ve heyecan açısından görülmemiş ölçüde zayıf geçti. Alana girişlere kurulmuş kontrol noktalarından tam bir teslimiyet içinde geçen bir kitlenin daha baştan bu davranışla demoralize edildiği düşünülürse sonuç çok da şaşırtıcı değildir.

Katılımcı kitlenin bu politik zayıflığını tamamlayan bir başka etken, reformist akımların kutlamalar içindeki özel ağırlığı olmuştur. Geçen yılın 1 Mayıs'ında reformist gruplar kutlamaların kalbi olan İstanbul'da belirgin biçimde gölgede kalmışlardı. Bu yıl tersi yaşandı; gölgede kalan devrimci akımlar oldular. Bu sonuç da çok şaşırtıcı değildir. Zira buraya kadar saydığımız zayıflık etkenlerinin tümü birarada, aynı zamanda, reformizmin bu ağırlığının hem bir göstergesi ve hem de bizzat sonucu olmuşlardır.

Komünistler reformist sol akımların kitle hareketi içinde kazandıkları hissedilir ağırlığa, Susurluk sonrasında ilk kitle eylemlerinin somut verileri üzerinden oldukça erken bir tarihte dikkat çekmişler, devrimci akımları uyarmışlardı. Devrimci hareket bu durumu değiştirecek herhangi bir çıkış yapmayı başaramadı ve 1 Mayıs durumunun daha da kötüleştiğine tanıklık etti. Susurluk'u izleyen süreç içinde bizzat düzen cephesinden körüklenen anayasal demokratik hayaller, kitlelerin en ileri kesimlerini dahi sersemletti ve bu reformist sol akımların yeni bir güç kazanmasına imkan sağladı.

Dün Türk-İş kökenli "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı ve platformuna dayanarak işçi hareketinin geriliği üzerinden güç olmaya çalışanlar, bugün bunu "demokratik devlet" üzerinden yeni bir sayfaya vardiye sürdüyorlar. 1 Mayıs'ta sendika konfederasyonlarının "Özgür Emek-Demokratik Türkiye!" şiarı bunların da temel şiarı oldu. Bu nedenledir ki kutlamalarda bizzat sendika merkezleri tarafından ön sıralarda onore edildiler. 1 Mayıs gibi bir mücadele gününün uysal bir seremoniye dönüştürülmesine gönüllü katkı sağlamanın bir karşılığı idi bu.

Dahası var. Susurluk skandalını izleyen bu reformist cereyan devrimci hareketin bir kesimini de hızla etkisi altına aldı ve böylece devrimci safları bölmüş oldu. Susurluk sonrası dönemde bazı devrimci çevreler

tüm dikkatlerini HADEP ve ÖDP eksenli bir cepheleşmeye verdiler ve nitelik 1 Mayıs'ta da onlarla birlikte hareket ettiler. Sonuç olarak, Susurluk sonrası sürecin anayasal hayaller üzerinden reformist harekete yeni bir güç kazandırdığına ilişkin değerlendirme, 1 Mayıs'ın ortaya koyduğu sonuçlar tarafından da bir kez daha teyid edilmiş oldu.

Ve nihayet, 1 Mayıs başarısızlığı kendini en açık biçimde, devrimci akımların kutlamalara katılımındaki belirgin zayıflığında gösterdi. Bu sonuç raslantısal değildir, bekleniyordu. Devrimci akımlar, geçen yılın 1 Mayıs'ında yaptıkları gözcü güc gösterisinin ardından, hızlı bir güç erozyonu sürecine girmişlerdi. 1 Mayıs'ı izleyen genel karşı-devrimci saldırı, gerek devrimci örgütlere vurulan fiziksel darbelerle, gerekse dayandıkları istikrarsız kitle tabanı üzerinde yarattığı yıldırıcı etki ile bu sonucu yaratmıştı. Daha zindan direnişleri dönemindeki göstergeler bu güç erozyonu konusunda bir tartışmaya yer bırakmıyordu. Oysa bir çok çevre ya bunun farkında değildi, ya da bunu yüreklilikle ortaya koyup nedenlerini irdelemek yoluna gitmiyordu. Böyle olunca, bu güç kaybı sürecinin sürmesinin ve 1 Mayıs'taki kutlamalara en kötü biçimde yansımalarının önüne geçilemedi. 1 Mayıs kutlamaları, gerek katılım düzeyi ve gerekse davranış tarzı olarak, devrimci hareketin zayıflığının ve zaaflarının aynası oldu. Bu zayıflık ve zaaf muhakkak ki önümüzdeki günlerde tartışılacak ve irdelenecektir.

Şimdilik kaydıyla şu söylenebilir. Geçen yılın kutlamalarındaki açık başarı bir baş dönmesine yol açmış ve başarıya eşlik eden kaba zaafların üstü böylece örtülmüştü. Şimdi ise tersinden, başarısızlığın ve güçsüzlük ruh halinin ağırlığı altında ezilme tehlikesi vardır. Umut edelim ki, dün yüzeysel başarının şaşasıyla kendinden geçerek zaaf ve yetersizliklerini gözden kaçıranlar, bu kez açık başarısızlığın sarsıcı etkisiyle bunu artık görmeyi başarabilsinler.

Bir Kom işçisi:

Sosyalist yayınları sahiplenmek mücadelemizin bir parçasıdır...

● **Kızıl Bayrak'ı düzenli okuyor musun?**

Düzenli alıyorum, fakat tam olarak okuyamıyorum. Mesailerimizin yoğunluğu, yanısıra eve karşı sorumluluklarım, yani ev içi ortamın çok uygun olmaması, okumamı sınırlayan nedenler oluyor.

● **Peki, okuyabildiğin kadarıyla nasıl değerlendiriyorsun?**

Genel olarak olumlu buluyorum. İşçilerin gerçekleri öğrenmesi, bilinçlenmesi ihtiyacını karşılayan bir yayın.

● **Önce 15 günlük olarak çıkan Kızıl Bayrak, 22 Mart'tan beri artık haftalık olarak çıkıyor. Bunu nasıl karşılıyorsun?**

Bence iyi bir gelişme. İşçilerle ilişkilerin daha sıcak ve sıkı olmasını sağlayacak. Günlük yayın gibi haftalık yayının olması, gerçekleri daha çabuk görebilmemiz ve öğrenebilmemiz açısından iyi olacaktır.

● **Kızıl Bayrak geniş işçi kitlesine ulaştığında ve onlar tarafından sahiplenildiğinde daha da güçlenecek, daha da işlevli hale gelecek. Sen büyük bir tekstil fabrikasında çalışıyorsun. Bu ihtiyacın yakıcılığını oradan da görmek mümkün herhalde?**

Tabii ki. *Kızıl Bayrak'ı* ve özellikle *Tekstil İşçileri Bülteni*'ni işçilere daha yaygın dağıtabilirsek, sömürüye karşı yürüttüğümüz özgürlük mücadelesi daha güçlü olacak. Bunu yapmaya çalışıyoruz.

● **Bu da Kızıl Bayrak'ı daha güçlü sahiplenmekle mümkün olacaktır. Sen ne diyorsun?**

Şu anda bir okuyucu olarak sahiplenebiliyorum. Şimdiye kadar yazı yazamadım. Ama ileri sayılara yazı yazacağım. Fabrikadaki ilişkilerim geliştiği oranda *Kızıl Bayrak* ve *Tekstil İşçileri Bülteni*'ni dağıtımını daha da artıracam. Biz işçiler sahiplendiğimizde *Kızıl Bayrak* daha da güçlenecek, daha da yükselecek.

Süreci partiyle karşılamada bir adım daha...

İşçi sınıfı ve emekçi halklar için yeni bir devrimci yükseliş ve direniş döneminin güçlü belirtilerinin arttığı günümüzde, Türkiye'li komünistler, sürecin Türkiye cephesinde yeni yükseliş dönemini işçi sınıfının ihtilalci partisiyle karşılamaya hazırlanmaktadır. Komünistlerin, işçi sınıfı ve emekçi hareketine somut politik müdahalenin olanaklarına bugün her zamankinden daha fazla sahip olmaları önemli bir avantajdır.

Düzen karşısındaki ihtilalci konumlanış, illegal örgütsel faaliyette ulaşılan yaygınlık, sınıf çalışmasında süreklilik ve sınıf içerisinde yaratılmış mevzilenmenin yanısıra, gelinen yerde açık alan faaliyetindeki kurumsallaşma ve sınıf hareketine bu cepheden de müdahale için yaratılan olanaklar büyük bir önem taşımaktadır. Devreye sokulan çeşitli alan bültenlerinin yanısıra *Kızıl Bayrak*'ın periyodunun haftalığa indirilmesi, güncel politika alanında sınıfa ve kitle hareketine daha güçlü müdahalede önemli yeni adımlardır. Sınıfın öncü partisini inşa sürecinde hızlı bir mesafe alma anlamında bunu bir atılım olarak değerlendirmek abartı olmayacaktır.

Her atılım daha fazla görev ve sorumluluk demektir. Gerek Türkiye, gerekse de uluslararası işçi sınıfının önemli avantaj ve dezavantajlarla girdiği bu süreçte, tarihin biz komünistlere yüklediği görev ve sorumlulukların bilinciyle hareket etmek zorundayız. Bu herşeyden önce işçi sınıfına ve emekçi kitlelere güçlü bir politik müdahaledir. Böylesi bir dönemde çok yönlü araç ve yöntemlerle yaşamın her alanında sınıfı kuşatmak canalıcı bir önem taşımaktadır. Bugün politik yayın organımız *Kızıl Bayrak*'ın periyodunun haftalığa indirilmesi de böylesi bir perspektifin ve ihtiyacın ürünüdür.

Bir yandan sık periyodlarla sınıfa ve genel kitle hareketine müdahale etmek, güncel politik gelişmeler üzerinden sınıf ve emekçi kitlelerle iletişim kurarak sınıf bilincini daha bir yoğunlukta taşırken; diğer yandan da açık alanda düşmanın tüm saldırılarına rağmen daha ileri bir devrimci mevzilenmeyi sağlayacaktır. Kuşkusuz işlevi sadece bununla da sınırlı değildir. En önemlisi de partileşme çabamızın somut bir adımıdır. Parti politikasını, önderliğini ve tarzını, güncel gelişmeler üzerinden sınıfa taşımanın bir aracıdır.

Bu alanda da her komünist, sürecin kendisine yüklediği görev ve sorumlulukların bilinciyle *Kızıl Bayrak'ı* sahiplenmelidir. Onun işlevini yerine getirmesini kolaylaştırmak için azami bir çaba içine girmelidir.

- * Her komünist militan ve sempatizan, hangi koşullarda olursa olsun, kendini *Kızıl Bayrak*'ın militan bir dağıtımcısı olarak görmelidir.
- * Diğer birçok illegal ve legal aracın yanısıra, *Kızıl Bayrak'ı* da sınıfla bağ kurmanın önemli bir aracı olarak kullanılmalıdır.
- * *Kızıl Bayrak'ı* ulaştırdığı işçi, memur, öğrenci ya da sıradan birey ve grupların taşıdıkları mücadele dinamizmi, o alandaki avantajlar ve dezavantajlar, eleştiriler, talepler, özlem ve kaygıları politik bir bakış açısıyla değerlendirip *Kızıl Bayrak'a* ulaştırmalıdır. Bu yönüyle de her komünist *Kızıl Bayrak'ın* doğal bir muhabiri olmalıdır.
- * Özellikle *Kızıl Bayrak'ın* hedef kitlesi olan ileri işçi ve emekçi kesimlerin kendilerini onda bulmaları, onun üzerinden kendilerini ifade etmeleri için bu kesimler arasında çalışan, faaliyet gösteren militan ve taraftarlarımıza önemli bir görev düşmektedir.
- * Devrimci yaratıcılık ve iradeyle düşmanın bize ve *Kızıl Bayrak'a* yönelik saldırılarını boşa çıkartarak gazetemizi yaygın bir biçimde işçi ve emekçi kitlelere ulaştırmak ise *Kızıl Bayrak'ın* işlevini yerine getirmesinde esas can alıcı noktadır.

Her Şey Parti İçin! Her Şey Sosyalizm İçin!

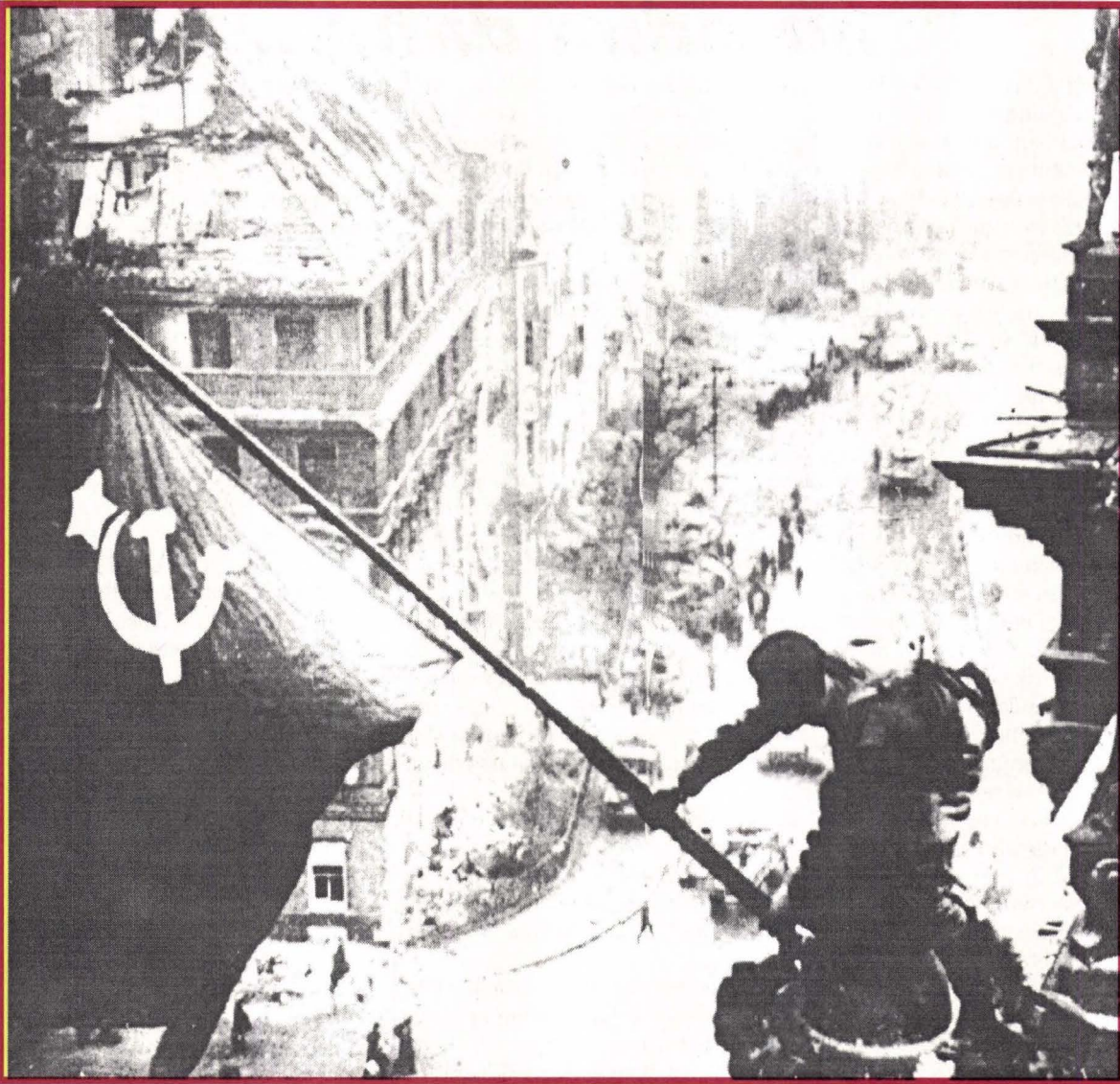
Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden Ekimci tutsaklar adına; Habip Gül

**Devrim ve Sosyalizmin
Tekstil İşkolundaki Sesi
tekstil İşçileri bülteni
İrtibat Bürosu Açılıyor!...**

Faşizmin ezilişinin

52. yıldönümü

Alaylar
geçiyor
yanıbaşından.
Davul çalıyor
yiğitler
gümbür
gümbür.

Başlar
dimdik yukarda
sert adımlarla
geçiyorlar.
Anavatanı savunmak için
silahlanıyorlar,
Kızıl ordu askerleri onlar.
Dörderli
kol halinde
uygun
adım
ilerliyorlar:

Benim
düşmanım
senin
düşmanın.

Senin
düşmanın
benim
düşmanım

Geliyorlar mı?
Gelsinler.
Gelecekleri varsa
Görecekleri de var.

Vladimir MAYAKOVSKI

**"Hitler bir imha savaşı istedi.
Ona istediğini vereceğiz!"** Stalin

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete